

Kallelse

2024-12-05

Fyrbodals kommunalförbund Förbundsdirectionen

Datum: Torsdagen den 5 december kl. 08.30 – 16.30

Plats: Riverside, **konferensrum Brattön** i Uddevalla

Anmälan om deltagande krävs inte. Förhindrad ledamot ansvarar för att meddela detta till sin ersättare samt att bifoga kallelsen. Kan varken ordinarie ledamot eller ersättare närvara vid mötet, meddelas detta till kommunalförbundets kansli, telefon 0522-44 08 20, alternativt e-post: kansli@fyrbodal.se Vid behov av specialkost ska detta anmälas i god tid i förväg.

OBS! Möte genomförs fysiskt men vid behov går det att delta på distans via Microsoft Team. Detta behöver anmälas tre dagar före mötet till carina.winberg-borgh@fyrbodal.se

Ort	Ledamöter	Ersättare
Bengtsfors	Stig Bertilsson (M)	Per Eriksson (S)
Dals-Ed	Andreas Nilsson (M)	Per-Erik Norlin (S)
Färgelanda	Ulla Börjesson (S)	Christoffer Wallin (SD)
Lysekil	Jan-Olof Johansson (S)	Ulf Hanstål (M)
Mellerud	Ludwig Mossberg (M)	Ulf Rexefjord (SD)
Munkedal	Louise Skaarnäs (SD)	Lisa Kettil (S)
Orust	Catharina Bråkenhielm (S)	Lars Larsson (C)
Sotenäs	Therése Mancini (S)	Eva Abrahamsson (M)
Strömstad	Kent Hansson (S)	Fredrik Eriksson (SD)
Tanum	Liselotte Fröjd (M)	Oskar Josefsson (S)
Trollhättan	Peter Eriksson (M)	Ricky Karlsson (KD)
Trollhättan	Sofia Andersson Dharsani (S)	Monica Hanson (S)
Uddevalla	Martin Pettersson (SD)	Christer Hassleback (UP)
Uddevalla	Ingemar Samuelsson (S)	Jarmo Uusitalo (MP)
Vänersborg	Benny Augustsson (S)	Mats Andersson (C)
Vänersborg	Henrik Harlitz (M)	Lena Eckerbom Wendel (M)
Åmål	Michael Karlsson (M)	Ove Kaye (SD)

Tjänstepersoner

Anna Lärk Ståhlberg, förbundsdirektör
Carina Wiberg Borgh, sekreterare/ chef verksamhetsstöd
Michael Johansson, chef för Regional utveckling
Titti Andersson, bitr. förbundsdirektör
Karin Engström, chef för välfärdsutveckling
Maria Wolff, chef kompetensförsörjning
Morgan Ahlberg, infrastrukturstrateg
Christel Thuresson, energi och näringslivsstrateg
Malin Zetterman, ekonomiansvarig
Andreas Borg, kommunikationsansvarig
Madeleine Jonsson, ordförande MRU
Helena Lundberg Nilsson, regionutvecklingsdirektör VGR
Lisa Svanberg, utvecklingsledare
Karin Jernberg, utvecklingsledare individ- och familjeomsorg

Eva-Maria Persdotter, socialstrateg
Dan Nyberg, socialnämndsordförandenätverkets ordförande

DAGORDNING

ÄRENDE 1 - Upprop och val av justerare.....	4
ÄRENDE 2 - Fastställande av dagordningen	5
ÄRENDE 3 – Ordförande och förbundsdirektör informerar kl. 09,05-09,20	6
ÄRENDE 4 – Energiförsörjning – aktuellt läge kl. 09,20-09,40	7
ÄRENDE 5 – Aktuella infrastrukturärenden kl. 09,40-09,50.....	8
ÄRENDE 6 - Tilldelning av medel till väg 740 ur förstärkt satsning i regional infrastrukturplan kl. 09,50-09,55	9
ÄRENDE 7 – Skriftligt inspel rörande samverkansformer för kollektivtrafiken kl. 09,55-10,00.....	10
ÄRENDE 8 – Supportpapper för Uddevalla hamn kl. 10,00-10,10	11
ÄRENDE 9 – Presidiedialog miljö och regionutvecklingsnämnden och Fyrbodals kommunalförbund kl. 10,30-12,00	12
ÄRENDE 10 – VästKom besöker Fyrbodals kommunalförbund kl. 13,00-13,40.....	13
ÄRENDE 11 – Konsekvensanalys budget 2025 för delregionala utvecklingsmedel (DRUM) kl. 13,40-14,00.....	14
ÄRENDE 12 – Verksamhetsbidrag 2025 för Innovatum Science Park kl. 14,00-14,05	15
ÄRENDE 13 – Direktionens årshjul 2025 kl. 14,05-14,10.....	16
ÄRENDE 14 – Taxa för utlämnande av allmän handling kl. 14,05-14,10	17
ÄRENDE 15 – Nominering av ledamot till Gryning Vård AB kl. 14,05-14,10	19
ÄRENDE 16 - Ny logotyp för Fyrbodals kommunalförbund och en regionsstämpel för territoriet Fyrbodals kl. 14,10-14,20.....	20
ÄRENDE 17 - Rekryteringspolicy kl. 14,20-14,20	21
ÄRENDE 18 – Revisionens granskning av delårsrapport 2024-08-31 kl. 14,20-14,35	22
ÄRENDE 19 – Remissvar på Utjämningskommitténs slutbetänkande avseende det kommunalekonomiska utjämnningssystemet "Nätt och jämnt" kl. 14,35-14,35	23
ÄRENDE 20 – Tema Velfärdsutveckling kl. 15,00-15,45	24
ÄRENDE 21 – Utvärdering av direktionens arbete 2024 kl. 15,45-16,05	25
ÄRENDE 22 – Delegationsbeslut kl. 16,05-16,10.....	26
ÄRENDE 23 – Meddelanden kl. 16,05-16,10	27
ÄRENDE 24 – Övriga frågor kl. 16,05-16,10.....	28
ÄRENDE 25 – Nästa möte kl. 16,05-16,10	29

ÄRENDE 1 - Upprop och val av justerare

Förbundsdirektionens beslut

Direktionen väljer Jan-Olof Johansson (S) till justerare. Justeringen äger rum 2024-12-09 digitalt.

Sammanfattning

Till justerare föreslås Jan-Olof Johansson (S). Justeringen föreslås äga rum 2024-12-09 digitalt.

ÄRENDE 2 - Fastställande av dagordningen

Förbundsdirektionens beslut

Förbundsdirektionen fastställer dagordningen.

ÄRENDE 3 – Ordförande och förbundsdirektör informerar kl. 09,05-09,20

Förbundsdirektionens beslut

Arbetsutskottet har tagit del av informationen.

Sammanfattning

Ordförande och förbundsdirektören informerar.

ÄRENDE 4 – Energiförsörjning – aktuellt läge kl. 09,20-09,40

Förbundsdirektionens beslut

Arbetsutskottet har tagit del av informationen.

Sammanfattning

En muntlig föredragning av Christel Thuresson, strateg näringsliv och energi.

ÄRENDE 5 – Aktuella infrastrukturärenden kl. 09,40-09,50

Förbundsdirektionens beslut

Förbundsdirektionen har tagit del av informationen.

Sammanfattning

En muntlig föredragning av Morgan Ahlberg, infrastrukturstrateg.

Beslutsunderlag

Aktuella infrastrukturärenden, 241115

Delregionalt inriktningsdokument, utkast till direktionen 241205

Aktuella infrastrukturärenden

Alternativgenerering inför revidering av regional infrastrukturplan

Arbetet med revidering av regional infrastrukturplan pågår och har nu kommit fram till alternativgenerering. Förbundsdirektionen fattade beslut om Fyrbodals inspel till alternativgenereringen på sitt möte den 26 september. Nu har Västra Götalandsregionen ställt samman inspelen från de fyra delregionerna samt tagit fram tre scenarier för fördelning av medel i regional plan, beroende på hur stor ekonomisk ram som kommer att avsättas från nationell nivå.

På mötet kommer en sammanställning av synpunkterna och scenarierna att ges, samt en möjlighet att diskutera förbundets hållning när det gäller olika alternativ inför mötet med Beredningen för hållbar utveckling 12 december. En fråga som behöver belysas är Fyrbodals linje när det gäller att få med ett nytt namngivet objekt i den kommande regionala planen, givet de olika scenariernas ekonomiska ramar.

Muntlig föredragning på mötet

Ärendet föredras av Morgan Ahlberg, infrastrukturstrateg.

Förslag till beslut

Att anteckna informationen till protokollet.

Delregionalt inriktningsdokument för transportinfrastruktur

Arbetet med att ta fram ett delregionalt inriktningsunderlag för transportinfrastruktur i Fyrbodal pågår. Ett utkast är framtaget för diskussion i direktionen samt i nätverket för kommunchefer. Efter dessa diskussioner kommer en remissversion att arbetas fram för beslut på direktionsmötet i februari 2025.

Handlingar i ärendet bifogas kallelsen

- 1. Utkast till delregionalt inriktningsdokument för transportinfrastruktur*

Ärendet föredras av Morgan Ahlberg, infrastrukturstrateg.

Förslag till beslut

Att anteckna informationen till protokollet.

Remiss nytt Trafikförsörjningsprogram

Västra Götalandsregionen ska i rollen som regional kollektivtrafikmyndighet ta fram ett trafikförsörjningsprogram där förutsättningar, behov, mål och utveckling av kollektivtrafiken redovisas. Förslag till nytt program är just nu ute på remiss hos delregionerna, som har till uppgift att sammanställa medlemskommunernas synpunkter. Remissen ska vara regionen till handa senast 31 mars 2025.

Ett remissvar bereds för närvarande i tjänstepersonsnätverket för infrastruktur och kollektivtrafik, och kommer att komma upp som beslutsärende på direktionsmötet 13 februari 2025. På dagens möte ges en muntlig dragning av inriktningen på remissvaret, samt ges möjlighet att komma med inspel till det fortsatta arbetet.

Inga handlingar i ärendet

Ärendet föredras av Morgan Ahlberg, infrastrukturstrateg.

Förslag till beslut

Att anteckna informationen till protokollet.

Fyrbodals kommunalförbund

Strategisk inriktning för transportinfrastrukturen i Fyrbodalsregionen

Beslutad av förbundsdirektionen 2025-xx-xx

Inledning

Fyrbodal har ett strategiskt läge mellan Oslo och Göteborg med stora möjligheter till expansiv tillväxt. Här bor 270 000 människor. De tre kommunerna i delregionens nav – Trollhättan, Uddevalla och Vänersborg - utgör tillsammans landets sjunde största befolkningscentra. Inom delregionen ryms stora geografiska områden med glesare bebyggelse där det mindre vägnätet är viktigt för att knyta samman människor och verksamheter.

Stora transportstråk går genom Fyrbodalsregionen, både för järnvägs-, väg- och sjötransporter. Flera av dem knyter samman Västra Götaland med andra länder och regioner. Här finns ett flertal av Västra Götalands hamnar för gods- och persontransporter, samt en av regionens två flygplatser med reguljär linjetrafik.

För det mindre vägnätet finns det ett eftersatt behov av underhållsåtgärder. Mindre åtgärder kan leda till stora lokala förbättringar när det gäller trafiksäkerhet och framkomlighet. Den utmanande geografin med berg, lera och vatten gör det mer kostsamt att bygga och förbättra vägar i stora delar av Bohuslän och Dalsland, jämfört med andra delar av landet.

På landsbygden och i de mindre tätorterna är bilen det dominerande alternativet, särskilt i områden utanför de starka kollektivtrafikstråken. Samtidigt finns det även här grupper som generellt sett är mer beroende av en fungerande kollektivtrafik, barn och unga, äldre och ekonomiskt utsatta grupper.

Det finns ett stort behov av långsiktighet och kraftfulla satsningar när det gäller transportinfrastruktur och kollektivtrafik. Lika viktigt är det att planerade åtgärder genomförs och att de medel som finns avsatta i infrastrukturplaner kommer till användning.

Om inriktningsdokumentet

Detta dokument beskriver kommunalförbundets långsiktiga inriktning för hur transportinfrastrukturen i delregionen ska utvecklas. Syftet med dokumentet är att skapa förutsägbarhet och stabila förutsättningar för den gemensamma planeringen. Exempel på användningsområden är som underlag för prioriteringar, remissvar, samverkan och opinionsbildning.

Inriktningsdokumentet är framtaget av Fyrbodals kommunalförbund tillsammans med förbundets 14 medlemskommuner och antogs av förbundsdirektionen 2025-xx-xx. Uppdatering av dokumentet sker i samband med kommande planrevidering.

Våra fyra hörnstenar (faktaruta):

Inriktningsdokumentet bygger vidare på det arbetet som tidigare gjorts inom ramen för strukturbild Fyrbodal och som resulterat i framtagandet av delregionens fyra hörnstenar:

- Gränsland – historiska och nutida gränser präglar struktur och utveckling i vår delregion

- Landsbygder – våra naturtillgångar är resursbaser och utgör grunden i våra styrkeområden
- Vattenrike – salt och sött vatten är grunden till allt liv och skapar möjligheter
- Trekärnigt centrum – tillsammans utgör våra största tätorter sjunde största befolkningscentra i landet.

Vår vision

Delregionens arbete med ett ökat hållbart resande utgår från visionen om det goda livet. En väl utbyggd transportinfrastruktur är inget mål i sig utan ska ses som ett medel att öka invånarnas livskvalité genom skapandet av attraktiva städer, landsbygder och samhällen. Vi vill knyta samman delregionen med ett tillgängligt och effektivt transportsystem, präglad av jämlikhet och social hållbarhet. Fyrbodalsregionen ska ses som en helhet där delarna knyts samman av ett transportsystem med hög kvalitet.

Fyrbodals kommunalförbund och dess medlemskommuner har målet att bli fossiloberoende avseende transporter. För att nå detta mål behöver vi kraftigt minska transportsektorns klimat- och miljöpåverkan. Åtgärder som gynnar en överflyttning till mer hållbara transportslag, främst gång, cykel och kollektivtrafik är prioriterade.

Sårbarheten för vägar och järnvägar ökar i takt med klimatförändringarna som bland annat gör extremväder vanligare. Stora delar av Fyrbodalsregionen utgörs redan i dag av riskområden för skred och översvämningar. Delregionens infrastruktur behöver bli mer robust så att den i större utsträckning klarar ökade vattenflöden och extremväder samt bidrar till stärkt krisberedskap och försvarsförmåga.

För att nå våra mål behöver vi stärka planeringens roll och sätta människan i centrum. Vi behöver tillsammans våga tänka nytt och utveckla nya former för samverkan. Exempel på samverkan som finns eller behöver utvecklas är kring Norra och Södra Bohusbanan, utbyggnaden av E45, öppnandet av nya tågstationer samt dubbelspår Göteborg-Oslo.

Ny infrastruktur är förknippat med mycket höga kostnader och långa ledtider, därför gäller det att i större utsträckning nyttja det vi har bättre. Nya bostadsområden och verksamheter behöver i första hand placeras i närheten av kollektivtrafikstråk, pendlingsnav och stationssamhällen.

Fyrbodalsregionens transportbehov upphör inte vid regiongränsen. För Fyrbodals medlemskommuner är starka stråk till närliggande delar av Norge och Värmland viktiga för godstransporter och arbetspendling. Det gäller även öst-västliga stråk inom regionen som mellan Norra Bohuslän och Dalsland samt mellan Trestad och Skaraborg.

Ett särskilt viktigt område är barn och ungas resande. De ska ha möjlighet att resa hållbart till utbildning och fritidsaktiviteter, och detta även för boende i de glesare geografierna.

För Fyrbodalsregionen är besöksnäringen en viktig del av näringslivet, där målpunkterna ofta ligger en bit från de större stråken och pendlingsnaven. Här behöver flera parter samverka för att möjliggöra hållbara transporter för besökare och anställda. Kollektivtrafiken behöver i större utsträckning än i dag anpassas till årliga variationer av boendeantal och besökare i de olika geografierna.

Inriktningar

Vi vill öka det hållbara resandet på järnväg

- Vi vill öka järnvägskapaciteten för personer och gods i syfte att utöka trafikeringen av persontåg och att flytta gods från landsväg till järnväg.
- Flera av våra regionala järnvägar behöver standardhöjningar i syfte att korta restider och öka tillförlitligheten
- Vi vill fortsätta det påbörjade arbetet med att öppna nya tågstationer och utveckla befintliga stationssamhällen. Det ska vara enkelt och attraktivt att ta sig till och byta färdstätt vid tågstationerna, därför är utbyggnad av pendelparkeringar för cyklar och bilar av stor vikt, liksom gestaltning och utformning av stationsmiljöerna så att de upplevs som trygga och attraktiva platser.

Vi vill öka tillgängligheten till kollektivtrafik i hela Fyrbodal

- Vi behöver bygga en kollektivtrafik som ger likvärdiga förutsättningar i hela delregionen. Kollektivtrafiken ska vara effektiv och skapa tillgänglighet, även kvällar och helger. En väl utbyggd kollektivtrafik är viktig för kompetensförsörjningen och vårt mål att bilda en stark och sammankopplad arbetsmarknad. En väl utbyggd kollektivtrafik är viktig för skolpendling och tillgänglighet till utbildning. Det ska gå att resa kollektivt från hela Fyrbodal till en stad med ett acceptabelt utbud av gymnasieprogram.
- Synkning av tidtabeller och en väl fungerande ersättningstrafik är av särskild vikt i glesa geografier där turtätheten är låg, detta gäller både för byte mellan bussar och byte mellan buss och tåg.
- Fortsatt tillgänglighetsanpassning av hållplatser.

Vi vill öka det hållbara resandet med cykel

- Studier visar att det finns en stor potential för att öka andelen gång- och cykel för kortare vardagsresor. För att förverkliga den potentialen räcker det inte med investeringar i infrastruktur, det behövs även påverkansarbete och beteendeförändringar. Det intermodala resandet behöver underlättas exempelvis genom att göra det möjligt eller enklare att ta med vanliga cyklar på tåg och buss.
- De medel som avsätts till gång- och cykelåtgärder i den regionala infrastrukturplanen behöver utökas, både när det gäller åtgärder längs det statliga vägnätet, och de medel som finns tillgängliga för statlig medfinansiering av gång- och cykelåtgärder på kommunalt vägnät.
- Regelverket för utbyggnad av cykelvägar längs det statliga vägnätet behöver ses över, exempelvis genom att införa olika valbara standarder på cykelvägar. Dagens regelverk med höga kostnader och långa ledtider gör att utbyggnadstakten är allt för låg. Införandet av alternativa lösningar, som bygdevägar, behöver snabbas på.

Vi vill utveckla trestadsområdet till ett nav för utveckling av hela Fyrbodal

- Vi vill utveckla hela delregionen med Trestad som nav.
- Kombinera starkt Trestad med attraktiva landsbygder. Viktigt att kunna ta sig till och från Trestad från övriga Fyrbodal, för arbete och studier.
- Det finns en potential för ökat kollektivt resande mellan främst Trollhättan/Vänersborg och Uddevalla. En utvecklad tågtrafik mellan stadskärnorna kortar restider betydligt.

Vi vill öka andelen godstransporter på järnväg och sjöfart

- En ledande logistikregion. Attraktionskraft för tillväxt och företagsetableringar.
- För att stärka delregionens konkurrenskraft och fossiloberoende behöver insatser göras för att flytta godstransporter från väg till järnväg och sjöfart.
- Vi vill stödja utvecklandet av intermodala transportlösningar som terminaler och hamnar, samt anslutningsvägar, uppställningsplatser med mera. Det behöver bli möjligt att få medel ur infrastrukturplanerna för investeringar i exempelvis hamninfrastruktur.

Vi vill bidra till att nå nollvisionen

- Trafiksäkerhetshöjande åtgärder är prioriterade, särskilt för oskyddade trafikanter. Fokus behöver ligga på att skapa en trafiksäker tillgänglighet till funktioner med särskild betydelse för barn och unga. Detta kan göras exempelvis genom en fortsatt utbyggnad av gång- och cykelvägar samt trygga och tillgängliga hållplatser.
- Stora delar av Fyrbodalsregionen präglas av landsbygd med ofta smala och kurviga vägar där lastbilar, bussar och personbilar ska samsas med cyklister och gångtrafikanter. Här utgör åtgärder för ökad trafiksäkerhet en särskild utmaning.
- Ökad takt i utbyggnaden av mötesfria vägar längs de större stråken.

ÄRENDE 6 - Tilldelning av medel till väg 740 ur förstärkt satsning i regional infrastrukturplan kl. 09,50-09,55

Förbundsdirektionens beslut

Förbundsdirektionen beslutar att avsätta 15 miljoner kronor ur potten "Förstärkt satsning till stråk, Fyrbodal" i Regional plan för transportinfrastrukturen i Västra Götaland 2022–2033 till vägåtgärder på väg 740, Orust kommun.

Sammanfattning

I den nya regionala planen för transportinfrastruktur i Västra Götaland 2022–2033 finns en särskild förstärkt satsning för Fyrbodal avsatt för mindre åtgärder inom ramen för åtgärdsområdet "Trimning och effektivisering till stråk". Den förstärkta satsningen hanteras i samråd mellan kommunalförbundet, Trafikverket och berörda kommuner. Beslut om tilldelning av medel tas av direktionen för Fyrbodals kommunalförbund.

Sedan tidigare har förbundsdirektionen beslutat om att arbetet med den förstärkta satsningen ska utgå från prioriteringslistan för det mindre vägnätet. Ett av objekten på listan, del av väg 740 på Orust, är nu utrett av Trafikverket och det finns framtagna åtgärdsförslag för en standardhöjning av vägen. Trafikverket uppskattar kostnaderna för dessa åtgärder till 15 miljoner kronor. Trafikverket räknar med att skjuta till ytterligare cirka 20 miljoner kronor för att samtidigt utföra bärighetsåtgärder på vägsträckan. Planerad produktion för åtgärderna är år 2026/27.

I enlighet med rutinerna för hanteringen av den förstärkta satsningen har Orust kommun inkommit med en skrivelse till kommunalförbundet där kommunen önskar att 15 miljoner kronor avsätts för de föreslagna åtgärderna på väg 740.

Då de föreslagna åtgärderna uppfyller kriterierna för tilldelning av medel ur den förstärkta satsningen, och vägobjektet ligger på översta plats på prioriteringslistan, föreslås 15 miljoner kronor avsättas ur den förstärkta satsningen för vägar till stråk i Fyrbodal för de föreslagna åtgärderna.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2024-11-05

Skrivelse från Orust kommun 2024-10-31

Arbetsutskottets beslut

Arbetsutskottet föreslår direktionen att avsätta 15 miljoner kronor ur potten "Förstärkt satsning till stråk, Fyrbodal" i Regional plan för transportinfrastrukturen i Västra Götaland 2022–2033 till vägåtgärder på väg 740, Orust kommun.

Beslut skickas till

Orust kommun

Infrastrukturstrateg

Tilldelning av medel till väg 740 ur förstärkt satsning i regional infrastrukturplan

Förslag till beslut

Direktionen beslutar att avsätta 15 miljoner kronor ur potten ”Förstärkt satsning till stråk, Fyrbodal” i Regional plan för transportinfrastrukturen i Västra Götaland 2022–2033 till vätgåtgärder på väg 740, Orust kommun.

Sammanfattning

I den nya regionala planen för transportinfrastruktur i Västra Götaland 2022–2033 finns en särskild förstärkt satsning för Fyrbodal avsatt för mindre åtgärder inom ramen för åtgärdsområdet ”Trimning och effektivisering till stråk”. Den förstärkta satsningen hanteras i samråd mellan kommunalförbundet, Trafikverket och berörda kommuner. Beslut om tilldelning av medel tas av direktionen för Fyrbodals kommunalförbund.

Sedan tidigare har förbundsdirektionen beslutat om att arbetet med den förstärkta satsningen ska utgå från prioriteringslistan för det mindre vägnätet. Ett av objekten på listan, del av väg 740 på Orust, är nu utrett av Trafikverket och det finns framtagna åtgärdsförslag för en standardhöjning av vägen. Trafikverket uppskattar kostnaderna för dessa åtgärder till 15 miljoner kronor. Trafikverket räknar med att skjuta till ytterligare cirka 20 miljoner kronor för att samtidigt utföra bärighetsåtgärder på vägsträckan. Planerad produktion för åtgärderna är år 2026/27.

I enlighet med rutinerna för hanteringen av den förstärkta satsningen har Orust kommun inkommit med en skrivelse till kommunalförbundet där kommunen önskar att 15 miljoner kronor avsätts för de föreslagna åtgärderna på väg 740.

Då de föreslagna åtgärderna uppfyller kriterierna för tilldelning av medel ur den förstärkta satsningen, och vägobjektet ligger på översta plats på prioriteringslistan, föreslås 15 miljoner kronor avsättas ur den förstärkta satsningen för vägar till stråk i Fyrbodal för de föreslagna åtgärderna.

Bakgrund

Den regionala infrastrukturplanen i Västra Götaland utgör en väsentlig del i planeringen av den statliga transportinfrastrukturen. Inom den regionala planen genomförs såväl större om- och

nybyggnationer som mindre trimningsåtgärder på de statliga vägar som inte ingår i det nationella vägnätet.

I den nuvarande regionala planen finns en särskild satsning på 120 miljoner kronor till Fyrbodalsregionen inom ramen för åtgärdsområdet ”Trimning och effektivisering till stråk”. Av planen framgår att medlen avses användas för att förbättra trafiksäkerhet och tillgänglighet på det statliga vägnätet i form av exempelvis standardhöjning och kurvvrättning. I regional plan nämns samspelet mellan fordonstrafik, gående och cyklister samt åtgärder som tillgodoser näringslivets transportbehov.

Åtgärder inom ramen för den förstärkta satsningen prioriteras i samråd mellan Trafikverket, Fyrbodals kommunalförbund och berörda kommuner. Beslut om tilldelning av medel tas av direktionen för Fyrbodals kommunalförbund.

Beskrivning av ärendet

Sedan tidigare har förbundsdirektionen beslutat om att arbetet med den förstärkta satsningen ska utgå från prioriteringslistan för det mindre vägnätet som togs fram 2019. De senaste två åren har listan bearbetats och ett flertal objekt har kunnat strykas då de åtgärdats med andra medel eller av olika orsaker inte längre är aktuella. Ett tidigare beslut om tilldelning av medel har tagits, det gällde väg 2183 i Dals-Eds kommun som erhöll 12 miljoner kronor.

Listan omfattar för närvarande 13 objekt, och beredningen av tänkbara åtgärder fortsätter. Ett av objekten på listan, del av väg 740 mellan Röra kyrka och Tvet Östergård på Orust, är nu utrett av Trafikverket och det finns framtagna åtgärdsförslag. Åtgärderna innefattar bland annat sidoområdesåtgärder, trafiksäkerhetsåtgärder, avvattningsåtgärder samt anpassning av diken.

Trafikverket uppskattar kostnaderna för de standardhöjande åtgärderna till 15 miljoner kronor, och räknar med att kombinera dessa medel med cirka 20 miljoner kronor i åtgärder från bärighetsanslaget i nationell infrastrukturplan. Planerad produktion för åtgärderna är år 2026/27.

I enlighet med rutinerna för hanteringen av den förstärkta satsningen har nu Orust kommun inkommit med en skrivelse till kommunalförbundet där kommunen önskar att 15 miljoner kronor avsätts för de föreslagna åtgärderna på väg 740.

Bedömning och synpunkter

Väg 740 är en viktig del av Orust kommuns statliga vägnät utanför stråkvägarna och förbinder huvudorten Henån med Tegneby. Längs vägen finns uppskattade resmål som Göksäterns handelsområde.

De föreslagna åtgärderna uppfyller kriterierna för tilldelning av medel ur den förstärkta satsningen, och vägobjektet ligger på översta plats på prioriteringslistan för det mindre vägnätet.

Med anledning av de argument som framförs i skrivelsen föreslås att 15 miljoner kronor ur den förstärkta satsningen för vägar till stråk i Fyrbodal avsätts för de föreslagna åtgärderna på väg 740.

Finansiering

Åtgärderna föreslås erhålla 15 miljoner kronor ur den förstärkta satsningen till stråk som Fyrbodal har i nuvarande regional infrastrukturplan. Satsningen bestod ursprungligen av 120 miljoner kronor, varav 12 miljoner kronor delats ut sedan tidigare.

Förslaget bedöms inte ha någon påverkan avseende kommunalförbundets ekonomi.

Ansvarig tjänsteperson

Morgan Ahlberg

Morgan Ahlberg

Infrastrukturstrateg

Fyrbodals kommunalförbund

Ledning och verksamhetsstöd
telefon 0304-33 34 00
e-post: stefan.bjorling@orust.se

Morgan Ahlberg
Fyrbodals kommunalförbund

Önskemål om medel ur regional plan för väg 740

Orust kommun har tillsammans med Fyrbodals kommunalförbund valt att prioritera väg 740 som nästa projekt för åtgärder inom den förstärkta satsningen för vägar till stråk som Fyrbodals kommunalförbund har i nuvarande regional infrastrukturplan.

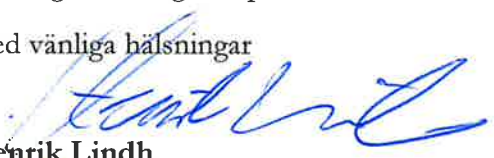
Trafikverket har i en utredning uppskattat kostnaderna till 15 miljoner kronor avseende standardhöjande åtgärder på väg 740. Samordnat med de standardhöjande åtgärderna avser Trafikverket också att lägga ca 20 miljoner kronor på bärighetsåtgärder från Bärighetsanslaget i Nationell plan.

Vägen är en viktig del av Orust kommuns statliga vägnät utanför stamnätet och förbinder Henån med Tegneby. Längs vägen finns uppskattade resmål som Göksäters handelsområde med många året-runt-besökare. Det är också en viktig kollektivtrafikled mellan Henån och Tegneby.

Trimningsåtgärderna som Trafikverket nu räknat med att detaljprojektera under 2025 är viktiga och uppskattade åtgärder för Orust kommun. För väg 740 handlar det bland annat om sidoområdesåtgärder, trafiksäkerhetsåtgärder, avvattningsåtgärder och anpassningar av diken. Åtgärder som är viktiga för framkomligheten på en smal och trafikerad väg. Planerad produktion för arbetet är satt till år 2026/27.

Orust kommun vänder sig därmed till direktionen för Fyrbodals kommunalförbund med önskemålet om att formellt besluta att avsätta de prognostiserade 15 miljonerna ur den förstärkta satsningen till väg 740 på Orust för att Trafikverket ska kunna fortsätta sitt arbete.

Med vänliga hälsningar

Henrik Lindh
Kommundirektör, Orust kommun

Stefan Björling
Kommunutvecklare, Orust kommun

ÄRENDE 7 – Skriftligt inspel rörande samverkansformer för kollektivtrafiken kl. 09,55-10,00

Förbundsdirektionens beslut

Förbundsdirektionen beslutar att ställa sig bakom förslaget till skriftligt inspel med anledning av den pågående översynen av samverkansformer för kollektivtrafik.

Sammanfattning

På det delregionala kollektivtrafikerådet (DKR) den 31 oktober presenterade infrastruktur- och kollektivtrafiknämnden (IKN) ett förslag till förändringar av DKR inom ramen för den pågående översynen av samverkansformerna för kollektivtrafiken. Kommunalförbundet gavs samtidigt möjlighet att inkomma med ett skriftligt inspel rörande förslaget.

En slutsats som har dragits under översynens gång är att samverkan på tjänstepersonsnivå och i stadstrafikforum generellt sett fungerar väl, medan det finns utvecklingsmöjligheter när det gäller de delregionala kollektivtrafikeråden. IKN:s representanter presenterade på det delregionala kollektivtrafikerådet 31 oktober ett antal förslag till förändring av DKR, bland annat att de delregionala kollektivtrafikeråden ersätts av ett nytt forum för politisk dialog med ett bredare uppdrag än i dag inom strategisk samhällsplanering.

Med anledning av förslaget ställer sig Fyrbodals kommunalförbund positivt till en breddning av DKR till att även omfatta frågor rörande transportinfrastruktur. En sådan förändring ligger i linje med hur frågor rörande transportinfrastruktur och kollektivtrafik hanteras i dag inom kommunalförbundet. Kommunalförbundet ser däremot risker med en ytterligare breddning till att omfatta strategiska samhällsplaneringsfrågor. Vilka dessa frågor är behöver preciseras. Vidare behöver det utredas vilka förväntningar som i en sådan mer omfattande samverkan skulle finnas på respektive organisation, inte minst för att säkerställa erforderliga resurser för beredning av ärenden inför samverkanstillfällena.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2024-11-07

Arbetsutskottets beslut

Arbetsutskottet föreslår direktionen att ställa sig bakom förslaget till skriftligt inspel med anledning av den pågående översynen av samverkansformer för kollektivtrafik.

Beslut skickas till

Infrastrukturstrateg

Skriftligt inspel rörande samverkansformer för kollektivtrafik

Förslag till beslut

Direktionen beslutar att ställa sig bakom förslaget till skriftligt inspel med anledning av den pågående översynen av samverkansformer för kollektivtrafik.

Sammanfattning

På det delregionala kollektivtrafikirådet (DKR) den 31 oktober presenterade infrastruktur- och kollektivtrafiknämnden (IKN) ett förslag till förändringar av DKR inom ramen för den pågående översynen av samverkansformerna för kollektivtrafiken. Kommunalförbundet gavs samtidigt möjlighet att inkomma med ett skriftligt inspel rörande förslaget.

En slutsats som har dragits under översynens gång är att samverkan på tjänstepersonsnivå och i stadstrafikforum generellt sett fungerar väl, medan det finns utvecklingsmöjligheter när det gäller de delregionala kollektivtrafikiråden. IKN:s representanter presenterade på det delregionala kollektivtrafikirådet 31 oktober ett antal förslag till förändring av DKR, bland annat att de delregionala kollektivtrafikiråden ersätts av ett nytt forum för politisk dialog med ett bredare uppdrag än i dag inom strategisk samhällsplanering.

Med anledning av förslaget ställer sig Fyrbodals kommunalförbund positivt till en breddning av DKR till att även omfatta frågor rörande transportinfrastruktur. En sådan förändring ligger i linje med hur frågor rörande transportinfrastruktur och kollektivtrafik hanteras i dag inom kommunalförbundet. Kommunalförbundet ser däremot risker med en ytterligare breddning till att omfatta strategiska samhällsplaneringsfrågor. Vilka dessa frågor är behöver preciseras. Vidare behöver det utredas vilka förväntningar som i en sådan mer omfattande samverkan skulle finnas på respektive organisation, inte minst för att säkerställa erforderliga resurser för beredning av ärenden inför samverkanstillfällena.

Bakgrund

På det delregionala kollektivtrafikirådet (DKR) den 31 oktober presenterade Infrastruktur- och kollektivtrafiknämnden (IKN) ett förslag till förändringar av DKR inom ramen för den pågående översynen av samverkansformerna för kollektivtrafiken.

Översynen av samverkansformerna har pågått på tjänstepersonsnivå sedan vintern 2023/24 och politisk dialog har ägt rum på DKR under våren och hösten 2024. Översynen ska resultera i ett förslag till uppdaterat samverkansdokument som kommer att skickas på remiss till delregionerna under våren 2025.

Under den politiska dialogen på DKR den 31 oktober gavs möjligheten för kommunalförbundet att inkomma med ett skriftligt inspel rörande förslaget till förändringar av samverkansformerna.

Beskrivning av ärendet

Samverkan om kollektivtrafik sker i dagsläget på flera olika nivåer inom Västra Götaland.

- På regional nivå i Beredningen för hållbar utveckling.
- På delregional nivå inom ramen för de delregionala kollektivtrafikeråden.
- Fördjupade samråd för stadstrafik i så kallade stadstrafikforum.
- Löpande samverkan på tjänstepersonsnivå, bland annat i form av kommundialoger med Västtrafik.

En slutsats som har dragits är att samverkan på tjänstepersonsnivå och i stadstrafikforum generellt sett fungerar väl, medan det finns utvecklingsmöjligheter när det gäller de delregionala kollektivtrafikeråden.

Infrastruktur- och kollektivtrafiknämndens representanter presenterade på det delregionala kollektivtrafikerådet 31 oktober ett antal förslag till förändring av DKR:

- De delregionala kollektivtrafikeråden ersätts av ett nytt forum för politisk dialog 1–2 gånger per år mellan respektive kommunalförbund, Västtrafik samt infrastruktur- och kollektivtrafiknämnden, med arbetsnamnet ”Strategiskt samhällsplaneringsforum”.
- Detta nya forum är helt dedikerat till politisk dialog.
- Dialogen omfattar frågor där kommunernas och regionens ansvar angränsar och/eller överlappar; inom kollektivtrafik, markanvändning, samhällsplaneringsfrågor, infrastruktur och bredband.
- Gemensam förberedelse av den årliga dialogen sker genom parternas tjänstepersonsorganisationer, med ömsesidigt ansvar att formulera dialogfrågor som är relevanta i respektive delregion.
- Forumet används även fortsatt i den process där parterna arbetar fram den strategiska inriktningen för kollektivtrafikens utveckling enligt skatteväxlingsavtalet.

Vidare föreslår infrastruktur- och kollektivtrafiknämnden att vissa frågor får hanteras på ett annat sätt än i dag:

- Information och remisser i kollektivtrafikfrågor skickas löpande från Västra götalandregionen och Västtrafik till respektive kommunalförbund för hantering på ordinarie sammanträden, på samma sätt som i dag sker i infrastrukturfrågor.
- Västra götalandregionen kan delta på kommunalförbundets ordinarie sammanträden om det önskas fördjupande information eller diskussion, på samma sätt som i dag sker i infrastrukturfrågor och på samma sätt som kommunalförbunden i dag kan bjudas in till Infrastruktur- och kollektivtrafiknämnden.

Bedömning och synpunkter

Infrastruktur- och kollektivtrafiknämnden ställer följande frågor:

- Vilka möjligheter/fördelar ser ni med förslaget?
- Vilka risker/nackdelar ser ni med förslaget?
- Andra tankar?

Med anledning av förslaget till förändrade samverkansformer och de ställda frågorna vill Fyrbodals kommunalförbund framföra följande synpunkter:

- Det är positivt att frågor som behandlas av DKR breddas till att även omfatta ärenden rörande infrastruktur, och då i första hand transportinfrastruktur. Kommunalförbundet har i dag en samlad hantering av (transport)infrastruktur- och kollektivtrafik på tjänstepersonsnivå, både i den egna organisationen och i det delregionala nätverket för infrastruktur- och kollektivtrafikfrågor (infrakoll). En samlad hantering av dessa frågor på delregional politisk nivå skulle förenkla och förtydliga processen för hur samverkan i dessa frågor sker.
- Dialogen bör i första hand omfatta frågor där kommunernas och regionens ansvar angränsar och/eller överlappar inom områdena infrastruktur och kollektivtrafik. Om samråden vidgas allt för mycket, till att även omfatta exempelvis markanvändning och samhällsplaneringsfrågor riskerar forumet att bli otydlig. Dessutom riskerar frågor rörande infrastruktur- och kollektivtrafik att få för litet utrymme. Om samverkan i större utsträckning än i dag ska ske kring strategiska samhällsfrågor i bredare mening behöver det utredas och precisas mer noggrant vad som avses med detta och vilka förväntningar som kommer att finna på de medverkande organisationernas olika roller och uppdrag inom detta utvidgade område, inte minst för att säkerställa erforderliga resurser för beredning av ärenden.
- Det är rimligt att byta namn på forumet när det breddas till att även omfatta infrastrukturfrågor, men arbetsnamnet ”Strategiskt samhällsplaneringsforum” är för brett och otydligt.

Ett namn som tydligare beskriver forumet som en samverkan kring infrastruktur- och kollektivtrafik vore att föredra.

- Politisk samverkan i dessa frågor bör ske två gånger om året.
- Positivt att forumet är dedikerat till politisk dialog.
- Positivt att löpande frågor rörande kollektivtrafik kan hanteras av delregionernas förbundsdirectioner eller motsvarande på samma sätt som i dag sker med infrastrukturfrågor.

Ansvarig tjänsteperson

Förbundsdirektör Anna Lärk Ståhlberg, tel. 0705-32 70 30, e-post:

anna.lark.stahlberg@fyrbodal.se

Infrastrukturstrateg Morgan Ahlberg, tel. 076-856 23 55, e-post: morgan.ahlberg@fyrbodal.se

Morgan Ahlberg

Infrastrukturstrateg

Fyrbodals kommunalförbund

Anna Lärk Ståhlberg

Förbundsdirektör

Fyrbodals kommunalförbund

ÄRENDE 8 – Supportpapper för Uddevalla hamn kl. 10,00-10,10

Förbundsdirektionens beslut

Förbundsdirektionen beslutar att anta förslaget till Supportpapper till stöd för fortsatt utveckling av Uddevalla hamn.

Sammanfattning

Uddevalla kommun satsar på att vidareutveckla Uddevalla hamn och kommer bland annat att flytta delar av verksamheten från Badö till Frölandsområdet. Med anledning av denna process önskar kommunen att kommunalförbundet uttalar sitt stöd för den pågående och kommande utvecklingen av Uddevalla hamn.

Stora delar av den centrala staden i Uddevalla, inklusive hamnområdet, är grundlagd på lera. Över decennier har stabiliteten gradvist försämrats och nu har utvecklingen nått en punkt där stora delar av den mark som hamnen är grundlagd på helt behöver överges eftersom omfattande stabilitetsförbättrande insatser behöver vidtas. Därutöver väntas ett förändrat klimat leda till omfattande framtida översvämningar, vilket också behöver mötas.

För att säkra det västsvenska näringslivets försörjning är det helt nödvändigt att vidta åtgärder, men hamnen vill också se möjligheterna i en förändring. En flytt av delar av verksamheten från centrala staden till Frölandsområdet kommer att kunna utveckla verksamheten genom ett större djupgående vid kaj och modernare landinfrastruktur.

Uddevalla kommun kommer att lägga stora resurser på att säkra och förbereda områden, med därtill nödvändig infrastruktur. För att nå en sömlöshet i utvecklingen är det av yttersta vikt att statliga och regionala aktörer samverkar och går i takt med de förändringar som kommunen gör.

Fyrbodals kommunalförbund delar synen att Uddevalla hamn är av stor vikt för delregionens näringsliv. Fyrbodals kommunalförbund ser med detta ett behov av att tydliggöra Uddevalla hamns centrala roll och nytta för delregionen och regionen, men även nationellt.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2024-11-07
Supportpapper Uddevalla hamn

Arbetsutskottets beslut

Arbetsutskottet beslutar att ärendet om Supportpapper till stöd för fortsatt utveckling av Uddevalla hamn hänskjuts direkt till direktionens möte 2024-12-05.

Beslut skickas till

Uddevalla kommun

Supportpapper för Uddevalla hamn

Förslag till beslut

Direktionen beslutar att anta förslaget till Supportpapper till stöd för fortsatt utveckling av Uddevalla hamn

Sammanfattning

Uddevalla kommun satsar på att vidareutveckla Uddevalla hamn och kommer bland annat att flytta delar av verksamheten från Badö till Fröländsområdet. Med anledning av denna process önskar kommunen att kommunalförbundet uttalar sitt stöd för den pågående och kommande utvecklingen av Uddevalla hamn.

Stora delar av den centrala staden i Uddevalla, inklusive hamnområdet, är grundlagd på lera. Över decennier har stabiliteten gradvist försämrats och nu har utvecklingen nått en punkt där stora delar av den mark som hamnen är grundlagd på helt behöver överges eftersom omfattande stabilitetsförbättrande insatser behöver vidtas. Därutöver väntas ett förändrat klimat leda till omfattande framtida översvämningar, vilket också behöver mötas.

För att säkra det västsvenska näringslivets försörjning är det helt nödvändigt att vidta åtgärder, men hamnen vill också se möjligheterna i en förändring. En flytt av delar av verksamheten från centrala staden till Fröländsområdet kommer att kunna utveckla verksamheten genom ett större djupgående vid kaj och modernare landinfrastruktur.

Uddevalla kommun kommer att lägga stora resurser på att säkra och förbereda områden, med därtill nödvändig infrastruktur. För att nå en sömlöshet i utvecklingen är det av yttersta vikt att statliga och regionala aktörer samverkar och går i takt med de förändringar som kommunen gör.

Fyrbodals kommunalförbund delar synen att Uddevalla hamn är av stor vikt för delregionens näringsliv. Fyrbodals kommunalförbund ser med detta ett behov av att tydliggöra Uddevalla hamns centrala roll och nytta för delregionen och regionen, men även nationellt.

Bakgrund

Uddevalla kommun har önskat att förbundsdirektionen uttalar sitt stöd för den pågående och kommande utvecklingen av Uddevalla hamn. Efter diskussioner mellan kommunen och kommunalförbundet har ett förslag till ställningstagande tagits fram.

Beskrivning av ärendet

Uddevalla kommun satsar på att vidareutveckla Uddevalla hamn och kommer bland annat att flytta delar av verksamheten från Badö till Frölandsområdet. Verksamheten rör logistik till och från hamnen från sjösidan, men också logistik till och från andra kommuner i Fyrbodal.

Genom sitt geografiska läge är Uddevalla ett infrastrukturellt nav för stora delar av industri och jordbruk i västra Götaland och södra Värmland. Hamnarna i Västra Götalandsregionen har över tid kommit att utveckla en långtgående specialisering, där man idag kompletterar varandra snarare än konkurrerar.

Stora delar av den centrala staden i Uddevalla, inklusive hamnområdet, är grundlagd på lera. Över decennier har stabiliteten gradvist försämrats, vilket har hanterats genom olika åtgärder, som tryckbankar och belastningsbegränsningar, men nu har utvecklingen nått en punkt där stora delar av den mark som hamnen är grundlagd på helt behöver överges eftersom omfattande stabilitetsförbättrande insatser behöver vidtas. Därutöver väntas ett förändrat klimat leda till omfattande framtida översvämningar, vilket också behöver mötas.

För att säkra det västsvenska näringslivets försörjning är det helt nödvändigt att vidta åtgärder, men hamnen vill också se möjligheterna i en förändring. En flytt av delar av verksamheten från centrala staden till Frölandsområdet kommer att kunna utveckla verksamheten genom ett större djupgående vid kaj och modernare landinfrastruktur.

Uddevalla kommun kommer att lägga stora resurser på att säkra och förbereda områden, med därtill nödvändig infrastruktur, såsom vägnät, energi och industrimark kring denna planering. För att nå en sömlöshet i utvecklingen är det av yttersta vikt att statliga och regionala aktörer samverkar och går i takt med de förändringar som kommunen gör.

Bedömning och synpunkter

Uddevalla kommun har framfört att samverkan inom ramen för Fyrbodals kommunalförbund är betydelsefullt för hamnens utveckling. Fyrbodals kommunalförbund delar synen att Uddevalla hamn är av stor vikt för delregionens näringsliv och en viktig del av det strategiska godstransportnätet i delregionen och hela Västra Götaland, inte minst som komplementhamn till Göteborgs hamn.

En positiv utveckling av logistiklösningar och handel via Uddevalla hamn skulle komma alla kommuner i Fyrbodal till nytta och ligger även i linje med flera av förbundets hörnstenar, bland annat Vattenrike och Trekärnigt centrum. Fyrbodals kommunalförbund ser med detta ett behov av

att tydliggöra Uddevalla hamns centrala roll och nytta för delregionen och regionen, men även nationellt.

Ansvarig tjänsteperson

Morgan Ahlberg
Infrastrukturstrateg
Fyrbodals kommunalförbund

Supportpapper för Uddevalla hamn

Genom sitt geografiska läge är Uddevalla ett infrastrukturellt nav för stora delar av industri och jordbruk i västra Götaland och södra Värmland. Eftersom perspektivet är långt mycket större än enbart kommunen, samverkar Uddevalla med Fyrbodals kommunalförbund och Västra Götalandsregionen för att skapa och behålla sammanhängande och effektiva transportkedjor för näringslivets behov.

Hamnarna i Västra Götalandsregionen har över tid kommit att utveckla en långtgående specialisering, där man idag kompletterar varandra snarare än konkurrerar. Uddevalla hamn har kommit att bli regionens i stort sett enda transoceaniska hamn för fast gods som inte är containeriserat, till exempel bulklaster och specialtransporter. Exempelvis hanterar Uddevalla hamn cirka 30 procent av hela landets spannmålsexport, samt all import av vindkraftverk till västra Sverige (övriga hamnar i landet som hanterar vindkraftverk är Piteå, Oskarshamn och en liten del i Gävle).

Stora delar av den centrala staden i Uddevalla, inklusive hamnområdet, är grundlagd på lera. Över decennier har stabiliteten gradvist försämrats, vilket har hanterats genom olika åtgärder, som tryckbankar och belastningsbegränsningar, men nu har utvecklingen nått en punkt där stora delar av den mark som hamnen är grundlagd på helt behöver överges eftersom omfattande stabilitetsförbättrande insatser behöver vidtas. Därutöver väntas ett förändrat klimat leda till omfattande framtida översvämningar, vilket också behöver mötas.

För att säkra det västsvenska näringslivets försörjning är det helt nödvändigt att vidta åtgärder, men hamnen vill också se möjligheterna i en förändring. En flytt av delar av verksamheten från centrala staden till Fröländsområdet kommer att kunna utveckla verksamheten genom ett större djupgående vid kaj och modernare landinfrastruktur vilket skapar bättre effektivitet för kunderna.

Uddevalla kommun kommer att lägga stora resurser på att säkra och förbereda områden, med därtill nödvändig infrastruktur, såsom vägnät, energi och industrimark kring denna planering. För att nå en sömlöshet i utvecklingen är det av yttersta vikt att statliga och regionala aktörer samverkar och går i takt med de förändringar som kommunen gör.

Fyrbodals kommunalförbund ser med detta ett behov av att tydliggöra Uddevalla hamns centrala roll och nytta för delregionen och regionen, men även nationellt.

ÄRENDE 9 – Presidiedialog miljö och regionutvecklingsnämnden och Fyrbodals kommunalförbund kl. 10,30-12,00

Förbundsdirektionens beslut

Förbundsdirektionen har tagit del av informationen.

Sammanfattning

En presidiedialog mellan miljö- och regionutvecklingsnämnden och Fyrbodals kommunalförbund äger rum med följande dagordning:

1. Presentationsrunda
2. Aktuella frågor i Fyrbodals/Västra Götalandsregionen
3. Översyn av den regionala utvecklingsstrategin
4. Diskussion
5. Övriga frågor

Beslutsunderlag

Dagordning 2024-12-05

Regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland 2021-2030

Västra Götalandsregionen

Datum: 2024-12-05

Dagordning

Presidiedialog miljö- och regionutvecklingsnämnden och Fyrbodals kommunalförbund

Tid: 10:30-12:00

Plats: Konferenslokal Brattön, Riverside (Uddevalla)

Mötespunkt	Anteckning	Ansvarig
1. Mötet öppnas	- Presentationsrunda	Madeleine Jonsson (ordförande MRU)
2. Aktuella frågor	- Aktuella frågor i Fyrbodals / Västra Götalandsregionen	Madeleine Jonsson (ordförande MRU) och Peter Eriksson (ordförande Fyrbodals KF)
3. Översyn av den regionala utvecklingsstrategin	- Inför kommande översyn av den regionala utvecklingsstrategin – process och tidplan	Madeleine Jonsson (ordförande MRU) och Helena Lundberg Nilsson (regionutvecklings- direktör VGR)
4. Diskussion	- Hur kan vårt samarbete vidareutvecklas och tydligare sammanlänkas och få genomförandekraft för Västsveriges bästa?	Samtliga
5. Övriga frågor		

Regional utvecklingsstrategi för Västra Götaland 2021 – 2030

Förord

DEN REGIONALA UTVECKLINGSSTRATEGIN för Västra Götaland anger riktningen för det regionala utvecklingsarbetet 2021-2030. Strategin tar sin utgångspunkt i de stora samhällsutmaningarna och behovet av att ställa om mot ett mer hållbart och konkurrenskraftigt samhälle. Det behövs innovativa lösningar, tvärsektoriella angreppssätt och en konsekvent integrering av de tre hållbarhetsdimensionerna – ekonomiska, sociala och miljömässiga – i allt utvecklingsarbete. Strategin har tagits fram i enlighet med uppdraget i lag om regionalt utvecklingsansvar (2010:630).

CORONAPANDEMIN HAR FÖRÄNDRAT samhället och gjort framtiden än mer oviss. Pandemin har både snabbat på redan pågående förändringar inom exempelvis digitala tjänster och ändrat förutsättningarna för andra. Den omställning vi står inför behöver robusta strukturer, samtidigt som arbetet måste präglas av flexibilitet för hantera oväntade situationer, förändringar och kriser.

STRATEGIN HAR FORMATS efter många dialoger i länet med kommuner, universitet och högskolor, näringsliv, myndigheter, föreningsliv och andra organisationer. Samtalen har betonat att omställningen kräver mod, handlingskraft samt respekt för mångfalden av intressen och förutsättningar. Utmaningarna är gemensamma, och därför behöver de lösas i samverkan. Du är varmt välkommen att vara en del i det gemensamma arbetet för ett hållbart Västra Götaland.

Vänersborg, februari 2021

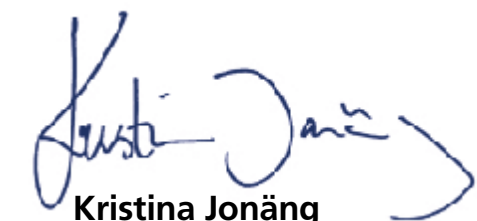
Johnny Magnusson

Ordförande regionstyrelsen
Västra Götalandsregionen

Ann-Sofi Lodin

Regiondirektör
Västra Götalandsregionen

Kristina Jonäng
Ordförande
regionutvecklingsnämnden
Västra Götalandsregionen

Helena L Nilsson
Regionutvecklingsdirektör
Västra Götalandsregionen

Inledning.....3

 VI SOM GENOMFÖR STRATEGIN..... 4

 SÅ LÄSER DU REGIONALA UTVECKLINGSSTRATEGIN..... 5

Strategins mål.....6

Goda förutsättningar i Västra Götaland.....8

 ETT SAMLAT OCH STRATEGISKT REGIONALT UTVECKLINGSARBETE.....8

Samhällsutmaningar som drivkraft..... 9

Fyra långsiktiga prioriteringar..... 10

 STÄRKA INNOVATIONSKRAFTEN — för ett konkurrenskraftigt näringsliv i framkant.....12

 BYGGA KOMPETENS — för bättre kompensförsörjning och livslångt lärande13

 ÖKA INKLUDERINGEN — för stärkt tillit och sammanhållning14

 KNYTA SAMMAN VÄSTRA GÖTALAND — för hållbar och förbättrad tillgänglighet.....15

Fyra tvärsektoriella kraftsamlingar..... 16

 FULLFÖLJDA STUDIER.....18

 DIGITALISERING18

 ELEKTRIFIERING19

 CIRKULÄRA AFFÄRSMODELLER.....19

Genomförande — i dialog och samverkan20

 FYRA VÄGLEDANDE PRINCIPER23

 KUNSKAP OCH LÄRANDE24

 VERKTYG OCH RESURSER.....25

Så hänger det ihop27

Så bidrar strategin till Agenda 2030.....28

Tillsammans ställer vi om

Alla som bor och verkar i Västra Götaland ska ha möjlighet att leva ett gott liv. Nyckeln till Västra Götalands långsiktiga attraktivitet och konkurrenskraft är vår gemensamma förmåga att vara innovativa och ställa om till ett ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbart samhälle.

DEN REGIONALA UTVECKLINGSSTRATEGIN anger en riktning för hur viktiga målsättningar ska uppnås. Den beskriver mål och prioriteringar för områden där takten i omställningen behöver öka fram till 2030, och den fokuserar på områden som utvecklas dels genom samarbete mellan organisationer och sektorer, dels genom samverkan mellan lokal, regional, nationell och internationell nivå.

För att ställa om till ett hållbart Västra Götaland behöver vi möta ett antal samhällsutmaningar parallellt. Ingen kan lösa dessa utmaningar på egen hand, men tillsammans kan vi bidra till ett hållbart och konkurrenskraftigt samhälle.

Vi som genomför strategin

Vi som varit med och tagit fram strategin och ska bidra till att den genomförs är näringslivet och dess organisationer, länets 49 kommuner och fyra kommunalförbund, akademi och forskningsinstitut, det civila samhället, Västra Götalandsregionen samt länsstyrelsen och andra statliga myndigheter. Vi har alla olika ansvar, resurser och kunskaper, och strategin är plattformen för vår samverkan och för ett kraftfullt genomförande.

SÅ HÄNGER DET IHOP

Strategin tar sin utgångspunkt i Vision Västra Götaland – Det goda livet.

Det goda livet förutsätter en hållbar utveckling i tre dimensioner – ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet. Dessa tre dimensioner är beroende av varandra och förstärker varandra.

Den regionala utvecklingsstrategin bidrar till det regionala genomförandet av internationella och nationella utvecklingsstrategier. På global nivå finns Agenda 2030 med 17 globala hållbarhetsmål. På europeisk nivå finns EU:s tillväxtstrategi Den gröna given för en rättvis omställning till en hållbar ekonomi och med mål och åtgärder för klimatneutralitet fram till 2050. På nationell nivå finns Strategin för hållbar regional utveckling.

Strategin samspelar också med tre andra regionala måldokument som är antagna av regionfullmäktige. Dessa måldokument är Strategi för hälso- och sjukvårdens omställning i Västra Götalandsregionen, Regionalt trafikförsörjningsprogram och Kulturstrategi Västra Götaland.

Den regionala utvecklingsstrategin vägleder kommuner, kommunalförbund, näringsliv, akademi och forskningsinstitut, det civila samhället samt länsstyrelsen och andra statliga myndigheter i det gemensamma arbetet med regional utveckling. Strategin och regionfullmäktiges budget styr tillsammans Västra Götalandsregionens satsningar på regional utveckling.

Så läser du den regionala utvecklingsstrategin

Den regionala utvecklingsstrategin pekar ut riktningen för vårt gemensamma arbete för Västra Götalands utveckling. Strategin består av ett mål, fyra långsiktiga prioriteringar och fyra tvärsektoriella kraftsamlingar.

STRATEGINS MÅL pekar ut riktningen fram till 2030 och handlar om behovet av att ställa om Västra Götaland till ett hållbart och konkurrenskraftigt samhälle. Målet konkretiserar vad en sådan omställning innebär ur ekonomiskt, miljömässigt och socialt perspektiv.

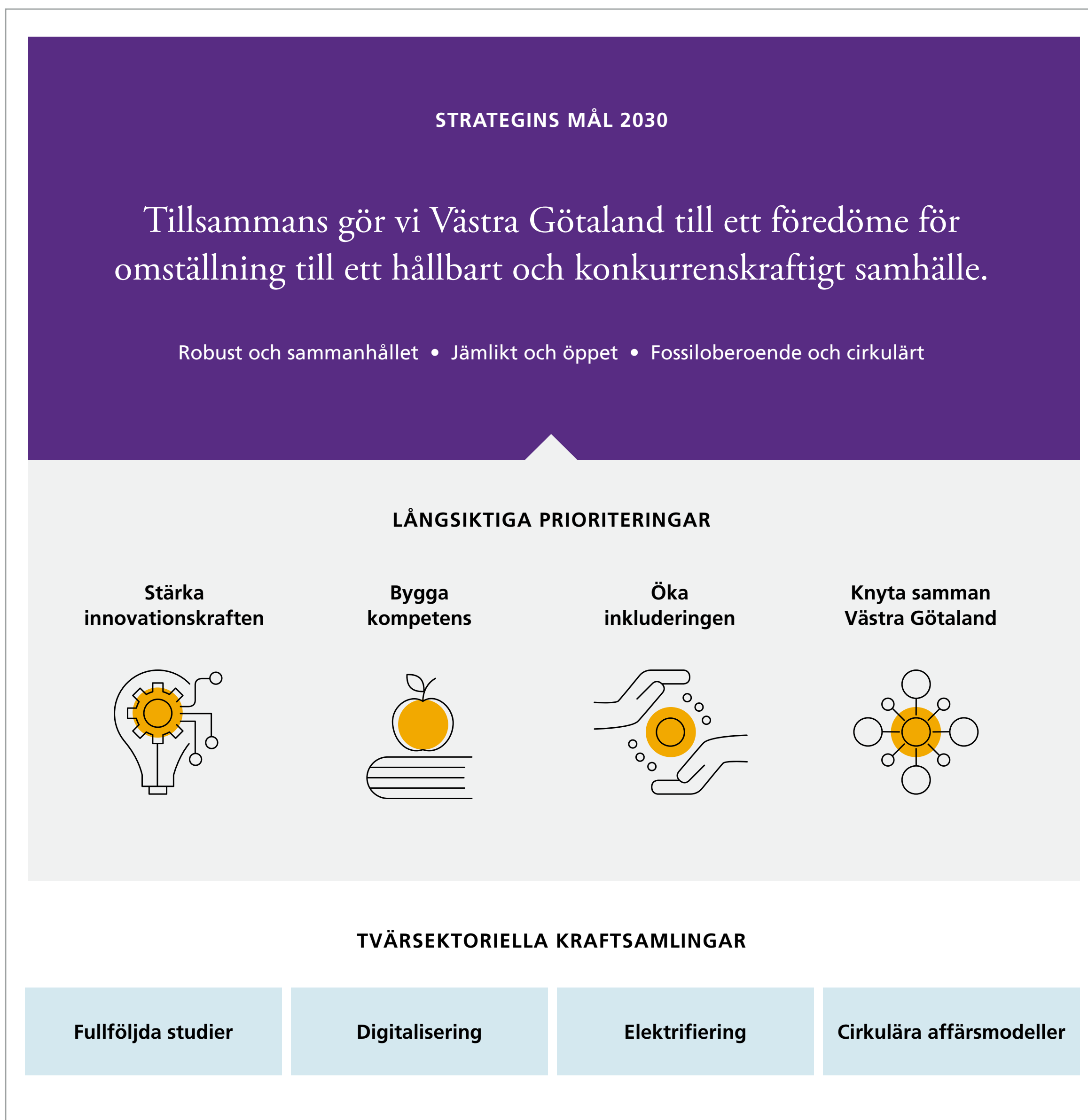
DE LÅNGSIKTIGA PRIORITERINGARNA gäller fram till 2030 och beskriver de fyra viktigaste områdena för gemensamma insatser för att klara omställningen till ett hållbart och konkurrenskraftigt samhälle.

DE TVÄRSEKTORIELLA KRAFTSAMLINGARNA gäller fyra år i taget och revideras en gång per mandatperiod. Syftet är att förstärka arbetet med de långsiktiga prioriteringarna genom riktade resurser och samverkan.

GENOMGFÖRANDET sker i dialog och samverkan, med utgångspunkt i kunskap och lärande. Fyra vägledande principer utmanar och guidar oss.

Figuren beskriver den regionala utvecklingsstrategins olika delar och hur de förhåller sig till varandra. Strategin har ett mål, fyra långsiktiga prioriteringar och fyra tvärsektoriella kraftsamlingar.

Strategins mål

– pekar ut riktningen fram till 2030 och handlar om behovet av att ställa om Västra Götaland till ett hållbart och konkurrenskraftigt samhälle. Målet konkretiserar vad en sådan omställning innebär ur ekonomiskt, miljömässigt och socialt perspektiv.

Strategins mål

Nyckeln till ett långsiktigt konkurrenskraftigt och attraktivt Västra Götaland är vår gemensamma förmåga till innovativ omställning inom en rad områden. Strategins mål pekar ut riktningen för Västra Götalands utveckling till 2030 och det formuleras enligt följande:

Tillsammans gör vi Västra Götaland till ett föredöme för omställning till ett hållbart och konkurrenskraftigt samhälle.

Målet konkretiserar och balanserar vad en sådan omställning innebär ur ett ekonomiskt, ett socialt och ett miljömässigt perspektiv: Ett Västra Götaland som ställer om är robust och sammanhållet, jämlikt och öppet samt fossiloberoende och cirkulärt.

Robust och sammanhållet

I det robusta Västra Götaland kan samhället möta både kända och oförutsedda utmaningar och vända dessa till möjligheter. Näringslivet har hög konkurrenskraft och en internationell erkänd förmåga att hantera tekniska utvecklingssprång, behovet av nya kompetenser och ekonomiska förändringar. Akademin bidrar genom att tillhandahålla forskning i framkant samt relevant kompetensförsörjning och kompetensutveckling. Det finns en god beredskap att möta effekterna av ett förändrat klimat och andra omvälvande händelser. Det sammanhållna Västra Götaland kännetecknas av en hållbar och förbättrad tillgänglighet och ett väl-

färdssystem med god demokratisk förankring som gör att invånarna känner sig trygga. Tillgången till föreningsliv och kultur ger tillhörighet och ökat välbefinnande hos invånarna. Varje människas potential blir sedd och förverkligad.

Jämlikt och öppet

I det jämlika Västra Götaland deltar varje människa i samhället på jämställda och jämlika villkor. Samhället är inkluderande och transparent, och invånarna känner sig delaktiga. Olika platsers förutsättningar tas tillvara och det finns ett samspel och utbyte mellan platser. Det öppna Västra Götaland är integrerat med omvärlden och har ett rikt utbyte nationellt och internationellt. Genom goda relationer och samarbete med våra grannregioner bidrar vi till en hållbar utveckling både lokalt och globalt.

Fossiloberoende och cirkulärt

I det fossiloberoende och cirkulära Västra Götaland är den privata och offentliga sektorn en föregångare som inspirerar och påverkar både det nationella och det internationella miljö och klimatarbetet. Takten i klimatomställningen ökar, med minskade utsläpp från både produktion och konsumtion som följd. Användningen av råvaror minskar. Fossila bränslen och material ersätts med resurseffektiva och biobaserade produkter och tjänster, samtidigt som den biologiska mångfalden bevaras. I ett fossiloberoende och cirkulärt Västra Götaland kan och vill invånarna göra hållbara val och bidra med kreativa lösningar som begränsar miljö och klimatpåverkan.

Goda förutsättningar i Västra Götaland

Västra Götaland har 1,7 miljoner invånare och består av 49 kommuner. Länet är stort till ytan och består av landsbygd, små och stora tätorter och städer. I Västra Götaland finns stora naturresurser med vatten, skogar och jordbruksmark som bas för konkurrenskraftiga näringar, där det rika naturlivet, den långa kuststräckan och de många sjöarna även gör länets olika delar attraktiva att besöka, leva och verka i. I Västra Götaland finns också flera unika kulturarv, ett aktivt kulturliv och ett engagerat civilsamhälle. Det finns en mångfald av branscher och företag som har stor betydelse för utvecklingen såväl i Västra Götaland som nationellt och internationellt.

VÄSTRA GÖTALANDS GEOGRAFISKA struktur består av fyra regionala kärnor – Göteborg, Borås, Skövde och Trollhättan–Vänersborg–Uddevalla. Samtliga dessa är betydelsefulla utifrån läge, storlek och funktion, där Göteborgsregionen är tillväxtmotor för ett större omland. Göteborg har också en särskild roll som centrum för länets arbetsmarknad, forskning och innovation, logistik och transport samt internationella utbyten.

ALLA ORTER OCH platser i Västra Götaland binds samman i ett nätverk av funktioner med digital och fysisk infrastruktur, både inom och utanför länets och landets gränser, där en regional helhet skapas av platser som utvecklas utifrån sina respektive förutsättningar och möjligheter.

VÄSTSVÄRIGE ÄR EN av de regioner i världen där det satsas mest på investeringar i forskning och utveckling i förhållande till ekonomins storlek, och industrin står för en stor del. Globalt verksamma företag, lärosäten, starka forskningsmiljöer samt välutvecklade strukturer för entreprenörskap och innovation gör Västra Götaland till en ledande region inom både forskning och utveckling. Därtill har det öppna och dynamiska kulturlivet både nationell och internationell lyskraft. Våra framstående forsknings- och utbildningsmiljöer och kulturen bidrar tillsammans till attraktivitet och utveckling.

I VÄSTRA GÖTALAND finns många starka och unika branscher och företag som har stor betydelse i ett internationellt perspektiv. Flera branscher, till exempel transportmedelsindustrin, befinner sig mitt i stora omvandlingar som kräver både innovation och förändrade kompetenser. I en öppen och internationellt konkurren utsatt region som Västra Götaland påverkas näringslivet tidigt av konjunktursvängningar.

EFTER MÅNGA ÅR av tillväxt i sysselsättning har coronapandemin slagit hårt mot flera branscher. Besöksnäring, handel och restaurang, inklusive många små och medelstora företag, har drabbats särskilt hårt. Hela samhället har påverkats på ett fundamentalt sätt med stigande arbetslöshet som följd. Men tack vare vårt samlade regionala utvecklingsarbete har vi en robust grund att stå på för att möta kriser.

Ett samlat och strategiskt regionalt utvecklingsarbete

Det regionala utvecklingsarbetet i Västra Götaland är långsiktigt strategiskt och omfattar utveckling inom kultur och upplevelser, föreningsliv, kompetensförsörjning, näringsliv, forskning och innovation, miljö och klimat. Det omfattar även samhällsplanering av infrastruktur, bredband, kollektivtrafik och platsers utveckling samt arbete med folkhälsa, jämställdhet, antidiskriminering och mänskliga rättigheter.

DET FINNS EN LÅNG tradition av att offentlig sektor, näringsliv, akademi och det civila samhället agerar tillsammans i Västra Götaland, både inom länet, med grannregioner och i olika internationella samarbeten. Etablerade samarbetsmiljöer, stabila strukturer och en mångfald av människor ger resurser och förutsättningar att omsätta kunskap och engagemang i hållbara lösningar. Det regionala utvecklingsarbete som kännetecknar Västra Götaland är en styrka för att åstadkomma en innovativ omställning till ett hållbart och konkurrenskraftigt samhälle.

Samhällsutmaningar som drivkraft

Västra Götaland har ett bra utgångsläge men vi behöver samtidigt möta ett antal regionala och globala utmaningar. Detta innebär att stora samhällssystem behöver ställas om och förändras i grunden, inte minst för att begränsa den globala uppvärmningen. Komplexiteten i de flesta samhällsutmaningarna gör att innovativa lösningar behöver arbetas fram gemensamt och tvärsektoriellt utifrån Västra Götalands förutsättningar och styrkor. Ett utvecklingsarbete som tar sin grund i samhällsutmaningarna ger kraft i omställningen till ett hållbart och konkurrenskraftigt samhälle.

Strategin tar sin utgångspunkt i följande samhällsutmaningar:

- Effekterna av klimatpåverkande utsläppen blir allt mer allvarliga och den biologiska mångfalden är akut hotad.
- Industrin är starkt internationellt beroende och den globala konkurrensen ökar. Utvecklingen inom digitalisering, automatisering och artificiell intelligens innebär behov av ny kunskap och nya kompetenser.
- Bristen på vissa kompetenser är stor inom både privat och offentlig sektor samtidigt som många saknar arbete.
- Invånarnas tillgång till arbete och samhällsservice skiljer sig allt mer åt beroende på var i länet de bor.
- De socioekonomiska klyftorna och boendesegregationen ökar. Många invånare känner sig inte delaktiga i samhället.
- Många barn och unga lämnar grundskolan och gymnasiet utan godkända betyg. En allt större andel yngre än äldre är inte nöjda med livet och alltför många barn och unga lider av psykisk ohälsa.
- Internationella kriser ökar sårbarheten hos företag och samhällets organisationer. Det gör det viktigt med en väl fungerande regional krisberedskap.

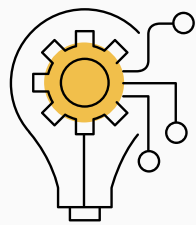

Fyra långsiktiga prioriteringar

– gäller fram till 2030 och beskriver de fyra viktigaste områdena för gemensamma insatser för att klara omställningen till ett hållbart och konkurrenskraftigt samhälle.

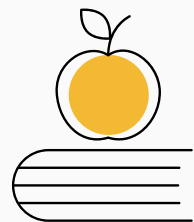
Strategin pekar ut fyra långsiktiga prioriteringar fram till 2030

Prioriteringarna beskriver de fyra viktigaste områdena där vi behöver samverka och göra gemensamma insatser för att ställa om Västra Götaland till ett hållbart och konkurrenskraftigt samhälle. Områdena griper in i varandra och bygger vidare på Västra Götalands samlade och strategiska regionala utvecklingsarbete. Samtidigt är det områden där förändringstakten måste accelerera eller där den gemensamma beredskapen bör stärkas för att vi ska klara ett antal banbrytande förändringar.

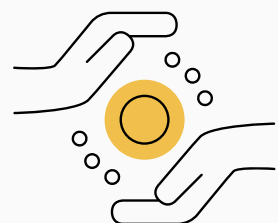
Stärka innovationskraften

– för ett konkurrenskraftigt näringsliv i framkant

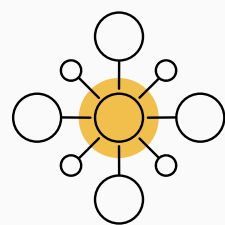
Bygga kompetens

– för bättre kompetensförsörjning och livslångt lärande

Öka inkluderingen

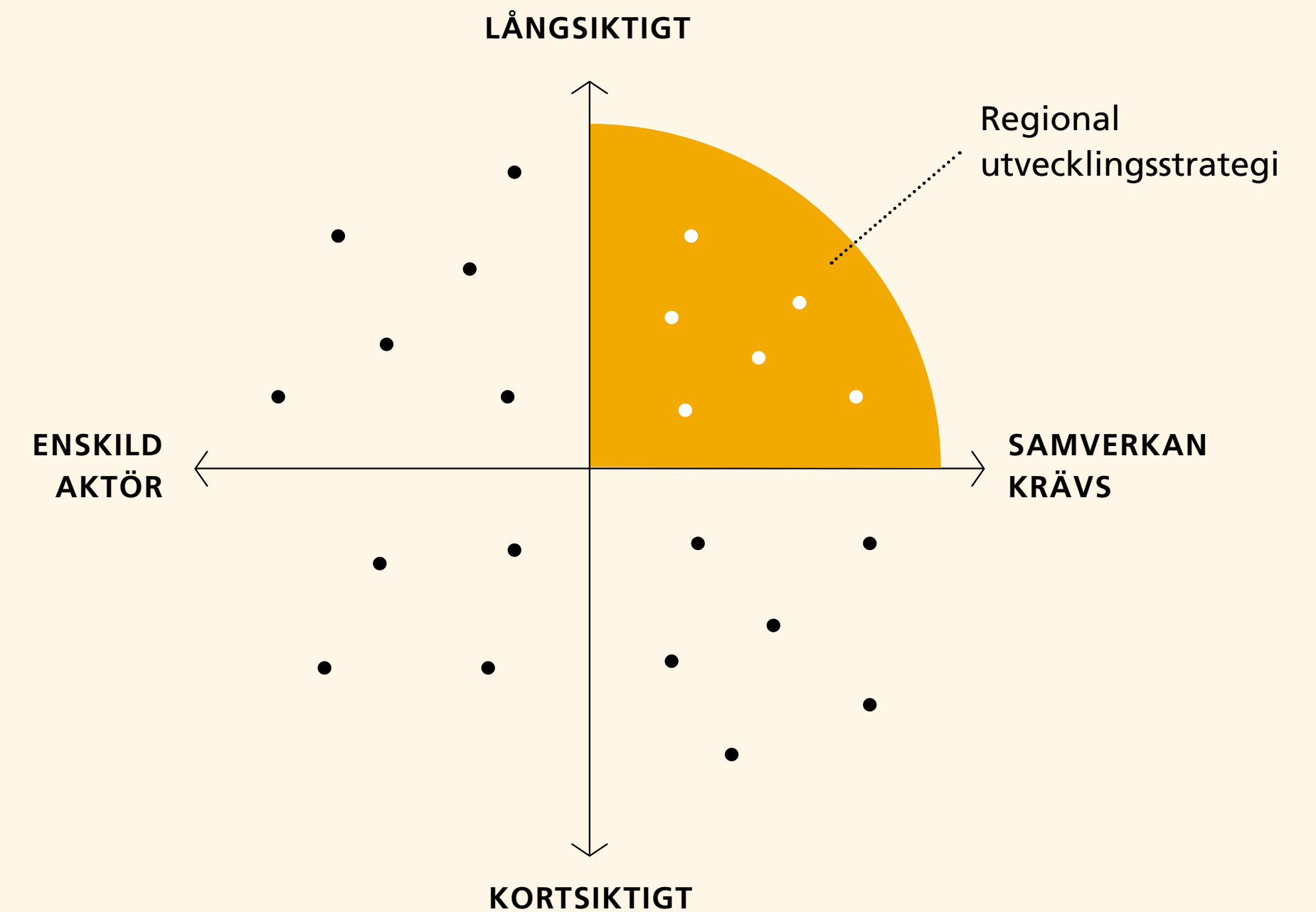
– för tillit och sammanhållning

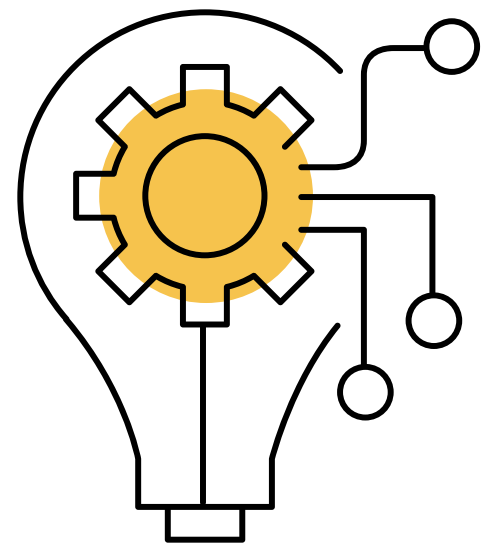

Knyta samman Västra Götaland

– för hållbar och förbättrad tillgänglighet

↪ Strategin prioriterar områden som är långsiktigt strategiskt viktiga för Västra Götalands utveckling och där det behövs samverkan och gemensamma insatser för att klara av att ställa om till ett ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbart och konkurrenskraftigt samhälle.

Stärka innovationskraften

– för ett konkurrenskraftigt näringsliv i framkant

Att stärka innovationskraften handlar om att nyttiggöra kunskap och utveckla idéer med potential att både skynda på omställningen och skapa värde i privat och offentlig sektor. Det omfattar insatser för att öka entreprenörskap och nyföretagande och stimulera de mindre företagens innovationskraft, satsningar på internationellt starka kluster och utvecklade test- och demonstrationsplattformar.

I ETT ROBUST och fossiloberoende Västra Götaland bygger vi vidare på vår långa erfarenhet av nära samarbete mellan kunskapsintensiv industri, akademi, forskningsinstitut och offentlig sektor. Det gör oss attraktiva som internationell samarbetspart och som plats för etableringar och investeringar. Genom att tydligt rikta satsningar för en innovativ omställning till hållbarhet bidrar vi till de globala hållbarhetsmålen samtidigt som Västra Götaland vinner konkurrensfördelar.

SAMVERKAN OCH KUNSKAPSÖVERFÖRING blir allt viktigare när traditionella branscher vävs samman på nya sätt. Förändringstakten ökar tack vare de små och medelstora företagens innovationsförmåga och snabba rörlighet. Det bidrar till nya produkter och tjänster på marknaden, vilket i sin tur är betydelsefullt för sysselsättningen i Västra Götaland. Det finns en potential att öka företagens lönsamhet och skapa fler jobb när innovationsförmågan stärks, men här krävs satsningar på internationalisering, kompetens och kunskapsutveckling i samverkan med institut och akademi.

GENOM FORTSATTA SATSNINGAR på forsknings- och innovationsmiljöer kan små och stora företag mötas och skapa större värden i samverkan med akademi, offentlig sektor och andra organisationer. Tillgången till nätverk är viktig dels för företagets tillväxt, dels för att företagen ska stanna i Västra Götaland.

HELA DET DYNAMISKA systemet behövs, med allt från stora kunskaps och exportintensiva företag, underleverantörer och tjänsteföretag till bredden av innovativa små och medelstora företag. De entreprenöriella inslagen i skola, högre utbildning och forskning är viktiga för att långsiktigt stärka företagsamhet och kapacitet för förnyelse.

I Västra Götaland finns områden av särskilt stor betydelse för regionens konkurrenskraft och tillväxtpotential, och strategin ska stärka förutsättningarna för innovativ omställning och hållbar utveckling inom följande områden:

- **Hållbar industri** rymmer såväl produktion, nya material, resurseffektiv process- och produktutveckling, och industri-nära tjänster som digitalisering, energiförsörjning och cirkulära affärsmodeller.

- **Hälsa och life science** inbegriper utveckling av läkemedel, medicinteknik, välfärdsteknik och innovationer inom hälso och sjukvård, med fokus på precisionshälsa och användning av digitaliseringens möjligheter.
- **Livsmedel, biobaserade material och förnybar energi** med fokus på produktion och vidareförädling. Det handlar om de marina och maritima, agrara och skogliga näringarna samt om resurser knutna till sol och vind.
- **Framtidens mobilitet** samlar styrkan i fordons-, flyg- och rymdindustrin. Här inkluderas både person- och godstransporter samt logistik, elektrifiering och ökad tillgång till nya typer av tjänster.
- **Besöksnäring samt kulturella och kreativa näringar** inbegriper områden som evenemang, film, spel och mode. Dessa områden är av stor vikt för regionens attraktionskraft.

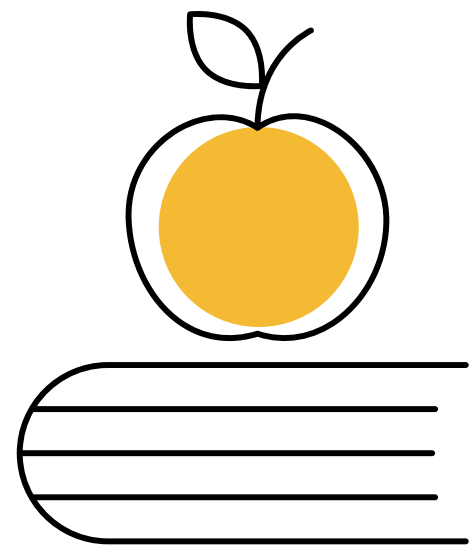
TEST OCH DEMONSTRATION av innovationer i både pilotform och verklig miljö är ett sätt att hantera olika perspektiv, komplexitet och risker för att på så sätt möta behovet av att snabbt kunna skala upp. Det minskar också tiden till praktisk användning och kan forma en tidig hemmamarknad för globalt framväxande lösningar.

NYA INNOVATIONER MÅSTE integrera teknik och affärsmodeller med etik, lagar och regler. Offentlig sektor behöver efterfråga och driva på olika satsningar för förnyelse. Här kan offentlig-privat samverkan driva på omställningen genom att attrahera kompetenser och kapital för utveckling och produktion. Ett aktivt deltagande i europeiska samarbeten kan synliggöra och sprida våra exempel internationellt och ge oss inspiration och kunskap vidare i arbetet.

INNOVATIONS- OCH UTVECKLINGSKRAFTEN ökar när mångfald och jämställdhet betraktas som konkurrensfördelar. Sociala innovationer är viktiga i omställningen till ett hållbart samhälle. När invånarnas delaktighet och kreativitet, särskilt barns och ungas skaparförmåga, tas tillvara utvecklas morgondagens innovationer, tjänster och företag. Såväl privat och offentlig som ideell sektor behöver bidra till nya lösningar som gör att människor mår bra och känner sig trygga och delaktiga i vardagen.

Exempel på långsiktigt viktiga insatsområden för att stärka innovationskraften:

- Utveckla och nyttiggör skalbara idéer med potential att öka takten i omställningen genom bland annat innovationsmiljöer för samverkan mellan näringsliv, akademien och offentlig sektor.
- Främja nyföretagande, företagsetableringar och bidra till ökad konkurrenskraft och förändringsförmåga i små och medelstora företag.
- Stimulera entreprenörskap och ta tillvara barns och ungas kreativitet och färdigheter.
- Öka den internationella konkurrenskraften genom satsningar på exempelvis hållbar och fossiloberoende industri, hälsa och life science, hållbar mobilitet, livsmedel, biobaserade material och förnybar energi samt besöksnäring och kulturella och kreativa näringar.

Bygga kompetens

– för bättre kompetensförsörjning och livslångt lärande

Att bygga kompetens handlar om att tillgången till kunskap och kompetens är avgörande för att samhället ska utvecklas. Utbildning och arbete är grunden för att människor och företag ska växa. Omställningen kräver också att vi lär och agerar utifrån ny kunskap och ändrade förutsättningar. När behovet av kompetens snabbt förändras blir möjligheterna till livslångt lärande allt viktigare.

DET FINNS FLERA utmaningar i att möta framtidens arbetsmarknad. Behovet av kompetens förändras till följd av digitalisering, automatisering och höga krav på hållbarhet. Därför blir förmågan att se vilken kompetens som behövs i framtiden och att ställa om till nya arbetsuppgifter allt viktigare.

VI BEHÖVER ARBETA systematiskt med kompetensväxling och livslångt lärande utifrån arbetsmarknadens behov. För att Västra Götaland ska bli fossiloberoende och cirkulärt krävs nya kompetenser och att vi nyttiggör ny forskning. Även kriser i form av till exempel pandemier påverkar arbetsmarknaden i stor utsträckning och kan leda till hela branscher kan omformas snabbt.

ARBETEN MED HÖGRE utbildningskrav har under en längre tid koncentrerats till urbana områden, samtidigt som många nyckelkompetenser i dag finns på en global arbetsmarknad. För att klara konkurrensen om kompetens och arbetskraft behöver hela Västra Götaland vara en attraktiv plats att bo och verka på. Genom att vidga arbetsmarknaden över regionala

och nationella gränser ökar möjligheten att klara omställningen. En positiv effekt av coronapandemin är att möjligheterna till utbildning och arbete på distans har utvecklats och troligen kommer bli en självklar del av utbildning och arbetsliv i framtiden.

NÄR VISSA YRKEN förändras eller försvinner och andra inträder behövs nya sätt att arbeta med livslångt lärande och bildning i form av exempelvis fortbildning, kompetensutveckling, validering och strategisk kompetensförsörjning. Det behövs både bredd och spets inom universitet och högskolor, yrkesutbildning, utbildning vid folkhögskolor samt bildning vid studieförbund och föreningar. Utbildningar behöver bli mer attraktiva för fler invånare. De behöver också anpassas snabbare och utveckla sätt att möta de förändringar vi står inför. Här ger digitaliseringen ger stora möjligheter.

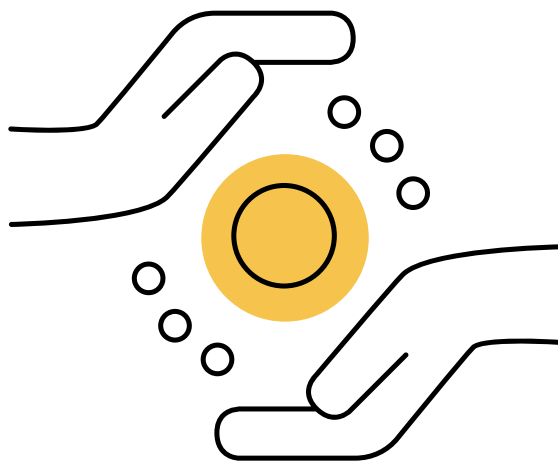
MATCHNINGEN MELLAN UTBUD och efterfrågan på kompetens förutsätter ett nära samarbete mellan utbildningsanordnare, arbetsförmedling, arbetsgivare och branschföreträdare och underlättas av en större arbetsmarknad. Det handlar om

vidareutbildning, kompletteringsutbildning och en andra chans för personer vars utbildningsbakgrund och kompetens inte möter kraven på arbetsmarknaden. Samtidigt är det viktigt att utveckla validering av kunskap och kompetens, särskilt bland nyanlända, som ett stöd för att människor lättare ska kunna etablera sig på arbetsmarknaden. Både det offentliga och det privata arbetslivet behöver bli bättre på att ta tillvara mångfalden av arbetskraft. Arbetsmarknaden kan bli mer jämställd genom ett aktivt arbete för att minska könsstereotypa utbildnings och yrkesval.

UTVECKLING INOM BÅDE privat och offentlig sektor förutsätter tillräckligt med arbetskraft med efterfrågad kompetens. Saknas detta kan effekten bli att företag flyttar sin verksamhet ut ur landet och att den offentliga sektorn inte kan upprätthålla välfärden och viktiga samhällsfunktioner. Enskilda företag och organisationer har behov av att både nyanställa kvalificerad arbetskraft och utbilda befintlig personal. Dessutom förväntas efterfrågan på kompetens stiga inom flera stora yrkesgrupper samtidigt som många går i pension och andelen personer i arbetsförälder minskar.

Exempel på långsiktigt viktiga insatsområden för att bygga kompetens:

- Öka möjligheten till kompetensutveckling och kompetensomställning för att möta tekniskiften och arbetsmarknadens förändrade behov.
- Förbättra matchningen på arbetsmarknaden.
- Utveckla samarbetet mellan utbildningssanordnare, arbetsförmedling, arbetsgivare och branschföreträdare.
- Ta tillvara och utveckla hela arbetskraftens kompetens och underlätta för fler att etablera sig på arbetsmarknaden.

Öka inkluderingen

– för stärkt tillit och sammanhållning

Att öka inkluderingen handlar om att skapa förutsättningar för alla individer att kunna vara aktiva i arbets- och samhällsliv. Det handlar också om att öka människors tillit till varandra, till samhället och till demokratin. Att stärka barn och ungas förutsättningar och möjligheter är grunden.

VARJE MÄNNISKA SKA kunna använda sin fulla potential i ett jämlikt och sammanhållet Västra Götaland, och tilliten mellan människor och till samhället i stort är grunden för en fungerande demokrati. Det regionala utvecklingsarbetet ska vägledas dels av människors villkor, rättigheter och olika behov, dels av människors möjlighet till delaktighet.

TILLSAMMANS BEHÖVER VI öka möjligheterna för fler människor att arbeta och ha en egen försörjning. Insatser behövs bland annat vad gäller utbildning, språkkunskaper och validering. Dessutom stärks invånarnas livskvalitet och möjlighet till arbete med tillgången till sociala nätverk och mötesplatser. Kultur- och föreningsliv är ett socialt kitt som bygger attraktiva samhällen och bidrar till nya perspektiv, gemenskap och god hälsa.

DE SOCIOEKONOMISKA KLYFTORNA måste minska. Vi behöver säkerställa att inga invånare känner sig utestängda från möjligheten att delta i samhällslivet. Det är nödvändigt med

insatser för att alla ska ta del av den digitala utvecklingen; inte minst handlar det om att stärka invånarnas medie- och informationskunnighet.

FÖRUTSÄTTNINGARNA ATT DELTA i samhällslivet varierar beroende på var man bor samt på ursprung, utbildning, ålder, kön, fysiska och psykiska funktionsnedsättningar och en rad andra faktorer. Här har utbildning och ekonomi ett avgörande inflytande över människors hälsa och deras möjlighet att delta i arbetslivet. Utrikes födda har dock en längre väg in på arbetsmarknaden än inrikes födda. Dessutom har coronapandemins effekter har slagit olika beroende på socioekonomiska förutsättningar, där utsatta grupper har drabbats hårdast.

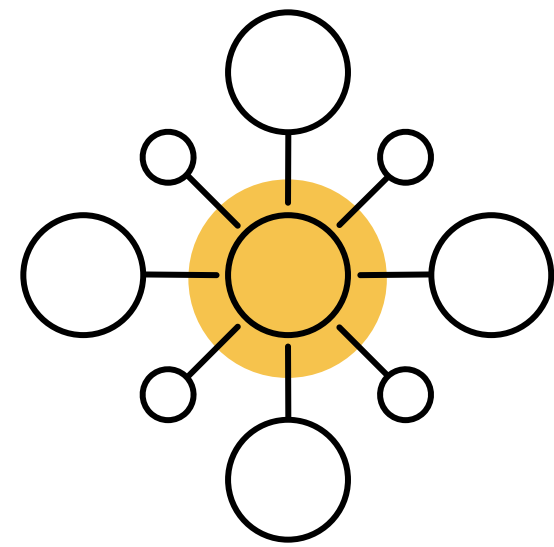
BÄTTRE MÖJLIGHETER TILL jämlik hälsa och utbildning för barn och unga är viktiga beståndsdelar i ett robust och öppet Västra Götaland. Tidiga insatser för att ge barn och unga goda förutsättningar att klara grundskolan och gymnasiet betyder mycket för deras välmående och deras möjlighet till

framtida försörjning och hälsa. Barn och ungas egenmakt och framtidstro stärks när de ges förutsättningar och möjlighet till delaktighet i frågor som berör dem.

BOENDET OCH DEN offentliga miljön har stor betydelse för att motverka utanförskap och segregation. Tillgång till bostäder är en välfärdsfråga och boendesegregationen behöver minska. Det är viktigt att skapa attraktiva och stimulerande livsmiljöer – både för dem som lever och verkar på en plats och för besökare. Tillgången till kommunikationer behöver bättre möta invånarnas behov, samtidigt som klimatpåverkan måste minska.

Exempel på långsiktigt viktiga insatsområden för att öka inkluderingen:

- Ge fler möjlighet till utbildning och egen försörjning.
- Skapa förutsättningar för större samhörighet och tillit mellan människor och till samhället.
- Stärka barn och ungas möjligheter till en bra start i livet.

Knyta samman Västra Götaland

– för hållbar och förbättrad tillgänglighet

Att knyta samman Västra Götaland handlar om att öka närheten mellan olika delar av länet men också med grannregioner, övriga Sverige och andra länder. Vi vill göra det möjligt för människor och företag att nå varandra och ha ett utbyte med omvärlden. Samhällsplanering och regional fysisk planering är viktiga delar av framtidens lösningar. En samordnad planering för bebyggelse och transport behövs för att göra transporterna hållbara.

ETT ÖPPET, SAMMANHÅLLET OCH fossiloberoende Västra Götaland är ett transporteffektivt samhälle där nödvändiga transporter samordnas och koordineras med övrig samhällsplanering.

Det för med sig att det finns goda möjligheter att pendla till utbildning och arbete samt att tillgången till service och kultur utvecklas. Västra Götaland verkar i en global omvärld, där samverkan inom EU är viktig för att lösa klimatutmaningarna. Förutsättningarna för en stark region ökar genom att infrastrukturen utvecklas regionalt, nationellt och internationellt – inte minst i samverkan med våra grannregioner och med Norge, Danmark och Tyskland. Västra Götalands ortstruktur med omgivande landsbygder skapar de geografiska förutsättningarna för utveckling. Vår geografiska flerkärniga struktur med Borås, Skövde och Trollhättan–Vänersborg–Uddevalla samt Göteborg som nav bidrar till en robust utveckling i hela länet.

JÄRNVÄGEN FORTSÄTTER ATT vara grunden i ett hållbart transportsystem för både personer och gods. Men det krävs stora investeringar för att öka järnvägsnätets kapacitet och flytta över transporter från väg till järnväg. Det sätter fokus på vår gemensamma förmåga att hitta nya finansieringslösningar

och att länets kommuner och Västra Götalandsregionen fortsatt står enade i att prioritera investeringar i infrastruktur.

SKANDINAVIENS STÖRSTA HAMN ligger i Göteborg, och sjöfarten är avgörande för svensk export och import. Västra Götaland är därtill Sveriges transport och logistikcentrum med flera geografiskt utspridda noder där flera transportslag möts. Möjligheterna är stora att utveckla, demonstrera och sprida hållbara lösningar för transport och logistik.

FÖRUTSÄTTNINGARNA FÖR ATT resa hållbart är beroende av invånarnas geografiska tillgänglighet till olika platser. Därför måste lösningarna anpassas till geografiska skillnader och behoven hos invånare och företag. Kollektivtrafiken behöver vara konkurrenskraftig gentemot bilen och potentialen är stor att öka gång och cykelresorna för kortare vardagsresor. Med riktade investeringar och information kan andelen hållbara godstransporter och personresor öka. Mobilitetstjänster för personresor i olika former är i en tidig utvecklingsfas, men det krävs ytterligare satsningar på tjänsteutveckling och för att främja nya beteendemönster.

DEN REGIONALA SAMHÄLLSPLANERINGEN behöver vidareutvecklas och samplaneras för att bättre hantera långsiktiga utmaningar inom exempelvis gods- och persontransport, bebyggelseplanering, energiförsörjning och klimatanpassning. Lokalisering av verksamheter, arbetsplatser, bostäder och service samt digitalisering kan bidra till mer jämlika villkor för invånarna och minska klimatpåverkan.

I DEN MER detaljerade planeringen finns utmaningar i att hitta balansen för en hållbar markanvändning. Det ökar behovet av samverkan inom fysisk planering. Här är en välutvecklad myndighetssamverkan mellan lokal, regional och nationell nivå avgörande, eftersom ansvaret är delat mellan olika parter.

FLER METODER BÖR utvecklas för platsutveckling och gestaltning av livsmiljöer. På så sätt kan vi åstadkomma en hållbar stads- och landsbygdsutveckling och ta tillvara olika platsers specifika förutsättningar för en lokal utveckling. Det handlar om att engagera invånare, föreningsliv, företag och kommun att gemensamt delta i platsens utveckling. En utgångspunkt är kulturarvet och den historia som utgör platsens identitet.

MÄNNISKORS LIV PÅVERKAR och påverkas av hur omgivningen är utformad. Här ska det offentliga gå före och uppmuntra till inkluderande och långsiktigt hållbara livsmiljöer, där invånare trivs och känner sig delaktiga. Det handlar om att engagera invånarna att delta i samhällsbyggnadsprocesser och göra sina röster hörda. En samverkan runt platsen gör det möjligt att hitta synergier mellan områden och underlättar utveckling inom bland annat offentlig och kommersiell service.

DIGITALISERINGEN KAN ÖKA resurseffektiviteten och utvecklingen av smarta tekniklösningar, tjänster och affärsmodeller. Utbyggnadens av fast och mobilt bredband är av största vikt för att invånare och företag i hela Västra Götaland ska kunna bidra till och ta del av tjänster, service och kontakter.

Fasta och mobila bredbandsnät är en förutsättning för digitalisering av tjänster, för distansarbete och för näringslivets utveckling samt ett minskat transportbehov.

Exempel på långsiktigt viktiga insatsområden för att knyta samman Västra Götaland:

- Samverka inom regional fysisk planering.
- Utveckla transportinfrastrukturen och öka andelen hållbar mobilitet.
- Fortsätta utbyggnaden av fast och mobilt bredband i hela länet.
- Förbättra förutsättningarna för platsutveckling.
- Öka samverkan nationellt och internationellt.

Prioriterade infrastrukturstråk

Prioriteringar av transportsystemets infrastruktur för Västra Götaland sker var fjärde år i en nationell plan för transportsystemet och i regional plan för transportinfrastrukturen i Västra Götaland 2018-2029. Västra Götalandsregionen har i samverkan med kommunalförbunden tagit fram ett inriktningsunderlag för transportinfrastrukturen i Västra Götaland med en långsiktig viljeinriktning för transportsystemets utveckling. Dessutom har parterna enats om prioriteringar och påverkan för nationella satsningar i dokumentet Västssverige har växtvärk.

Fyra tvärsektoriella kraftsamlingar

– gäller fyra år i taget och revideras en gång per mandatperiod. Syftet är att förstärka arbetet med de långsiktiga prioriteringarna genom riktade resurser och samverkan.

Strategin innehåller fyra tvärsektoriella kraftsamlingar

Strategin innehåller fyra tvärsektoriella kraftsamlingar. Kraftsamlingarna ses över och revideras vid behov en gång per mandatperiod. De som gäller de första fyra åren är:

- Fullföljda studier
- Digitalisering
- Elektrifiering
- Cirkulära affärsmodeller

Syftet med kraftsamlingarna är att stärka arbetet inom en eller flera av de fyra långsiktiga prioriteringarna. En kraftsamling innebär att extra fokus läggs på stärkt samverkan och samordnat utvecklingsarbete inom området. Tillsammans riktar vi resurser dit med målet att accelerera takten och nå en ökad genomförandekraft i omställningen som består efter avslutad kraftsamling.

KRAFTSAMLING

Fullföljda studier

VI VILL GE barn och unga de allra bästa förutsättningarna för en bra start i livet och för god hälsa, utbildning och framtidstro. Att fler unga fullföljer studierna med godkända resultat skapar stora och långsiktiga vinster för både individen och samhället. Men trots ansträngningarna för att fler ska gå ut skolan med godkända betyg är resultaten hittills otillräckliga. Här måste parter med olika ansvarsområden, resurser och perspektiv samarbeta för att nå resultat.

FÖRUTSÄTTNINGARNA ATT KLARA skolan påverkas bland annat av föräldrarnas utbildningsnivå, inkomst och bakgrund. Insatser inom kraftsamlingen måste därför bidra till att utjämna skillnader, vara anpassade utifrån livssituationen för respektive barn och ta hänsyn till flickor och pojkars olika förutsättningar.

DET KRÄVS INSATSER för att förbättra barns och ungas psykiska hälsa, eftersom den psykiska hälsan påverkar möjligheterna att lyckas i skolan. Fokus är på de tidiga levnadsårens betydelse för skolresultat, fysisk och psykisk hälsa samt framtida deltagande i arbetslivet. Det är viktigt med tidigt stöd till familjer för att främja språkutveckling, läsning och rörelseglädje. På så sätt skapar vi bättre förutsättningar för barnen.

BARNHÄLSOVÅRD, SKOLA, ELEVHÄLSA, socialtjänst och sjukvård behöver samarbeta för en god och jämlik hälsa och för barns kognitiva utveckling. Föreningsliv och kultur ökar barns och ungas möjlighet att stärka sina förmågor samt ökar deras nyfikenhet och inflytande över sina egna liv. Det bidrar också till nätverk och sociala sammanhang.

UNGA VUXNA SOM inte fullföljt grundskolan och gymnasiet ska ges ytterligare chans till utbildning via exempelvis folkhögskola eller vuxenutbildning.

FN:S BARNKONVENTION SKA omsättas från teori till praktik. Det handlar bland annat om att systematiskt göra barn delaktiga i frågor som berör och engagerar dem och om att barn ska känna till sina rättigheter. Det handlar också om att barnets bästa ska beaktas i alla frågor som rör dem och att barn ska få möjlighet att utvecklas utifrån sina egna förutsättningar.

KRAFTSAMLING

Digitalisering

DIGITALISERINGEN GENOMSYRAR PRIVAT, offentlig och ideell sektor och handlar om nya tekniska lösningar, system och processer. Digitaliseringen bidrar till att öka företagens konkurrenskraft, till att effektivisera offentliga verksamheter och till lösningar för ett fossiloberoende samhälle.

DEN OFFENTLIGA SEKTORNs möjligheter att effektivisera och utveckla sin service genom digitalisering är stor, till exempel genom välfärdsteknik i vård och omsorg, digitaliserad samhällsbyggnadsprocess och ökad digitalisering av utbildningssystemet. En effekt av coronapandemin är att digitaliseringen av service och tjänster har ökat, exempelvis genom fler digitala möten.

DIGITALISERINGEN ÖKAR FÖRUTSÄTTNINGAR för invånarna att få tillgång till information, delaktighet och inflytande på samhällsutvecklingen. Kontakterna mellan invånare och myndigheter sker i allt högre grad digitalt, vilket ställer krav på säker datahantering och säkra system. Bedömningar behöver göras av risk och etik, bland annat kopplat till personlig integritet och cyberattacker. Samtidigt finns ett digitalt utanförskap som behöver brytas för att ge alla jämlika förutsättningar. Utbildningssystemet spelar en viktig roll i det perspektivet. Det behövs också ökad kunskap om media och källkritik för att minska risken för ökad polarisering och filterbubblor.

NY TEKNIK BÄR på en stor innovationspotential där artificiell intelligens (AI) förväntas få stor betydelse. En förutsättning för AI är tillgång på stora mängder data med hög kvalitet.

TILLGÅNG TILL DIGITAL information, som dessutom kan användas fritt främjar innovation och fler skräddarsydda lösningar för invånare. Det är viktigt med tillräcklig digital kompetens och möjligheter att utveckla, testa och demonstrera nya lösningar innan de implementeras i samhället. Det kräver att privat och offentlig sektor drar åt samma håll. Viktiga utvecklingsområden är bland annat digital tjänsteutveckling och tillverkningsindustrin.

DIGITALISERING, ROBOTISERING OCH AI medför stora förändringar i arbetslivet, och forskning, utbildning, fortbildning och kompetensväxling måste samspela för att möta dessa förändringar. Vissa yrken kommer att fasas bort medan andra kommer till. Digitaliseringen ökar behovet av kompetens om allt från teknisk infrastruktur och programmering till arbets- och kommunikationsprocesser.

EN FÖRUTSÄTTNING FÖR digitalisering är att arbetet med att bygga ut fasta och mobila bredbandsnät och robusta system fortsätter. Utvecklingen går mot ett uppkopplat samhället där 5G är en förutsättning.

KRAFTSAMLING

Elektrifiering

ELEKTRIFIERINGEN AV INDUSTRI och transportsektorn är en viktig del av arbetet om vi ska minska påverkan på klimatet. Den är samtidigt en av vår tids största industriella omställningar. För att omställningen ska lyckas krävs tillgång till rätt kompetens i alla led, både inom nya och befintliga kompetensområden.

ELEKTRIFIERING HANDLAR OM att utveckla hållbara lösningar inom flera olika samhällssektorer. Den nya tekniken behöver internationellt konkurrenskraftiga miljöer och labb för forskning, test och demonstration. Innovationsupphandling är ett verktyg för att produkter och tjänster ska kunna utvecklas och tillverkas. Här är offentlig–privat samverkan och finansiering framgångsfaktorer där hemmamarknaden kan fungera som språngbräda för näringslivet att öka exporten till andra länder.

I FYSISK PLANERING på kommunal och regional nivå behöver hänsyn tas till behov och förutsättningar för elproduktion och eldistribution. Produktionen av

icke fossil energi är inte tillräcklig för att klara det framtida behovet vid en omfattande elektrifiering. Vi behöver planera för att lokalisera ny inhemsk förnybar elproduktion och lagring via exempelvis vätgas och batterier.

ELNÄTENS DISTRIBUTIONSKAPACITET BEHÖVER byggas ut för att möta den stigande lokala efterfrågan på eleffekt. Vi behöver bygga ut laddinfrastrukturen när transportsystemet elektrifieras. Samhället behöver också planera för och säkerställa en elförsörjning som möter behov och förväntningar på förnybarhet och leveranssäkerhet.

KRAFTSAMLING

Cirkulära affärsmodeller

NÄR VI GÅR från en linjär till en mer cirkulär ekonomi skapas möjligheter till ett långsiktigt konkurrenskraftigt näringsliv samtidigt som vi möter behovet av att ställa om för att begränsa miljö- och klimatpåverkan. Produkter och tjänster som baseras på förnybar energi och råvaror från jord, skog och vatten är nyckeln till att bryta beroendet av olja och andra fossila resurser. Metaller och material som inte kan ersättas med bio-baserade råvaror måste återföras till produktionen så att de behåller sitt ekonomiska värde över tid. Det förutsätter nya affärsidéer som ger maximal kundnytta med minimal resursförbrukning.

INNOVATIONER INOM CIRKULÄR produkt- och affärsutveckling i kombination med produkter och tjänster som bidrar till minskade materialflöden lägger grunden till nya affärsmodeller. Detta skapar lönsamhet och långsiktig ekonomisk hållbarhet.

ETT BRETT INFÖRANDE av cirkulära affärssystem innebär samtidigt en global och grundläggande omställning av ekonomin. Västra Götaland kan vara med och gå i täten. Det finns goda möjligheter att utveckla och stärka cirkulär produktion och konsumtion i hela

Västra Götaland utifrån en resurseffektiv utvinning och produktion som inte äventyrar den biologiska mångfalden, trots att uttaget av biomassa ökar.

INNOVATIONER BEHÖVER UTVECKLAS, testas och skalas upp. Nya affärsmodeller med förändrade värdecykler ökar behovet av samverkan på både företagsnivå och systemnivå. Genom att några går före öppnas möjligheter för andra branscher och samhällssektorer att haka på och driva processen vidare. Användardriven affärsutveckling, exempelvis tjänstedesign, kan underlätta och stimulera hållbar konsumtion och livsstil. Här är offentlig sektor en viktig föregångare genom krav i upphandlingar och miljöer för att utveckla, testa och demonstrera nya affärsmodeller.

DET FINNS OCKSÅ ett stort engagemang i det civila samhället, kulturlivet och folkbildningen att inspirera och öka invånarnas förmåga att ställa om till en hållbar livsstil. Det bidrar till att det lokala näringslivets erbjudanden och nya affärsmodeller utvecklas kring exempelvis uthyrning, återbruk, delning och reparation, vilket sammantaget bidrar till levande och attraktiva platser.

Genomförande

– sker i dialog och samverkan, med utgångspunkt i kunskap och lärande. Fyra vägledande principer utmanar och guidar oss.

Genomförande – i dialog och samverkan

Den regionala utvecklingsstrategin pekar ut vår gemensamma riktning för omställning till ett hållbart och konkurrenskraftigt samhälle. För att få genomslag behöver vi vara många som driver på utvecklingen åt samma håll. Vi har alla olika mandat och resurser till vårt förfogande men ansvaret är delat. Tillsammans kan vi öka takten i omställningen genom stärkt dialog och samverkan, uthålligt engagemang och gemensamma satsningar. Vi behöver utmana oss själva att arbeta och samarbeta på nya sätt, vidga våra perspektiv, vara modiga, gå före och prova det utforskade.

STRATEGIN ÄR ÖVERGRIPANDE och långsiktig. Vi driver utvecklingen framåt med utgångspunkt i de utmaningar vi står inför och konkretiserar och prioriterar strategins innehåll i delstrategier, handlingsplaner och överenskommer. Det möjliggör aktiv samverkan och partnerskap mellan och över sektorer.

VI BEHÖVER AVSÄTTA personella och ekonomiska resurser i våra budgetar och planer. Det krävs också samverkan som kopplar ihop styrningen på lokal, regional, nationell och europeisk nivå.

VI SOM BIDRAR till genomförandet av strategin är näringslivet och dess organisationer, länets 49 kommuner och

fyra kommunalförbund, akademi och forskningsinstitut, det civila samhället, Västra Götalandsregionen samt länsstyrelsen och andra statliga myndigheter. Vi har olika ansvar, resurser och kunskaper och strategin är plattformen för vår samverkan och för ett kraftfullt genomförande.

MÖJLIGHETERNA FÖR EN gemensam rörelse framåt ökar med stöd av fyra vägledande principer och med utgångspunkt i kunskap och lärande om de utmaningar vi står inför samt hur vi klarar av att möta dem tillsammans. Det är genom dialog och samverkan som vi kan hantera de eventuella målkonflikter som uppstår längs vägen, till exempel när en positiv utveckling på ett område innebär en negativ utveckling på ett annat.

↪ Bilden illustrerar genomförandet i form av tecknet för evighet. I centrum finns vår kontinuerliga dialog och samverkan, och kunskap och lärande samspelar och växelverkar med de insatser vi gör med hjälp av våra olika resurser och verktyg. De vägledande principerna i figurens bas vägleder oss i genomförandet.

Fyra vägledande principer

Strategin pekar ut fyra principer som ska vägleda oss i vår dialog och samverkan för att genomföra strategin. Principerna ska hjälpa oss att ta tillvara möjligheterna i hela Västra Götaland genom att de inspirerar och utmanar oss att arbeta och samverka på nya sätt. De ska bidra till att vidga perspektiven, öka delaktigheten, uppmuntra oss att gå före och våga prova det utforskade. De vägledande principerna är även ett sätt att integrera Agenda 2030 i genomförandet.

Vi tar tillvara olika platser förutsättningar och möjligheter

Västra Götaland är ett stort län med en variation av möjligheter och utmaningar kopplade till olika platser förutsättningar. Denna variation ska tas tillvara, vilket förutsätter att vi synliggör olika behov av utveckling. Vi behöver en funktionell samverkan över territoriella gränser och politikområden som utgår från de frågor vi ska hantera. Det kan innebära att vi behöver utmana invanda och administrativa gränser. Genom samverkan mellan orter som har olika styrkor och funktioner kan utveckling ske både lokalt och i Västra Götaland som helhet. Kulturlivet som förenande kraft bidrar till att brygga över gränser.

Vi ökar invånarnas delaktighet och inflytande

För att förändringsarbetet ska bli långsiktigt hållbart behöver invånarna ha möjlighet att vara delaktiga, ha inflytande och kunna bidra till samhällsutvecklingen. Rätten till delaktighet gäller även barn och unga, vilka ska få möjlighet att delta efter sina egna förutsättningar i frågor som berör dem. Inkludering främjar människors hälsa och stärker demokratin. Vi verkar tillsammans för att så många som möjligt ska få möjlighet att delta i genomförandet av strategin och göra sina röster hörda. Interkulturell dialog är ett sätt att öka människors delaktighet och synliggöra olika perspektiv. Först då kan vårt arbete bidra till Agenda 2030:s övergripande mål att ingen ska lämnas utanför.

Vi experimenterar för att lära, skala upp och implementera

Genom att experimentera och skapa test och demonstrationsplattformar möjliggör vi lärande och innovationskraft för hållbar utveckling. Genom nya arbetssätt, metoder och samverkansformer skyndar vi på utvecklingen inom områden där förändringstakten behöver öka. Behovet att fatta goda och snabba beslut under allt större osäkerhet ökar behovet av olika sätt att hantera beslutsprocesser under kontrollerade former. Att ta risken att misslyckas är en del av lärandet. Samtidigt ska vi ta tillvara det som redan fungerar bra. Då mobiliserar vi för att förverkliga och sprida hållbara lösningar och skala upp insatser som bidrar till att öka omställningstakten.

Vi är modiga och förändringsorienterade ledare

Stora förändringar kräver mod. För att öka takten i omställningen krävs gemensamt ledarskap, delat ansvar och strategisk samverkan. Vi behöver vara modiga, kreativa och förändringsorienterade och utveckla arbetssätt som vägleder oss i svåra prioriteringar. Vi behöver synliggöra, diskutera och hantera synergier och målkonflikter. Samsyn, fokus och uthållighet är nycklar för långsiktiga resultat, men vi behöver också ha tillit till andra och varandra, ha mod att ifrågasätta det invanda och beredskap att hantera det oväntade.

Kunskap och lärande

STRATEGIN SKA GENOMFÖRAS utifrån aktuell och uppdaterad kunskap om och analys av Västra Götalands utveckling samt länets utmaningar och styrkor i en föränderlig omvärld. Kunskap, uppföljning och utvärdering skapar ett underlag för ett gemensamt lärande och behovsmotiverade prioriteringar i arbetet framåt.

ERFARENHETERNA FRÅN CORONAPANDEMIN visar samtidigt hur snabbt förutsättningarna kan förändras. Därför måste det finnas en bred beredskap. Tillsammans är vi bättre rustade att hantera de regionala följderna av stora internationella kriser, exempelvis klimatförändringar, förlust av biologisk mångfald, energi- och livsmedelsförsörjning, flyktingkriser och pandemier. Genom att integrera en kontinuerlig risk- och omvärldsanalys i genomförandet av strategin ökar vi den gemensamma beredskapen och handlingsförmågan inför både kända och okända risker och möjligheter. Det hjälper oss att vara modiga och förändringsorienterade ledare.

VI SKA FÖLJA upp och utvärdera de gemensamma insatser som görs i förhållande till strategins mål, de långsiktiga prioriteringarna och de tvärssektoriella kraft-

samlingarna. Det handlar om såväl kvantitativa som kvalitativa resultat och effekter på både kort och lång sikt. Strategins mål kommer att mätas utifrån ett antal övergripande indikatorer som relaterar till Västra Götalands utveckling i de tre dimensionerna om ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet.

DE VÄGLEDANDE PRINCIPERNA är viktiga för den kvalitativa uppföljningen. Strategins ska följas upp årligen och ses över minst en gång varje mandatperiod. I samband med översynen planeras en utvärdering som ligger till grund för beslut om eventuella justeringar i strategin. Västra Götalandsregionen har det övergripande ansvaret för uppföljning och utvärdering, och respektive aktör ansvarar för att följa upp sina insatser. Ett aktivt och systematiskt arbete krävs för att skapa ett strategiskt lärande av de uppföljningar och utvärderingar som görs.

FÖR ATT FÅ ett gemensamt lärande behövs dialog och att vi tillsammans diskuterar resultat och genomförande. Det bidrar i sin tur till att de samlade resurserna kan nyttjas på ett effektivt sätt i den riktning strategin pekar.

Verktyg och resurser

VI BEHÖVER ALLA känna ansvar och bistå med kompetens och resurser för att driva på omställningen i strategins riktning. Det är önskvärt att strategins genomförande integreras i våra respektive ordinarie mål och styr-dokument samt att strategins prioriteringar avspeglas i fördelningen av personella och ekonomiska resurser. Tillsammans verkar vi för att växla upp regionala satsningar genom att attrahera finansiering från nationell och EU-nivå till Västra Götaland.

VI BEHÖVER KONKRETISERA strategins innehåll i exempelvis understrategier, handlingsplaner och överenskommelser som hjälper oss samlas kring prioriterade insatser. En gemensam kommunikationsstrategi stöttar oss i genomförandet och underlättar dialog, samhandling och kunskapsspridning.

EXEMPEL PÅ VERKTYG för att genomföra strategin är befintliga och nya samarbeten, olika överenskommelser och ett gemensamt påverkansarbete på nationell och internationell nivå. Genom en innovations- och hållbarhetsinriktad offentlig upphandling går det att rikta betydande resurser som stödjer omställningen genom nya innovationer, produkter och tjänster.

Samverkansplattformar för omställning

Befintliga dialog- och samverkanplattformar är viktiga för att driva på utvecklingsarbetet mellan organisationer

och sektorer och för samverkan mellan lokal, regional, nationell och internationell nivå. Västra Götalandsregionen ansvarar för att arrangera arenor där vi kan mötas i samtal över aktörsgränserna, där vi kan dela kunskap och erfarenheter samt vidareutveckla och konkretisera de områden där vi behöver arbeta närmare varandra. Den årliga konferensen Framtid Västra Götaland är ett exempel på en sådan arena.

VI BEHÖVER ÄVEN skapa nya samverkansformer utifrån de utmaningar och områden för kraftsamling som strategin adresserar. Nya digitala och fysiska mötesplatser bör utvecklas och samverkan med andra regioner är viktigt inom flera områden. Även samverkan över administrativa gränser behöva utvecklas i olika delar av länet, mellan exempelvis olika kommuner som delar utmaningar och förutsättningar.

EN UTVECKLAD SAMVERKAN mellan kommuner, kommunalförbund och region är avgörande. Det omfattar ett gemensamt årshjul för politiska samtal mellan regional och kommunal nivå, dialog om insatser, uppföljning och lärande samt prioriteringar framåt i strategins riktning. Kommunala och regionala medel ska avsättas till insatser i delregionerna genom överenskommelser mellan Västra Götalandsregionen och kommunalförbunden samt Business Region Göteborg.

VÄSTRA GÖTALANDSREGIONENS SAMRÅD med det civila samhället och idéburna offentliga partnerskap bidrar till

samlad kunskap från olika perspektiv. Genom kontinuerlig dialog med näringslivet och förmågan till gemensamma beslut kan satsningar och utvecklingsarbete riktas dit de gör mest nytta.

DET ARBETE SOM pågår i den bredasamverkans-plattformen Klimat 2030 utifrån dess olika fokusområden och arbetssätt, ska växlas upp och bidra till den regionala utvecklingsstrategins prioriterade områden. Det stärker genomförandekraften i omställningen. VGR:s beslutade koldioxidbudget för Västra Götaland 2020–2040 är ett annat verktyg som ska vägleda insatser. Koldioxidbudgeten visar utsläppsutrymmet, det vill säga ramen för hur stora klimatutsläpp som är möjliga under ett år.

Gemensamt påverkansarbete nationellt och internationellt

Västra Götaland är en del av ett större nationellt, europeiskt och globalt sammanhang där vår utveckling är beroende av beslut och processer som vi själva inte äger och styr. Vi behöver gå fram gemensamt på nationell och europeisk nivå för att undanröja hinder för Västra Götalands utveckling och skapa förutsättningar för gemensamt prioriterade frågor inom till exempel infrastrukturområdet.

När vi pekar på samma behov och agerar tillsammans har vi störst chans att göra skillnad. Men det kräver dialog, tillit och förtroende och att vi skapar samverkansstrukturer för att enkelt mobilisera och enas om ett gemensamt västsvenskt budskap. Ett påverkansarbete syftar till att skapa en förflyttning i prioriterade frågor och kräver ett aktivt engagemang på nationell och europeisk nivå. Det kan handla om att skapa förändringar i policyer, regeltolkning och lagstiftning samt om att kanalisera finansiella resurser till Västra Götaland.

Finansiering från nationell och europeisk nivå

Omfattningen på åtgärder och insatser behöver matcha utmaningarna. Därför är det nödvändigt att tillsammans verka för ökade ekonomiska resurser till Västra Götaland från nationell och internationell nivå. Bland EU:s finansiella instrument finns program som utgår från EU:s tillväxtstrategi *Den europeiska gröna given*, vilka är direkt anpassade till Västsveriges förutsättningar, till exempel Regionalfonden och Socialfonden samt Landsbygdsfonden. Gränsöverskridande och ämnesspecifika samarbeten kan även finansieras genom Interreg, Horisont Europa, Life med flera. Dessa resurser är viktiga för att möjliggöra strategins långsiktiga prioriteringar och kraftsamlingar.

Strategi för smart specialisering

Att identifiera och prioritera områden med potential för internationell konkurrenskraft och hållbar utveckling, så kallad smart specialisering, har en central roll i EU:s regionalpolitik och är en grund för satsningar inom EU:s regionalfondsprogram. Smart specialisering har blivit ett allt mer viktigt verktyg för tillgången till internationella partnerskap och konkurrensutsatt finansiering på nationell och internationell nivå. Västra Götalandsregionens strategi för smart specialisering anger särskilt kunskapsintensiva områden i Västra Götaland med omställningspotential, där akademin och näringslivet har hög internationell konkurrenskraft och tillväxtpotential.

SÅ HÄNGER DET IHOP

Samverkan Västra Götalandsregionen och kommunalförbunden

Strategin styr, tillsammans med regionfullmäktiges budget, Västra Götalandsregionens satsningar på regional utveckling. Västra Götalandsregionen (VGR) är ansvarig för att i samverkan utarbeta och besluta om strategin. VGR:s roll är att leda genomförandet genom att samordna insatser och skapa förutsättningar för samverkan. VGR ansvarar också för att kontinuerligt utvärdera och följa upp arbetet med strategin och möjliggöra ett gemensamt lärande. Utöver det bidrar VGR med egna verktyg och resurser till insatser inom strategins långsiktiga prioriteringar och kraftsamlingar, till exempel genom projektfinansiering. Analyser och sammanställningar av utvecklingen i Västra Götaland uppdateras kontinuerligt av VGR.

Beredningen för hållbar utveckling (BHU) är ett politiskt samverkansorgan mellan Västra Götalandsregionen och kommunalförbunden i frågor om hållbar utveckling. Styrning och prioriteringar inom den regionala utvecklingsstrategin bereds genom samrådsdiskussioner i BHU, inför beslut i regionfullmäktige.

Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund, Fyrbodals kommunalförbund, Göteborgsregionen samt Skaraborgs kommunalförbund i Västra Götaland ansvarar för samverkan och gemensamt utvecklingsarbete mellan kommunerna på delregional nivå. De fyra kommunalförbunden arbetar med strategin i samverkan med kommunerna och integrerar den i ordinarie styrning och uppföljning.

Så hänger det ihop

Den regionala utvecklingsstrategin är vår gemensamma strategi för den regionala utvecklingen i Västra Götalands län. Strategin har sin grund i det uppdrag som Västra Götalandsregionen har från regeringen att dels utarbeta och fastställa en regional utvecklingsstrategi för länet, dels samordna genomförandet och uppföljningen av strategin. Uppdraget finns i lagen om regionalt utvecklingsansvar (2010:630) och förordningen (2017:583) om regionalt tillväxtarbete.

DEN REGIONALA UTVECKLINGSSTRATEGIN vägleder kommuner, kommunalförbund, näringsliv, akademi och forskningsinstitut, det civila samhället samt länsstyrelsen och andra statliga myndigheter i det gemensamma arbetet med regional utveckling. Strategin styr, tillsammans med regionfullmäktiges budget, Västra Götalandsregionens satsningar på regional utveckling.

STRATEGIN TAR SIN utgångspunkt i Vision Västra Götaland – Det goda livet, där det goda livet står för god hälsa, arbete och utbildning, trygghet, gemenskap och delaktighet i samhällslivet, en god miljö där vi värnar de förnybara systemen, möta behoven hos barn och ungdomar, en uthållig tillväxt och ett rikt kulturliv. Det goda livet förutsätter en hållbar utveckling, där den ekonomiska, sociala och miljömässiga hållbarheten är sinsemellan beroende och förstärker varandra.

DEN REGIONALA UTVECKLINGSSTRATEGIN bidrar till det regionala genomförandet av internationella och nationella utvecklingsstrategier. På global nivå finns Agenda 2030 med 17 globala hållbarhetsmål. På europeisk nivå finns sammanhållningspolitiken och EU:s tillväxtstrategi Den gröna given som anger riktningen för en rättvis omställning till en hållbar ekonomi samt mål och åtgärder för klimatneutralitet fram till 2050. På nationell nivå finns Strategin för hållbar regional utveckling.

DEN REGIONALA UTVECKLINGSSTRATEGIN kommer att genomföras genom exempelvis insatser inom samverkansplattformen Klimat 2030, Regional transportinfrastrukturplan, den digitala agendan Smart region Västra Götaland samt den europeiska deklARATIONEN om jämställdhet mellan kvinnor och män på lokal och regional nivå (CEMR-deklARATIONEN).

REGIONALA MÅLDOKUMENT

Den regionala utvecklingsstrategin samspelar med tre andra regionala måldokument som är antagna av regionfullmäktige. De ska tillsammans bidra till att uppfylla den gemensamma Vision Västra Götaland – Det goda livet. Dessa måldokument är Strategi för hälso- och sjukvårdens omställning i Västra Götalandsregionen, Regionalt trafikförsörjningsprogram och Kulturstrategi Västra Götaland.

KULTURSTRATEGI VÄSTRA GÖTALAND och Regional kulturplan 2020–2023 innehåller ett antal områden som särskilt skapar synergier för hållbar utveckling och som bygger på tvärspektoriell samverkan. Dessa områden är gestaltad livsmiljö, medie- och informationskunnighet (MIK), folkbildning, kultur och hälsa, idrott, kulturella och kreativa näringar och platsutveckling samt bibliotek och läsförbättring. En fördjupad beskrivning och prioriteringar inom respektive område finns att läsa i kulturstrategin.

REGIONALT TRAFIKFÖRSÖRJNINGSPROGRAM är det övergripande måldokumentet för kollektivtrafikens utveckling. En övergripande helhetssyn mellan kollektivtrafik och bostadsbyggande, infrastrukturutveckling samt lokalisering av verksamheter och service skapar en grund för en hållbar region där människor ges goda förutsättningar att leva och utvecklas. Kollektivtrafiken ska planeras både utifrån att minska transporternas påverkan på miljön och med hänsyn till dem som är beroende av en fungerande kollektivtrafik.

STRATEGI FÖR HÄLSO- OCH SJUKVÅRDENS OMSTÄLLNING I VÄSTRA GÖTALANDS-REGIONEN berör flera områden som bidrar till hållbar regional utveckling och som bygger på tvärspektoriell samverkan. Det handlar bland annat om digitalisering, innovation, hälsa och life science, kompetensförsörjning och förebyggande folkhälsorarbete.

Så bidrar strategin till Agenda 2030

Den regionala utvecklingsstrategin för Västra Götaland 2021–2030 bidrar till en ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbar utveckling. Strategin är ambitiös när det gäller att möta Agenda 2030 och FN:s 17 globala hållbarhetsmål utifrån lokal och regional nivå.

STRATEGIN BYGGER PÅ anpassad integrering av Agenda 2030. Det innebär att de regionala utmaningarna och förutsättningarna har avgjort strategins inriktning och prioriteringar, vilket i sin tur avgör vilka av Agenda 2030:s mål och delmål som strategin direkt och indirekt bidrar till på olika lång sikt.

GENOM SATSNINGAR PÅ de långsiktiga prioriteringarna och kraftsamlingarna bidrar den regionala utvecklingsstrategin till bättre hälsa och välbefinnande, möjligheter till utbildning och kompetensutveckling samt ökad sysselsättning och

förbättrade förutsättningar för företagande och entreprenörskap. Strategin ska samtidigt stärka till allas lika rättigheter och öka inkluderingen samt bidra till en hållbar samhällsplanering med bland annat utveckling av fysisk och digital infrastruktur. Den bidrar också till minskad klimatpåverkan och omställning till en hållbar konsumtion och produktion med satsningar på hållbar industri, forskning, innovation och tillförlitlig och förnybar energi.

NÄR STRATEGI GENOMFÖRS är det viktigt att vi fortsätter dialogen om och bedömningen av strategins bidrag till Agenda

2030. Indikatorer ska användas som relaterar till såväl ekonomiskt, socialt som miljömässigt hållbar utveckling. På så sätt kan vi få en effektiv styrning och uppföljning. Agenda 2030 betonar samverkan, delaktighet och transparens som förutsättningar för ett framgångsrikt genomförande och för det övergripande målet att ingen ska lämnas utanför. På samma sätt kräver den regionala utvecklingsstrategin kontinuerlig dialog, delaktighet och ett gemensamt ansvar, där samverkan och partnerskap över sektorer och mellan aktörer är en förutsättning.

VI BEHÖVER UTVECKLA former som synliggör eventuella målkonflikter. Då minskar risken att ett mål nås på bekostnad av andra mål. De vägledande principerna fungerar som verktyg för att integrera Agenda 2030 i genomförandet av strategin. Det sker bland annat utifrån principerna att vi ska öka invånarnas delaktighet och inflytande över samhällsutvecklingen samt ta tillvara olika platser förutsättningar och möjligheter att klara omställningen till ett hållbart samhälle.

Tillsammans gör vi Västra Götaland till ett föredöme för omställning till ett hållbart och konkurrenskraftigt samhälle.

ÄRENDE 10 – VästKom besöker Fyrbodals kommunalförbund kl. 13,00-13,40

Förbundsdirectionens beslut

Förbundsdirectionen har tagit del av informationen.

Sammanfattning

VästKoms VD Kristina Lännergren presenterar VästKoms uppdrag mm.

ÄRENDE 11 – Konsekvensanalys budget 2025 för delregionala utvecklingsmedel (DRUM) kl. 13,40-14,00

Förbundsdirektionens beslut

Förbundsdirektionen har tagit del av informationen.

Sammanfattning

En muntlig föredragning av förbundsdirektör Anna Lärk Ståhlberg av aktuellt läge.

Arbetsutskottets beslut

Arbetsutskottet har tagit del av informationen.

ÄRENDE 12 – Verksamhetsbidrag 2025 för Innovatum Science Park kl. 14,00-14,05

Förbundsdirektionens beslut

Förbundsdirektionen beslutar att bevilja Innovatum Science Park 2 400 000 kronor i verksamhetsbidrag för år 2025. Beslutet gäller under förutsättning att villkoren för verksamhetsbidraget uppfylls.

Sammanfattning

Stödformen verksamhetsbidrag kännetecknas av att det finns ett långsiktigt perspektiv på satsningen. Det innebär ett återkommande stöd till en verksamhet som tas varje år i samband med beslut om detaljbudget. Dialog med verksamhetsansvarig och berörd personal har hållits kontinuerligt som ett led i att följa upp nuvarande verksamhetsbidrag. Innovatum Science Park och Fyrbodals kommunalförbund är överens om förslaget att låta verksamhetsbidraget fortlöpa, dock med sänkt belopp på grund av att Uddevalla kommun inte längre är med och finansierar de delregionala utvecklingsmedlen.

Innovatum Science Parks verksamhet omfattar en projektarena och en inkubator. Den övergripande målsättningen är att Innovatum Science Park ska bidra till att företag väljer att investera i utveckling och produktion i Sverige, Västra Götaland och Fyrbodals genom att vara en lokal nod som har koppling till Högskolan Väst och andra kunskapscenter i Västra Götaland, nationellt och internationellt. Arbetet ska bidra till kompetensuppbyggnad och samverkansprojekt samt allmänt främja innovationer och entreprenörskap inom utmaningsområdena; hållbar industri, energi och bioekonomi (maritim och skoglig), kultur och kompetensförsörjning.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2024-10-29

Villkor för verksamhetsbidrag 2025 för Innovatum AB 2024-10-29

Arbetsutskottets beslut

Arbetsutskottet föreslår direktionen att bevilja Innovatum Science Park 2 400 000 kronor i verksamhetsbidrag för år 2025. Beslutet gäller under förutsättning att villkoren för verksamhetsbidraget uppfylls.

Beslutet skickas till

Innovatum Science Park

Verksamhetsbidrag 2025 för Innovatum Science Park

Förslag till beslut

Direktionen beslutar att bevilja Innovatum Science Park 2 400 000 kronor i verksamhetsbidrag för år 2025. Beslutet gäller under förutsättning att villkoren för verksamhetsbidraget uppfylls.

Sammanfattning

Stödformen verksamhetsbidrag kännetecknas av att det finns ett långsiktigt perspektiv på satsningen. Det innebär ett återkommande stöd till en verksamhet som tas varje år i samband med beslut om detaljbudget. Dialog med verksamhetsansvarig och berörd personal har hållits kontinuerligt som ett led i att följa upp nuvarande verksamhetsbidrag. Innovatum Science Park och Fyrbodals kommunalförbund är överens om förslaget att låta verksamhetsbidraget fortlöpa, dock med sänkt belopp på grund av att Uddevalla kommun inte längre är med och finansierar de delregionala utvecklingsmedlen.

Innovatum Science Parks verksamhet omfattar en projektarena och en inkubator. Den övergripande målsättningen är att Innovatum Science Park ska bidra till att företag väljer att investera i utveckling och produktion i Sverige, Västra Götaland och Fyrbodal genom att vara en lokal nod som har koppling till Högskolan Väst och andra kunskapscenter i Västra Götaland, nationellt och internationellt. Arbetet ska bidra till kompetensuppbyggnad och samverkansprojekt samt allmänt främja innovationer och entreprenörskap inom utmaningsområdena; hållbar industri, energi och bioekonomi (maritim och skoglig), kultur och kompetensförsörjning.

Bakgrund

Fyrbodals kommunalförbunds verksamhetsplan pekar ut tre insatsområden; Regional utveckling, Kompetensförsörjning och Valfärdsutveckling. Inom dessa områden arbetar förbundet i hög grad tillsammans med externa aktörer för att skapa genomförandekraft i förbundets verksamhetsplan. Innovatumkoncernen är en central aktör för att nå vissa av de uppsatta målen inom dessa insatsområden. Verksamhetsbidraget ska möjliggöra insatser inom dessa områden och bidra till utveckling av Fyrbodal.

Verksamhetsbidraget ska prioriteras att använda inom Innovatums tre verksamhetsområden:

- Projektverksamhet för forskning och utveckling,
- Startup med stöd till nystartade tillväxtbolag och
- Science Center med publik upplevelsebaserad lärandemiljö och kulturarvsutveckling.

Innovatum fokuserar på tre utmaningsområden;

- Hållbar industri
- Bioekonomi (blå och skoglig)
- Energi

och baserar insatserna inom dessa områden på arv och kompetens inom *industriell teknik*, dvs förmågor som framförallt utgår ifrån det kunnande som byggts upp inom regionens tillverknings- och ingenjörsbolag och relaterad akademi. I detta begrepp ligger även förmågan att skala upp lösningar för bredare implementering och därmed större samhällsnytta.

Anledningen till sänkningen av verksamhetsbidraget för 2025, i jämförelse med 2024 års nivå, är att Uddevalla kommun har beslutat att inte medfinansiera de delregionala utvecklingsmedlen från och med 2025. Verksamhetsbidraget sänks därför med 20% vilket motsvarar 600 000 kr.

Beskrivning av ärendet

Ärendet handlar om att bevilja Innovatum Science Park ett verksamhetsbidrag på 2 400 000 kr för år 2025.

Bedömning och synpunkter

Bedömningen är att ett årligt verksamhetsbidrag stärker samverkan mellan Innovatum AB och kommunerna och bidrar till Fyrbodals kommunalförbunds uppdrag, syfte och mål.

Verksamhetsbidraget innebär också en enhetlighet inom regionen då de andra förbunden medfinansierar Science Parksen med verksamhetsbidrag. Sänkningen av verksamhetsbidraget i jämförelse med 2024 års nivå, medför en generell minskning i genomförandekraft och förutsätter nya arbetssätt.

Finansiering

Verksamhetsbidraget ska finansieras av Delregionala utvecklingsmedel som finns avsatta i budgeten för 2025.

Koppling till mål

Verksamhetsbidraget har koppling till de tre insatsområdena Regional utveckling, Kompetensförsörjning och Velfärdsutveckling i Fyrbodals kommunalförbunds Verksamhetsplan 2025-2027.

Ansvarig tjänsteperson

Anna Lärk Ståhlberg, anna.lark.stahlberg@fyrbodal.se 0733-35 85 34

Anna Lärk Ståhlberg
Förbundsdirektör
Fyrbodals kommunalförbund

Bilaga

Villkorsbilaga verksamhetsbidrag Innovatum Science Park.

Villkor för verksamhetsbidrag 2025 för Innovatum AB

§1 Bakgrund och syfte

Fyrbodals kommunalförbund har i uppdrag av sina 14 medlemskommuner att driva utvecklingsarbete i delregionen Fyrbodals inom Regional utveckling, Kompetensförsörjning och Vårldsförutveckling. Arbetet formuleras i förbundets treåriga verksamhetsplan och skapar genomförandekraft i den regionala utvecklingsstrategin, regionens kulturstrategi och Agenda 2030 samt i planer för infrastruktur och kollektivtrafik.

Verksamhetsplanen pekar ut tre insatsområden. Inom dessa områden arbetar Fyrbodals kommunalförbund i hög grad tillsammans med externa aktörer för att skapa genomförandekraft i förbundets verksamhetsplan. Innovatumkoncernen är en central aktör för att nå vissa av de uppsatta målen inom dessa insatsområden.

Verksamhetsbidraget ska tydliggöra Innovatumkoncernens delregionala uppdrag och hur verksamheten genom sin starka koppling till flera av Fyrbodals utvecklingsnoder aktivt kan bidra i utvecklingen av dessa.

Verksamhetsbidraget ska prioriteras att användas inom Innovatums tre verksamhetsområden: Projektarena för forskning och utveckling, Startup med stöd till nystartade tillväxtbolag och Science Center med publik upplevelsebaserad lärandemiljö och kulturarvsutveckling. Innovatum fokuserar på tre utmaningsområden;

- Hållbar industri
- Bioekonomi (blå och skoglig)
- Energi

och baserar insatserna inom dessa områden på arv och kompetens inom *industriell teknik*, dvs förmågor som framförallt utgår ifrån det kunnande som byggts upp inom regionens tillverknings- och ingenjörsbolag och relaterad akademi. I detta begrepp ligger även förmågan att skala upp lösningar för bredare implementering och därmed större samhällsnytta.

§2 Ägarförhållanden

Stiftelsen Innovatum bildades genom förordnande av Trollhättans Stad, Västra Götalandsregionen, GKN Aerospace Sweden AB, Saab Automobile AB, Vattenfall AB, Skanska AB och industrifacket Metall Norra Älvsborg med syfte att utveckla näringsliv, företagande och ta tillvara regionens kulturella och industriella värden genom att skapa nya upplevelser och kunskaper. Stiftelsen Innovatum är huvudman för Innovatumkoncernens verksamhet. Stiftelsens uppgifter är reglerade i stiftelseurkunden.

Innovatum AB ägs av Stiftelsen Innovatum, 1000 aktier, Fyrbodals kommunalförbund 13 aktier och Trollhättan Stad 13 aktier. Innovatum AB äger samtliga aktier i Innovatum Science Center AB, Innovatum Portfolio AB, Innovatum Progress AB och Wargön Innovation AB. Innovatumkoncernens verksamhet styrs av bolagens och Stiftelsen Innovatums styrelser.

§ 3 Tidsperiod

Verksamhetsbidraget gäller från 2025-01-01 till 2025-12-31.

§ 4 Omfattning och genomförande

Verksamhetsbidraget ska användas till satsningar inom Innovatums utmaningsområden inom Fyrbodals geografi. Specifikt görs insatser inom insatsområdena Regional utveckling, Kompetensförsörjning och Valfärdsutveckling. Nedan specificeras dessa:

- Att gentemot det befintliga näringslivet agera näringslivsfrämjande, främja innovationer och investeringar, stärka konkurrenskraften och stötta omställningen till ett hållbart samhälle.
- Att samverka för att åstadkomma investeringar i forskning, utveckling och produktion i Västsverige.
- Att bidra till utveckling av de utpekade utvecklingsnoderna som är relevanta för Innovatum.
- Att arbeta med inkubation, inspiration och entreprenörskap för att generera fler innovativa startupbolag och få dessa att bidra till fler arbetstillfällen.
- Att främja utvecklingen av tekniskt och industriellt kunnande samt öka ungdomars intresse för teknisk och naturvetenskaplig utbildning som leder till en hållbar kompetensförsörjning.

- Att stärka besöksmålen i Fyrbodal samt bidra till arbetet inom gestaltad livsmiljö och kulturarv.

Verksamhetsbidraget kommer bland annat att följas upp på följande indikatorer.

Projektarena

- Antal idéer som utvärderas
- Ackumulerad projektvolym
- Antal innovations- och demonstrationsprojekt
- Antal övriga projekt
- Antal SMF som deltar i innovationsstödjande aktiviteter
- Antal kronor i FoU-resurser
- Antal test- och demonstrationsarenor
- Antal kronor i FOU-resurser från internationella finansiärer
- Antal befintliga och nystartade företag som deltar i utvecklingsprojekt

Startup

- Antal affärsidéer som utvärderas
- Antal nya företag hos Startup
- Antal företag verksamma hos Startup
- Antal företag som får finansiering
- Antal individer i entreprenörsbefrämjande aktiviteter

Science Center

- Antal individer i kompetensutvecklingsinsats (inom skola/utbildning)
- Antal kompetensutvecklingsdagar för personal inom skola/utbildning
- Antal elevbesök inkl. antal elever som deltar i pedagogiska program
- Antal besökare (totalt)
- Antal privata och/eller offentliga företag och organisationer som samverkan med SC
- Antal kommuner i samverkansavtal med SC

- Antal genomförda aktiviteter för att öka intresset för industrisamhällets historia

Arbetssätt

Arbetssättet ska präglas av en nära samverkan och bygga på ett tillitsbaserat arbetssätt. Innovatum och Fyrbodals kommunalförbund ska därför i stor utsträckning inkludera varandra i tidiga skeenden inom Innovatums identifierade utmaningsområden och kommunalförbundets insatsområden för att möjliggöra gemensamma satsningar. Det ska finnas en kontinuerlig kontakt mellan organisationerna för att på bästa sätt kraftsamla inom gemensamma uppdrag och områden och för att tydliggöra avgränsningar för att uppsatta mål ska kunna nås på ett kostnadseffektivt sätt.

§5 Rapportering

Insatserna inom ramen för verksamhetsbidraget ska tas fram i dialog och i samband med att Innovatum tar fram kommande verksamhetsplan och när kommunalförbundet tar fram de ettåriga handlingsplanerna. Insatserna som gemensamt prioriteras ska planeras och utföras av Innovatumkoncernen. Insatserna ska följas upp via tertialavstämningar och utifrån de indikatorer som insatserna mäts och följs upp på.

Kommunalförbundet följer även utvecklingen av Innovatums verksamhet på ett övergripande plan genom att ta del av verksamhetsplanen och årsredovisningen i vilka övergripande indikatorer för verksamheten ingår. Det finns även insyn och påverkansmöjligheter av verksamhetens inriktning genom förbundets styrelserepresentation.

I samband med tertialavstämningarna rapporteras genomförda aktiviteter och indikatorer. I förekommande fall dokumenteras avvikelser med förslag till åtgärder. Under avstämningarna ska förutsättningar för verksamhetsbidraget diskuteras inkluderande preliminär ersättning för påföljande år. Vid detta möte planeras gemensamt prioritering av insatser samt behov av ytterligare uppföljning.

Utöver tertialavstämningarna ska Innovatumkoncernens VD komma till förbundets direktion för ägardialog en gång per år enligt förbundsdirektionens årshjul.

§6 Bidrag

Fyrbodals kommunalförbund ger Innovatum AB ett verksamhetsbidrag enligt § 4 ovan. Ersättningen utbetalas kvartalsvis i förskott efter rekvisering. Ersättningen uppgår till 2 400 000 kronor per år. Fyrbodals kommunalförbund kan utöver detta verksamhetsbidrag besluta om ytterligare bidrag och avsätta personella resurser i specifika projekt och satsningar. Detta hanteras i separata ansöknings- och beslutsprocesser.

§7 Ändringar och tillägg

Ändringar av eller tillägg till detta verksamhetsbidrag ska upprättas skriftligen och undertecknas av båda parter. Muntliga överenskommelser gäller ej.

Denna villkorsbilaga har upprättats i två (2) likalydande exemplar varav Innovatum och Fyrbodals kommunalförbund har tagit varsitt.

Fyrbodals kommunalförbund

Innovatum AB

Peter Eriksson, ordförande

Henrik Runnemalm, ordförande

Anna Lärk Ståhlberg, förbundsdirektör

Linda Bohlin Trajkovski, VD

ÄRENDE 13 – Direktionens årshjul 2025 kl. 14,05-14,10

Förbundsdirektionens beslut

Förbundsdirektionen har tagit del av informationen.

Sammanfattning

Årshjulet för 2025 innehåller bl a att samtliga sammanträden kommer att äga rum i kansliets nya lokaler på Kaserngården 3 B i Uddevalla. Ägardialog kommer att ske med Innovatum, Grynings vård AB samt Mediapoolen AB. Förbundets tre verksamhetsben, Regionalutveckling, Kompetensförsörjning och Velfärdsutveckling, kommer att vid två tillfällen vardera informera och ha dialog om verksamheten som bedrivs. Direktionens och arbetsutskottets sammanträdesdatum utgör kärnan i årshjulet.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2024-11-06
Årshjul 2025

Arbetsutskottets beslut

Arbetsutskottet har tagit del av informationen.

Beslutet skickas till

Direktionens ledamöter och ersättare

Direktionens årshjul 2025

Förslag till beslut

Direktionen har tagit del av informationen och lägger den till handlingarna.

Sammanfattning

Årshjulet för 2025 innehåller bl a att samtliga sammanträden kommer att äga rum i kansliets nya lokaler på Kaserngården 3 B i Uddevalla. Ägardialog kommer att ske med Innovatum, Grynings vård AB samt Mediapoolen AB. Förbundets tre verksamhetsben, Regionalutveckling, Kompetensförsörjning och Valfärdsutveckling, kommer att vid två tillfällen vardera informera och ha dialog om verksamheten som bedrivs. Direktionens och arbetsutskottets sammanträdesdatum utgör kärnan i årshjulet.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2024-11-06

Årshjul 2025

Handläggare av ärendet

Carina Wiberg Borgh

Chef verksamhetsstöd

ÅRSHJUL 2025

Direktion 11 december Uddevalla Kaserngården 3 B

- Valfärdsutveckling
- Utvärdering av årets arbete
- Årshjul 2026
- Revision delårsrapport 2025-08-31
- Årlig uppdatering policys och riktlinjer

AU 23 januari

Direktion 13 februari i Uddevalla Kaserngården 3 B

- Avstämning IK-plan 2024 internkontrollplan
- Riskanalys IK-plan 2025
- Arvodesreglemente 2025
- Handlingsplan 2025

AU 20 november

Direktion 30 oktober Uddevalla Kaserngården 3 B

- Kompetensförsörjning
- Delårsrapport 2501-2508
- Beslut budget 2026–2028
- Beslut budget DRUM 2026
- DKR
- Projektarenan rapporterar

AU 9 oktober

Direktion 18 september Uddevalla Kaserngården 3 B

- Tema Regional utveckling
- Mötesdatum 2026
- Ägardialog Mediapoolen AB

AU 28 augusti

december

januari

februari

AU 6 mars

mars

april

AU 10 april

maj

AU 22 maj

Direktion 8 maj Uddevalla Kaserngården 3 B

- Tema: Kompetensförsörjning
- Revision årsredovisning 2023
- Projektarenan rapporterar
- DKR

juni

Direktion 12 juni Uddevalla Kaserngården 3 B

- Tema Valfärdsutveckling
- Tertialrapport 2501–2504
- Förslag budget basverksamhet 2026 - 2028
- Åtterrapportering DRUM 2024
- Förslag budget DRUM 2026
- Ägardialog Gryning vård

juli

augusti

september

oktober

november

SKR: 250123, 250320, 250410, 250515, 250612, 250918, 251009, 251120, 251218

BHU: 250227, 250403, 250605, 251106, 251204
BHU-dagen: 250904

Västgruppen: 250122, 250220, 250402, 250528, 250911, 251023

SRO: 250130, 250306, 250424, 250821, 251016, 251113

Västkom AU:

Västkom: 250227, 250403, 250605, 250904, 251106, 251204

VP - verksamhetsplan
DRUM – delregionala utvecklingsmedel
DKR – delregionalt kollektivtrafikeråd

ÄRENDE 14 – Taxa för utlämnande av allmän handling kl. 14,05-14,10

Förbundsdirektionens beslut

Förbundsdirektionen beslutar att anta förslag till taxa vid utlämnande av allmänna handlingar:

- 0 – 9 sidor 0 kr
- 10 sidor 50 kr
- För varje sida därutöver är avgiften 2 kr/ sida
- 0 – 9 elektroniska filer 0 kr
- 10:e elektroniska filen 50 kr
- För varje elektronisk fil därutöver är avgiften 2 kr/fil

Sammanfattning

Fyrbodals kommunalförbund har rätt att ta ut en avgift för utlämnande av allmän handling, oavsett om kopian eller utskriften skickas, faxas eller lämnas ut över disk.

Avgift för kopior eller utskrifter av allmänna handlingar ska tas ut om uttaget omfattar 10 sidor eller mer (16 ÄRENDE AvgF). Avgiften för ett uttag av 10 sidor är för närvarande 50 kr. För varje sida därutöver är avgiften för närvarande 2 kr (16 § andra stycket AvgF).

Bestämmelserna i AvgF innebär att det inte ska tas ut någon avgift för de första 9 sidorna. Om dubbelsidiga handlingar lämnas ut ska avgift tas för 2 sidor per handling.

Fyrbodals kommunalförbund får besluta om undantag från hur avgiften tas ut om det finns särskilda skäl (16 § tredje stycket AvgF). Däremot får avgiften inte tas ut om sökanden tar del av handlingen på plats utan att ta den med sig. Fyrbodals kommunalförbund kan i ett enskilt fall besluta att en avgift enligt avgiftsförordningen ska betalas helt eller delvis innan en kopia av en allmän handling lämnas ut (6 kap. 1 a § OSL). Detta kan t.ex. bli aktuellt i det fall en begäran avser ett större antal handlingar eller på annat sätt är omfattande och därmed resurskrävande. Fyrbodals kommunalförbund kan då avvakta med kopiering till dess att avgiften har betalats. Den som vill ta del av en kopia eller utskrift av en allmän handling ska betala avgiften kontant i receptionen.

Avgifter för elektroniska handlingar ska tas ut om utlämnandet omfattar 10 filer eller mer (16 § AvgF). De första nio filerna är gratis, den tionde kostar 50 kr och varje fil därutöver kostar 2 kr (16 § andra stycket AvgF). För handlingar som måste skannas in tas en avgift ut om utlämnandet omfattas av 10 sidor eller mer. Avgiften som tas ut är samma som tas ut förelektroniskt lagrade handlingar. När handlingar lämnas ut på andra former av media, t.ex. cd, dvd, usb eller liknande, tillkommer en kostnad motsvarande inköpspriset för det aktuella mediet. Storleken på en fil kan vara begränsad på grund av tekniska förutsättningar.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2024-11-06

Arbetsutskottets beslut

Arbetsutskottet föreslår direktionen att anta förslag till taxa vid utlämnande av allmänna handlingar:

- 0 – 9 sidor 0 kr
- 10 sidor 50 kr

- För varje sida därutöver är avgiften 2 kr/ sida
- 0 – 9 elektroniska filer 0 kr
- 10:e elektroniska filen 50 kr
- För varje elektronisk fil därutöver är avgiften 2 kr/fil

Beslutet skickas till

Dokumentskåpet att. kommunikationsansvarig

Taxa för utlämnande av allmänna handlingar

Förslag till beslut

Direktionen beslutar att anta förslag till taxa vid utlämnande av allmänna handlingar:

- 0 – 9 sidor 0 kr
- 10 sidor 50 kr
- För varje sida därutöver är avgiften 2 kr/ sida
- 0 – 9 elektroniska filer 0 kr
- 10:e elektroniska filen 50 kr
- För varje elektronisk fil därutöver är avgiften 2 kr/fil

Sammanfattning

Fyrbodals kommunalförbund har rätt att ta ut en avgift för utlämnande av allmän handling, oavsett om kopian eller utskriften skickas, faxas eller lämnas ut över disk.

Avgift för kopior eller utskrifter av allmänna handlingar ska tas ut om uttaget omfattar 10 sidor eller mer (16 § AvgF). Avgiften för ett uttag av 10 sidor är för närvarande 50 kr. För varje sida därutöver är avgiften för närvarande 2 kr (16 § andra stycket AvgF). Bestämmelserna i AvgF innebär att det inte ska tas ut någon avgift för de första 9 sidorna.

Om dubbelsidiga handlingar lämnas ut ska avgift tas för 2 sidor per handling.

Fyrbodals kommunalförbund får besluta om undantag från hur avgiften tas ut om det finns särskilda skäl (16 § tredje stycket AvgF). Däremot får avgiften inte tas ut om sökanden tar del av handlingen på plats utan att ta den med sig. Fyrbodals kommunalförbund kan i ett enskilt fall besluta att en avgift enligt avgiftsförordningen ska betalas helt eller delvis innan en kopia av en allmän handling lämnas ut (6 kap. 1 a § OSL). Detta kan t.ex. bli aktuellt i det fall en begäran avser ett större antal handlingar eller på annat sätt är omfattande och därmed resurskrävande. Fyrbodals kommunalförbund kan då avvakta med kopiering till dess att avgiften har betalats. Den som vill ta del av en kopia eller utskrift av en allmän handling ska betala avgiften kontant i receptionen.

Avgifter för elektroniska handlingar ska tas ut om utlämnandet omfattar 10 filer eller mer (16 § AvgF). De första nio filerna är gratis, den tionde kostar 50 kr och varje fil därutöver kostar 2 kr (16 § andra stycket AvgF). För handlingar som måste skannas in tas en avgift ut om utlämnandet omfattas av 10 sidor eller mer. Avgiften som tas ut är samma som tas ut för elektroniskt lagrade handlingar. När handlingar lämnas ut på andra former av media, t.ex. cd, dvd, usb eller liknande, tillkommer en kostnad motsvarande inköpspriset för det aktuella mediet. Storleken på en fil kan vara begränsad på grund av tekniska förutsättningar.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2024-11-06

Handläggare av ärendet

Carina Wiberg Borgh

Chef verksamhetsstöd

ÄRENDE 15 – Nominering av ledamot till Gryning Vård AB kl. 14,05-14,10

Förbundsdirektionens beslut

Förbundsdirektionen beslutar att nominera Malin Hedelin, förvaltningschef för Arbetsmarknad och socialförvaltning (ASF), Trollhättans stad, till styrelseledamot i Gryning Vård AB.

Sammanfattning

Gryning vård AB ägs gemensamt av de fyra kommunalförbund (Göteborgsregionens kommunalförbund, Boråsregionen, Sjuhärads kommunalförbund, Skaraborgs kommunalförbund samt Fyrbodals kommunalförbund) som finns i Västra Götaland. Gryning Vård AB erbjuder bl a HVB- och öppenvård för barn, ungdomar och familjer, jour- och familjehem, beroendevård, lägenheter med stödboende för ensamkommande barn och ungdomar, insatser mot hedersrelaterat våld och förtryck och LSS-boende.

Ylva Morén, kommundirektör i Munkedals kommun har varit Fyrbodals representant i styrelsen. Hon har tillika fungerat som Gryning Vårds ordförande. Ylva Morén har avslutat sin tjänst i Munkedals kommun och en ny ledamot ska utses från Fyrbodals kommunalförbund. Förslag till nya ledamot i Gryning Vårds styrelse är Malin Hedelin, förvaltningschef för ASF (arbetsmarknad och socialförvaltning) i Trollhättans stad.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2024-11-06

Arbetsutskottets beslut

Arbetsutskottet beslutar föreslå direktionen att besluta att nominera Malin Hedelin, förvaltningschef för Arbetsmarknad och socialförvaltning (ASF), Trollhättans stad, till styrelseledamot i Gryning Vård AB.

Beslutet skickas till

Gryning Vård AB
Malin Hedelin, Trollhättans stad

Val av ledamot till Gryning Vård AB

Förslag till beslut

Direktionen beslutar att entlediga Ylva Morén från uppdraget i Gryning Vård AB styrelse.

Direktionen beslutar att välja Malin Hedelin, förvaltningschef för ASF (arbetsmarknad och socialförvaltning) i Trollhättans stad till ny ledamot i Gryning Vård AB.

Sammanfattning

Gryning vård AB ägs gemensamt av de fyra kommunalförbund (Göteborgsregionens kommunalförbund, Boråsregionen, Sjuhärad kommunalförbund, Skaraborgs kommunalförbund samt Fyrbodals kommunalförbund) som finns i Västra Götaland. Gryning Vård AB erbjuder bl a HVB- och öppenvård för barn, ungdomar och familjer, jour- och familjehem, beroendevård, lägenheter med stödboende för ensamkommande barn och ungdomar, insatser mot hedersrelaterat våld och förtryck och LSS-boende.

Ylva Morén, kommundirektör i Munkedals kommun har varit Fyrbodals representant i styrelsen. Hon har tillika fungerat som Gryning Vårds ordförande. Ylva Morén har avslutat sin tjänst i Munkedals kommun och en ny ledamot ska utses från Fyrbodals kommunalförbund. Förslag till nya ledamot i Gryning Vårds styrelse är Malin Hedelin, förvaltningschef för ASF (arbetsmarknad och socialförvaltning) i Trollhättans stad.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2024-11-06

Handläggare av ärendet

Carina Wiberg Borgh
Chef verksamhetsstöd

Beslutet skickas till

Gryning Vård AB

ÄRENDE 16 - Ny logotyp för Fyrbodals kommunalförbund och en regionsstämpel för territoriet Fyrbodal kl. 14,10-14,20

Förbundsdirektionens beslut

Förbundsdirektionen beslutar att anta den nya logotypen för Fyrbodals kommunalförbund och regionsstämpeln för territoriet Fyrbodal.

Sammanfattning

Det finns ett stort behov av ett tydligare och mer effektivt varumärke, både för förbundet och för territoriet Fyrbodal. Förbundet har inte sedan starten år 2005 gjort någon översyn av sitt varumärke. Samtidigt har förbundet utvecklats och växt genom åren och behöver därför se över sin varumärkesplattform så att den stämmer överens med den verksamhet som bedrivs idag. I samband med att vi föreslog ett nytt namn på förbundet på direktionsmötet i mars hölls en omröstning som visade tydligt att man ville behålla kommunalförbundets nuvarande namn Fyrbodals kommunalförbund.

I och med detta beslut konstaterades att förbundet behöver en tydligare logotyp där hela namnet framgår, till skillnad från dagens logotyp. Nu finns ett förslag på ny logotyp för Fyrbodals kommunalförbund och ett förslag på en stämpel för territoriet Fyrbodal.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2024-10-29
Ny logotyp

Arbetsutskottets beslut

Arbetsutskottet föreslår direktionen att anta den nya logotypen för Fyrbodals kommunalförbund och regionsstämpeln för territoriet Fyrbodal.

Beslutet skickas till

Kommunikationsansvarig

Beslut om ny logotyp för Fyrbodals kommunalförbund och en regionsstämpel för territoriet Fyrbodals

Förslag till beslut

Att direktionen beslutar att anta den nya logotypen för Fyrbodals kommunalförbund och regionsstämpeln för territoriet Fyrbodals.

Sammanfattning

Det finns ett stort behov av ett tydligare och mer effektivt varumärke, både för förbundet och för territoriet Fyrbodals. Förbundet har inte sedan starten år 2005 gjort någon översyn av sitt varumärke. Samtidigt har förbundet utvecklats och växt genom åren och behöver därför se över sin varumärkesplattform så att den stämmer överens med den verksamhet som bedrivs idag. I samband med att vi föreslog ett nytt namn på förbundet på direktionsmötet i mars hölls en omröstning som visade tydligt att man ville behålla kommunalförbundets nuvarande namn Fyrbodals kommunalförbund.

I och med detta beslut konstaterades att förbundet behöver en tydligare logotyp där hela namnet framgår, till skillnad från dagens logotyp.

Nu finns ett förslag på ny logotyp för Fyrbodals kommunalförbund och ett förslag på en stämpel för territoriet Fyrbodals.

Bakgrund

I samband med att förbundsdirektören påbörjade verkställigheten av uppdraget som getts av förbundsdirektionen, att se över förbundsordningen, sågs även förbundets och varumärke över.

En varumärkesprocess startades i oktober förra året med syfte att skapa en ny varumärkesplattform för att kommunalförbundets varumärke skulle bli tydligare i vad förbundet gör, dess syfte och även hur förbundet uppfattas.

Syftet med översynen var också att införa ett nytt platsvarumärke som kan öka attraktionskraften i Fyrbodals och på så vis lyfta redan befintliga lokala och geografiska varumärken – i enlighet med det som står i förbundets verksamhetsplan 2023-2025.

Ett starkt platsvarumärke för Fyrbodal ska bidra till en starkare vi-känsla hos medlemskommunerna och göra Fyrbodal till en starkare kraft i diskussioner med andra aktörer, exempelvis Västra Götalandsregionen. Platsvarumärket ska också bidra till att Fyrbodal blir en tung part i debatter och opinion.

Logotypen är en fundamental del hos ett varumärke och är den markör som våra målgrupper ofta möter i kommunikationen. Därför är det oerhört viktigt att logotypen signalerar vårt fullständiga namn, är en tydlig visuell markör och samtidigt lätt känns igen.

Beskrivning av ärendet

Logotyperna har tagits fram av förbundets upphandlade reklambyrå Bozzanova. De har hjälpt oss att sammanställa en varumärkesplattform, logotyper och en grafisk profil. Till hjälp i arbetet har Bozzanova fått en summering av de workshops som förbundet hållit med personal, kommunikatörer, kommundirektörer och politiker.

Workshoparna har handlat om att diskutera hur man ser på förbundets syfte, hur förbundet uppfattas och hur man vill att förbundet ska uppfattas, samt liknande frågor kring territoriet Fyrbodal.

Bedömning och synpunkter

Nuvarande logotyp känns daterad och mycket otydlig eftersom det endast visar namnet "Fyrbodal". Med tanke på att flera myndigheter och aktörer använder namnet Fyrbodal i sina namn och i sin kommunikation är det viktigt att kommunalförbundets logotyp inte kan förväxlas med dessa namn. Ihop med de andra kommunalförbunden känns logotypen dessutom svag och otydlig. Vi behöver betona vårt namn i logotypen i linje med vad direktionens politiker uttryckte i våras. Därför behöver kommunalförbundet en logotyp där hela förbundets namn står med, Fyrbodals kommunalförbund.

Finansiering

Finansieras inom ram.

Koppling till mål

Att arbeta fram ett effektivt varumärke för både förbund och Fyrbodal ligger i linje med Verksamhetsplanens delmål och prioriterade insatser under insatsområde Regional utveckling som handlar om att öka attraktionsvärdet för våra medlemskommuner.

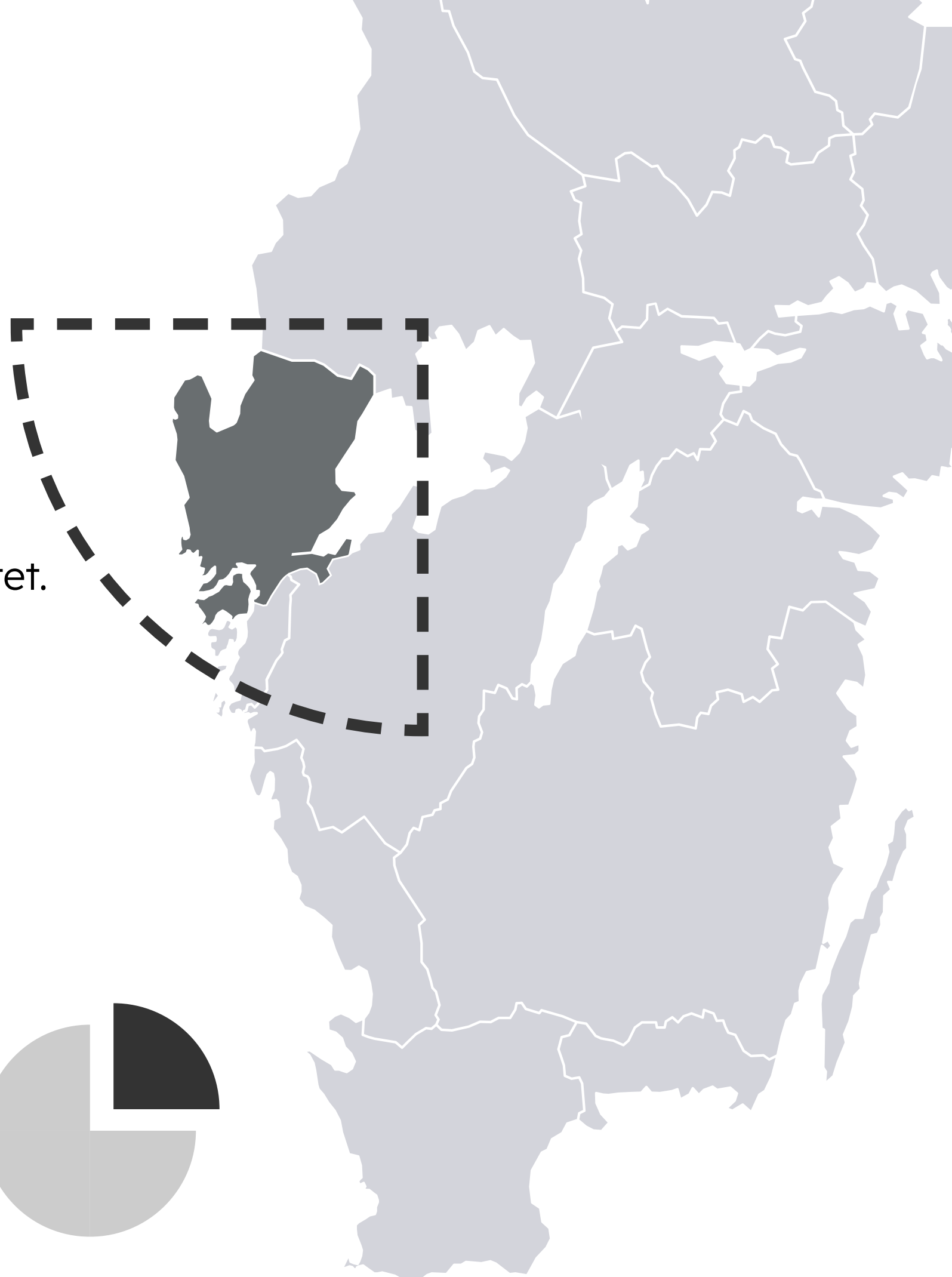
Ansvarig tjänsteperson

Andreas Borg, kommunikationsansvarig

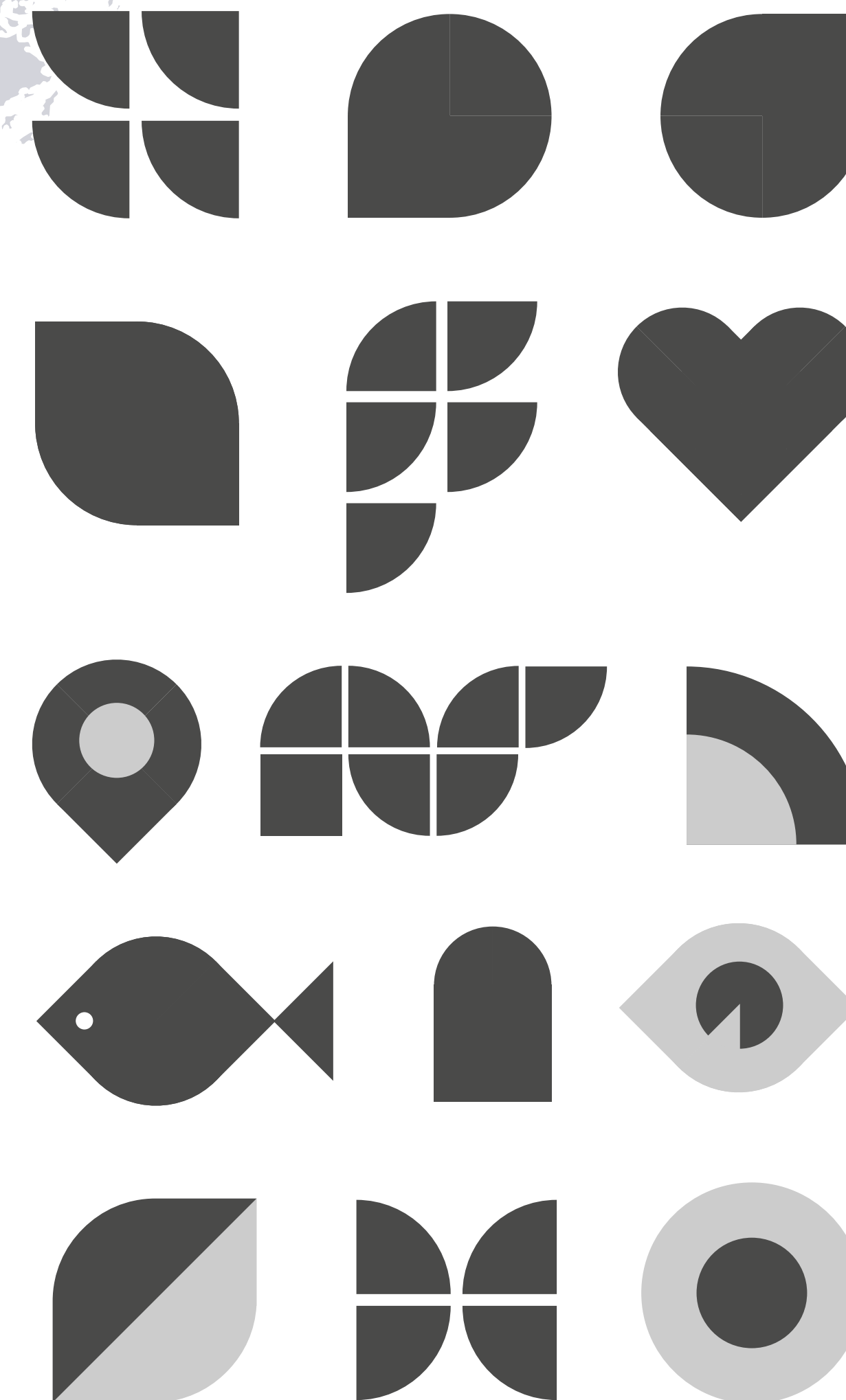
Fyrbodals kommunalförbund

Logotyp och formspråk

Fyrbodals kommunalförbund är ett av fyra kommunalförbund i Västra Götaland – "en tårtbit av ett Sverige i miniatyr". Fjärdedelen tillsammans med några fler grundformer är basen för vår visuella identitet. Det är också fjärdedelar som bildar ett "F" i kommunalförbundets symbol.

De geometriska grundformerna kombineras och blir byggstenar till illustrationer och symboler.

Logotyp och symbol

Logotyp

Kommunalförbundets huvudlogotyp är liggande med symbolen till vänster om namnet. Den används i första hand i färg, men finns även som negativ och helt svart. Logotypen finns även stående – med symbolen ovanför namnet. Den används enbart när omständigheterna kräver det. Logotypen ska behandlas med respekt. Form eller färg får inte ändras.

①

Fyrbodals
kommunalförbund

②

Fyrbodals
kommunalförbund

Frizon

Ytan som utgör frizonen räknas ut med hjälp av symbolens cirkelsektorer. Avståndet mellan logotyp och närmast liggande objekt skall vara minst två cirkelsektorer. Bilder, texter, illustrationer eller andra grafiska element ska placeras utanför denna yta.

Symbol/ikon

Symbolen för Fyrbodals kommunalförbund används oftast i Sociala Medier, som t.ex. profilbild på Facebook etc.

Garantmärke och regionsmärke

Alla medlemskommuner har möjlighet att lägga till ett regionsmärke (1) i material som är avsett att marknadsföra orten. Det visar att platsen är en del av Fyrbodalsregionen. På så sätt stärker vi vår del av Västra Götaland och Sverige.

Garantmärket (2) kan t.ex. användas i projektsammanhang. Den visar att man ingår i ett större sammanhang – är en del av Fyrbodals kommunalförbund.

①

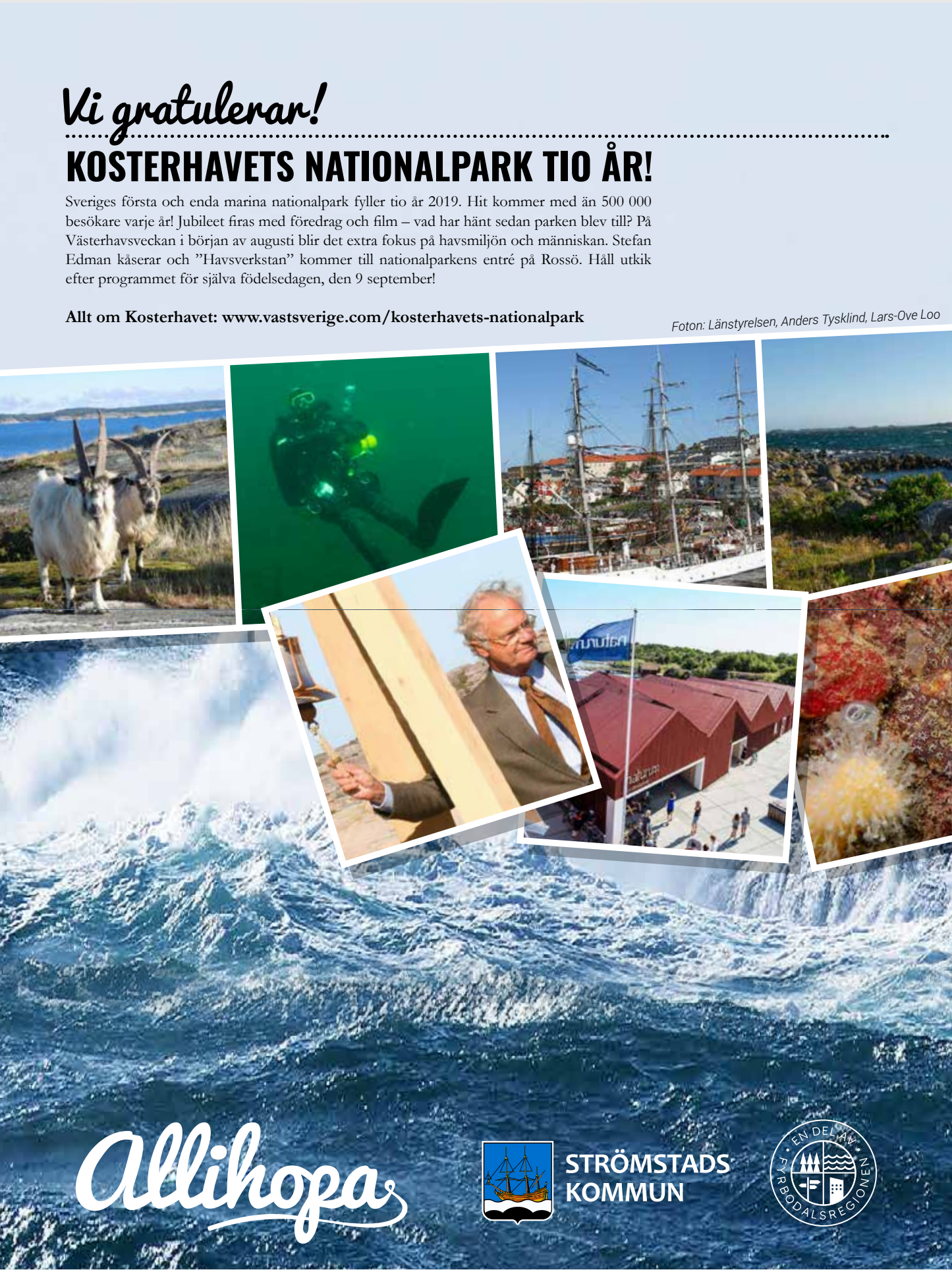
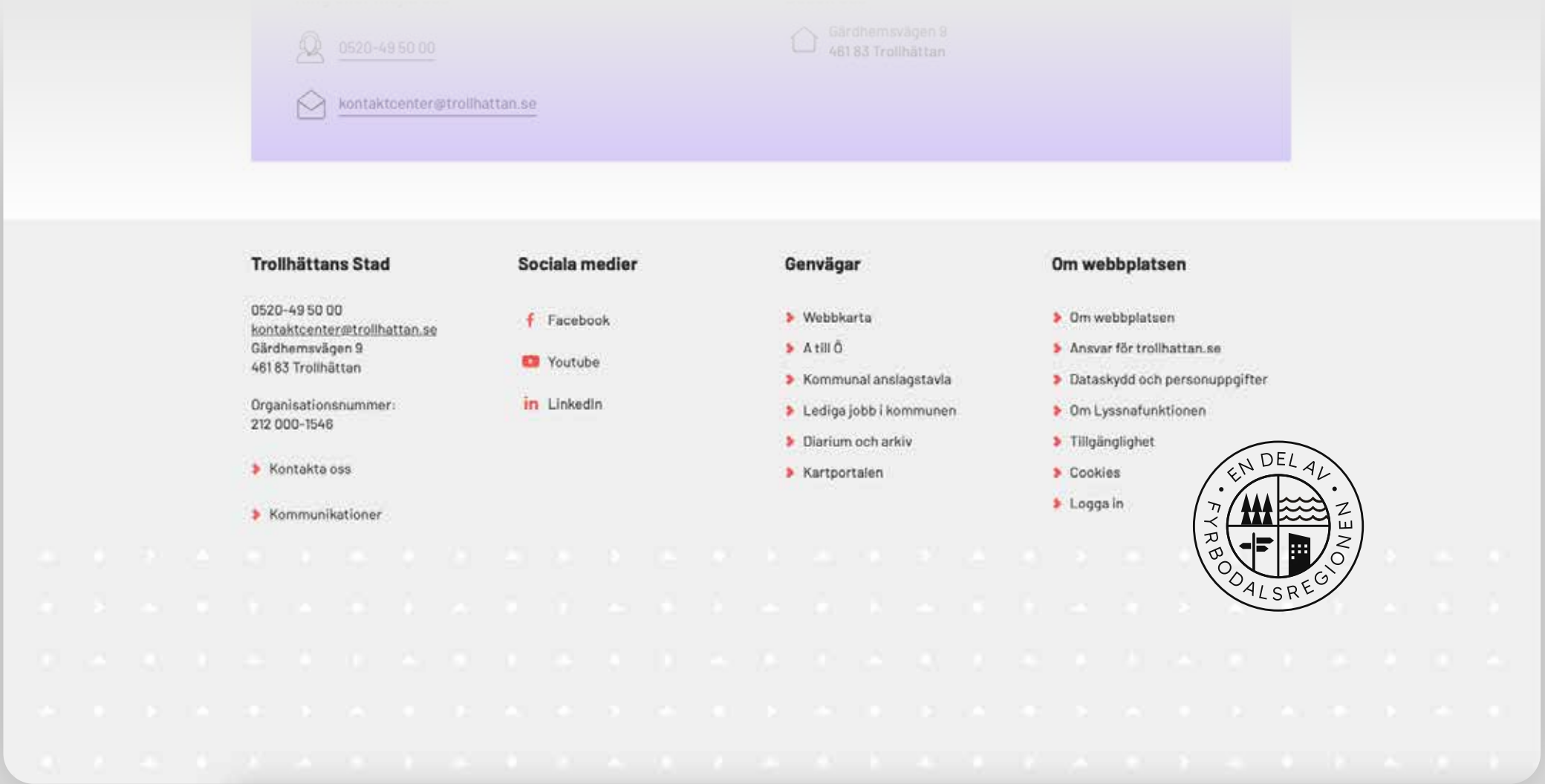
②

Regionsmärke

Våra 14 medlemskommuner och andra verksamheter i Fyrbodalsregionen, har egna grafiska profiler. Dessa verksamheter kan använda regionsmärket ”En del av Fyrbodalsregionen” i anslutning till den egna logotypen eller på valfri plats i sitt marknadsföringmaterial för att visa samhörighet och stärka platsen man verkar på.

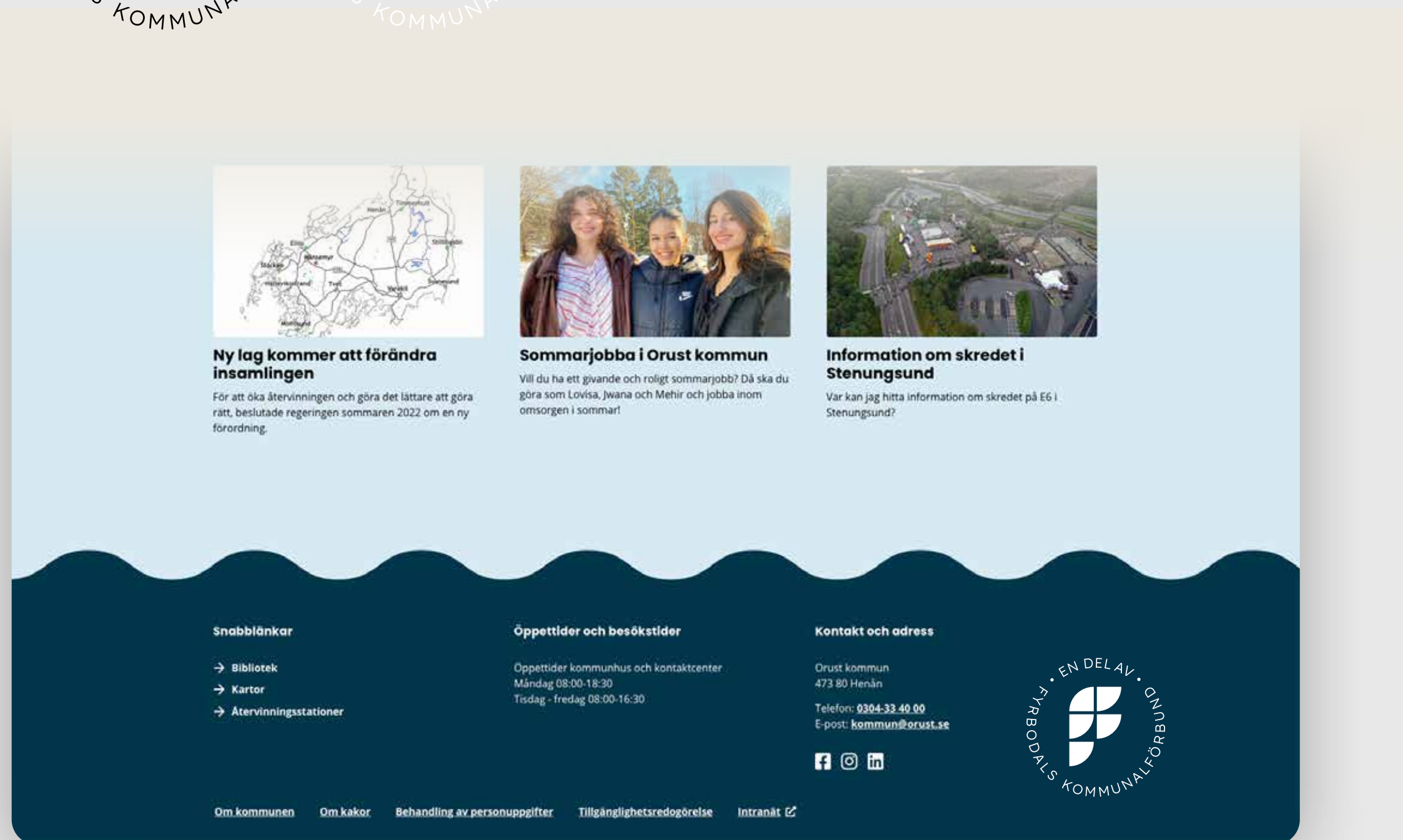
Nedan visas exempel på applicering på webbsidor och trycksaker.

Förbundsmärke

Förbundsmärket kan användas i sammanhang där man vill visa organisatorisk tillhörighet – att man ingår i ett större sammanhang. Det kan t.ex. handla om projektmaterial, informationsmaterial etc.

Nedan visas exempel på applicering på webbsidor och trycksaker.

Grejen med MUNKEDAL

Turistinformation

För uppdaterad information om sevärdheter, evenemang med mera - se:
vastsverige.com/munkedal

InfoPoints

- Kommunhuset Munkedal
- Gulf Hällevadsholm
- Portofino Munkedal
- Rasta Häby
- Trogens Place Hedekas

För mer information om sevärdheter och aktiviteter i Munkedals kommun

www.vastsverige.com/munkedal

 www.facebook.com/grejenmedmunkedal

 [@munkedalskommun](https://www.instagram.com/munkedalskommun)

www.munkedal.se • Kommunhuset Forum, Centrumtorget 5, 455 30 Munkedal

ÄRENDE 17 - Rekryteringspolicy kl. 14,20-14,20

Förbundsdirektionens beslut

Förbundsdirektionen beslutar att Fyrbodals kommunalförbunds Rekryteringspolicy upphör att gälla.

Sammanfattning

Fyrbodals kommunalförbund har sen tidigare en Rekryteringspolicy, den senaste reviderade versionen antogs av direktionen 2020-12-10.

I det kontinuerliga arbetet med översyn och revidering av policys och rutiner har en modell formats där policydokumenten ska utgöra ramverket medan arbetsuppgifter och beskrivningar i detalj ska finnas i rutiner. Rutinerna kan i sin tur ha checklistor, formulär och mallar som ytterligare stöd. Den nyligen antagna Personalpolicyn utgör basen för den nu framtagna rutinen för rekrytering och introduktion. Detta innebär att nu gällande Rekryteringspolicy kommer att arbetas om till en Rutin för rekrytering och introduktion. Som en följd av den nya strukturen för policy- och rutindokument behöver direktionen formellt fatta beslut om att Rekryteringspolicyn upphör att gälla.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2024-10-24

Arbetsutskottets beslut

Arbetsutskottet föreslår direktionen att Fyrbodals kommunalförbunds Rekryteringspolicy upphör att gälla.

Beslutet skickas till

Biträdande förbundsdirektör

Rekryteringspolicy ersätts med rutin för rekrytering och introduktion

Förslag till beslut

- Direktionen beslutar att Fyrbodals kommunalförbunds Rekryteringspolicy tas bort.

Beskrivning av ärendet

Fyrbodals kommunalförbund har sen tidigare en *Rekryteringspolicy*, den senaste reviderade versionen antogs av direktionen 2020-12-10. I det kontinuerliga arbetet med översyn och revidering av policy och rutiner har en modell formats där policydokumenten ska utgöra ramverket medan arbetsuppgifter och beskrivningar i detalj ska finnas i rutiner. Rutinerna kan i sin tur ha checklistor, formulär och mallar som ytterligare stöd. Den nyligen antagna *Personalpolicy* utgör basen för den nu framtagna rutinen för rekrytering och introduktion. Detta innebär att nu gällande *Rekryteringspolicy* kommer att arbetas om till en *Rutin för rekrytering och introduktion*.

Som en följd av den nya strukturen för policy- och rutindokument behöver direktionen formellt fatta beslut om att Rekryteringspolicy tas bort då det är denna församling som tidigare beslutat om den.

Bedömning och synpunkter

Förändringen är av administrativ karaktär och påverkar inte förbundets arbete med rekrytering. Innehållet i nuvarande rekryteringspolicy är omhändertagna i *Personalpolicy* respektive *Rutin för rekrytering och introduktion*.

Finansiering

Förändringen har ingen ekonomisk påverkan.

Koppling till mål

Ärendet kopplar an till övergripande mål på förbundet.

Ansvarig tjänsteperson

Titti Andersson

Bitr. förbundsdirektör

Fyrbodals kommunalförbund

Expedieras till

Personaladministratör

ÄRENDE 18 – Revisionens granskning av delårsrapport 2024-08-31 kl. 14,20-14,35

Förbundsdirektionens beslut

Förbundsdirektionen har tagit del av informationen.

Sammanfattning

Sakkunniga revisorer från PWC har granskat delårsrapporten för perioden 2024-01-01 – 2024-08-31 och de förtroendevalda revisorerna ska skriva ett utlåtande i samband med sitt sammanträde 2024-11-08.

Handlingar i ärendet har därför inte kunnat bifogats. Handlingarna kommer att delges direktionen så fort de har inkommit till kommunalförbundet.

Beslutsunderlag

x

Arbetsutskottets beslut

Arbetsutskottet har inte haft möjlighet att bereda ärendet då handlingarna ännu inte inkommit till förbundet. Ärendet hänskjuts därför direkt till direktionens möte 2024-12-05.

Beslutet skickas till

PWC

Förtroendevalda revisorer

Detta brev med uttalanden lämnas i samband med er översiktliga granskning av utfall och ställning i delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, den översiktliga beskrivningen av förbundets drift- och investeringsverksamhet samt noter för Fyrbodals kommunalförbund för perioden 2024-01-01–2024-08-31. Syftet med den översiktliga granskningen är att ni skall uttala en slutsats om huruvida det har kommit fram några omständigheter som får er att anse att delårsrapporten per 2024-08-31:s resultaträkning, balansräkning, den översiktliga beskrivningen av förbundets drift- och investeringsverksamhet samt noter inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med LKBR.

Vi bekräftar vårt ansvar att rättvisande upprätta och presentera den finansiella delårsinformationen i enlighet med lag om kommunal bokföring och redovisning.

Vi bekräftar efter bästa förmåga och kunskap följande uttalanden:

- Den finansiella delårsinformationen som anges ovan har upprättats och presenterats i enlighet med lag om kommunal bokföring och redovisning.
- Vi har givit er tillgång till all bokföring och tillhörande dokumentation.
- Det finns inga väsentliga transaktioner som inte har blivit registrerade i den bokföring som ligger till grund för den finansiella delårsinformationen.
- Det finns inga kända fall av faktiska eller möjliga överträdelser av lagar och förordningar som, om de faktiskt förekommit, kunde ha väsentlig påverkan på den finansiella delårsinformationen.
- Vi bekräftar vårt ansvar för att utforma och införa intern kontroll för att förhindra och upptäcka oegentligheter och fel.
- Vi har upplyst er om alla viktiga fakta rörande varje känd eller misstänkt oegentlighet som kan ha påverkan på förbundet.
- Vi har upplyst er om resultatet av vår bedömning av risken för att den finansiella delårsinformationen kan vara väsentligt felaktig på grund av oegentligheter.
- Vi anser att de icke rättade felaktigheterna har oväsentlig påverkan på den finansiella delårsinformationen, både enskilt och tillsammans.
- Vi bekräftar att den information vi lämnat till er om närstående parter är fullständig.
- Följande har blivit vederbörligen bokfört och, där det varit ändamålsenligt, tillräckligt upplyst om i den finansiella delårsinformationen:
 - Transaktioner med närstående, innefattande försäljning, inköp, lån, överföringar, förhållanden och garantier kring leasing samt fordringar på eller skulder till närstående parter.
 - Garantier, skriftliga eller muntliga, som är ansvarsförbindelser.
 - Överenskommelser om eller möjligheter till återköp av tillgångar som sålts tidigare.
- Presentationen av och upplysningarna om redovisningen till verkligt värde av tillgångar och skulder är i enlighet med LKBR. De antaganden som gjorts speglar vår avsikt och förmåga att vidta åtgärder å förbundets vägnar, där det är relevant för redovisningen av och upplysningarna om verkligt värde.
- Vi har inga planer eller avsikter som väsentligt kan påverka redovisade värden eller klassificering av de tillgångar och skulder som finns i den finansiella delårsinformationen.
- Vi har inga planer på att lägga ner produkter eller några andra planer eller avsikter som kommer att innebära överskottslager eller inkurant lager och ingen del av lagret redovisas till högre värde än till sitt verkliga värde.

- Förbundet förfogar över alla tillgångar på ett tillfredsställande sätt och förbundets tillgångar är inte pantsatta eller intecknade.
- Vi har, allt efter omständigheterna, bokfört eller upplyst om alla skulder, både verkliga och latent.

Efter bästa förmåga och kunskap bekräftar vi att inget har hänt mellan balansdagen och dagen för detta brev som skulle kräva ändring av eller upplysning i ovan angivna finansiella delårsinformation.

- Att intäkter och kostnader kopplade till bidragsfinansierade projekt har redovisats korrekt och i enlighet med villkor i avtalen med finansiärerna. Enligt vår bedömning kommer kommunalförbundet att erhålla ersättning för nedlagda kostnader i bidragsfinansierade projekt som redovisas som fordran per 2024-08-31. Något nedskrivningsbehov föreligger därmed inte i delårsbokslutet. Vår bedömning är att samtliga fordringar och skulder avseende bidragsfinansierade projekt är korrekt värderade i delårsbokslutet per 2024-08-31.
- Effekterna av felaktigheter som inte har rättats är oväsentliga, både enskilt och sammantaget, för delårsrapporten som helhet. Beskrivning av dessa återfinns nedan: Värdering av förbundets andelar i Innovatum AB överstiger verkligt värde med 145 926 kr.

Anna Lärk Ståhlberg

Förbundsdirektör

Malin Zetterman

Ekonomiansvarig

Deltagare

FYRBODALS KOMMUNALFÖRBUND 222000-1776 Sverige

Signerat med Svenskt BankID

2024-11-06 14:53:57 UTC

Namn returnerat från Svenskt BankID: ANNA LÄRK STÅHLBERG

Datum

Anna Lärk Ståhlberg
Förbundsdirektör

Leveranskanal: E-post

Signerat med Svenskt BankID

2024-11-06 12:37:14 UTC

Namn returnerat från Svenskt BankID: MALIN SOFIE ZETTERMAN

Datum

Malin Zetterman
Ekonomiansvarig

Leveranskanal: E-post

ÖHRLINGS PRICEWATERHOUSECOOPERS AB 556029-6740 Sverige

Granskare

Johannes Claesson

Leveranskanal: E-post

ÄRENDE 19 – Remissvar på Utjämningskommitténs slutbetänkande avseende det kommunalekonomiska utjämningsystemet "Nätt och jämnt" kl. 14,35-14,35

Förbundsdirektionens beslut

Förbundsdirektionen har tagit del av informationen.

Sammanfattning

Utgjämningskommittén 2022 har haft i uppdrag att göra en bred översyn av systemet för kommunalekonomisk utjämning och LSS-utjämningen samt vid behov föreslå förändringar. I uppdraget har också ingått att se över vilka av dagens riktade statsbidrag som skulle kunna inordnas i det generella statsbidraget till kommunsektorn. Därutöver har kommittén haft i uppdrag att lämna förslag på åtgärder för att motverka höga och ökande skattesatser i kommuner och regioner, inklusive åtgärder för att minska risken för negativa bieffekter av inkomstutjämningen på tillväxten.

De förändringar som kommittén föreslår i detta betänkande föreslås införas från och med 1 januari 2026.

På direktionsmötet den 31 oktober bad Fyrbodals kustkommuner Fyrbodals kommunalförbund att skicka in ett remissvar avseende den del i betänkandet som rör de kommunala fastighetsavgifterna då kustkommunerna har invändningar mot SKR:s remissvar. Remissvaret ska lämnas in senast den 8 november 2024. Kommunalförbundets ordförande har efter samråd med övriga presidiet tagit ett delegationsbeslut att sända bifogat beslutsunderlag som remissvar.

Beslutsunderlag

Delegationsbeslut Nätt och jämnt 241107 signerat
SKR:s svar på yttrande från Fyrbodals kommunalförbund 241115

Arbetsutskottets beslut

Arbetsutskottet har tagit del av informationen.

Delegationsbeslut enligt delegation nummer 1.1.2, Beslut i ärenden som inte kan anstå till nästa direktions- eller arbetsutskottsmöte och där beslutanderätten inte delegerats till annan.

Beslut

Förbundsdirektionen beslutar att anta skrivelse 2024-11-01 "Remissvar på Utjämningskommitténs slutbetänkande avseende det kommunalekonomiska utjämningsystemet "Nätt och jämnt".

Sammanfattning

Utgjämningskommittén 2022 har haft i uppdrag att göra en bred översyn av systemet för kommunalekonomisk utjämning och LSS-utjämningen samt vid behov föreslå förändringar.

I uppdraget har också ingått att se över vilka av dagens riktade statsbidrag som skulle kunna inordnas i det generella statsbidraget till kommunsektorn. Därutöver har kommittén haft i uppdrag att lämna förslag på åtgärder för att motverka höga och ökande skattesatser i kommuner och regioner, inklusive åtgärder för att minska risken för negativa bieffekter av inkomstutjämningen på tillväxten.

De förändringar som kommittén föreslår i detta betänkande föreslås införas från och med 1 januari 2026.

På direktionsmötet den 31 oktober bad Fyrbodals kustkommuner Fyrbodals kommunalförbund att skicka in ett remissvar avseende den del i betänkandet som rör de kommunala fastighetsavgifterna då kustkommunerna har invändningar mot SKR:s remissvar. Remissvaret ska lämnas in senast den 8 november 2024 varför kommunalförbundets ordförande behöver fatta beslut om att skicka in remissvaret.

Beslutsunderlag

Skrivelse 2024-11-01 Remissvar på Utjämningskommitténs slutbetänkande avseende det kommunalekonomiska utjämnningssystemet "Nätt och jämnt"
Utdrag ur direktionens protokoll 2024-10-31 § 111

Beslutet är fattat av

Peter Eriksson, ordförande Fyrbodals kommunalförbund.

Datum för beslutets fattande 2024-11-07

Beslutet har sin grund i delegationsordningen 2023-12-07 §115

Beslutet har godkänts digitalt och saknar därför underskrift

Beslutet skickas till

Diariet

Remissvar på Utjämningskommitténs slutbetänkande avseende det kommunalekonomiska utjämnningssystemet "Nätt och jämnt"

Fyrbodals kommunalförbund har tagit del av Utredningskommitténs slutbetänkande avseende systemet för kommunalekonomisk utjämning och LSS-utjämningen och det remissvar som SKR har formulerat. Vid Fyrbodals kommunalförbunds direktionmöte 2024-10-31 § 111 beslutades att skicka in ett remissvar avseende den del i betänkandet som rör de kommunala fastighetsavgifterna då kustkommunerna har invändningar mot SKR:s remissvar. Med anledning av sista svarsdag på remissen är 2024-11-08 fattar kommunalförbundets ordförande ett delegationsbeslut om remissvaret.

Fyrbodals kommunalförbund har följande synpunkter:

De mindre kustkommunerna som har en stor del av sina intäkter från högt värderade fastigheter, till stor del beroende på att delårsboende i dessa kommuner anses som attraktivt och därmed driver upp priser på såväl permanent- som fritidsboende, riskerar därmed att få minskade intäkter om dessa förändringar träder i kraft. Dessa kommuners infrastruktur måste dimensioneras för att fungera tillfredställande även under högsäsong. I flera fall mångdubblas antalet människor i dessa kommuner under högsäsong med resultatet att kommunerna får oproportionerligt höga kostnader för att säkerställa till exempel en ändamålsenlig VA, avfallshantering osv.

Fyrbodals kommunalförbund motsätter sig därför SKR:s yttrande, då det finns en överhängande risk att kustkommunerna som har en stor andel attraktiva fritidsboenden med höga fastighetsvärden, förlorar stabila intäkter från fastighetsavgiften. Minskningen av intäkterna skulle påverka kustkommunernas förmåga att upprätthålla samma nivå på service och infrastruktur som idag.

Övriga synpunkter:

Kustkommunerna i Fyrbodals ser positivt på delar i betänkandet. Förslaget att ha en oförändrad fastighetsavgift för permanentboende gynnar invånarna som bor i kommunen året om. Förslaget kan bidra till en mer stabil befolkningsstruktur och serviceunderlag, särskilt i mindre kommuner där den permanenta befolkningen ofta är

mindre. De kustkommuner som har en del lantbruksfastigheter och mindre fastigheter, uppskattar att det föreslås att fastighetsskatt inte återinförs för dessa typer av fastigheter. Det är en trygghet för boende och företagare inom jordbruk och småskalig verksamhet, som kan vara viktiga för dessa kommuners ekonomi och lokala försörjning.

Bakgrunden till Fyrbodals kommunalförbunds remissyttrande

SKR har i sitt remissyttrande om fastighetsavgiften föreslagit att intäkterna från fastighetsavgiften ska integreras ännu tydligare i det kommunala inkomstutjämnningssystemet. I praktiken innebär detta att fastighetsavgiften i större utsträckning skulle omfördelas mellan kommuner för att minska ekonomiska skillnader.

De specifika förändringar som SKR föreslår inkluderar bland annat:

1. **Förstärkt utjämning av fastighetsavgiftsintäkterna** – Detta skulle innebära att kommuner med höga fastighetsvärden och därmed högre intäkter från fastighetsavgiften får omfördela en större andel till kommuner med lägre intäkter från denna avgift.
2. **Jämnare fördelning oberoende av bostadsmarknadens variationer** – Genom att justera för bostadsmarknadens ojämna värdeutveckling hoppas SKR minska skillnaderna mellan kommuner i attraktiva områden (ofta kust- och storstadskommuner) och glesbygdskommuner. De kommuner som har dragit nytta av stigande fastighetsvärden skulle bidra mer till systemet än de som har mindre tillgång till denna typ av intäkter.
3. **Sänkt beroende av enskilda fastighetsavgiftsintäkter** – SKR vill minska variationer i kommunernas intäktsnivåer som är kopplade till fastighetsvärden, för att säkerställa en stabilare och mer rättvis finansieringsbas för kommunala tjänster.

Bilaga: Utdrag ur direktionens protokoll 2024-10-31 § 111

Delegationsbeslut 2024-11-07

§ 111 – Övriga frågor

Förbundsdirektionens beslut

Direktionen ger förbundsdirektören i uppdrag att arbeta fram ett förslag till svar från Fyrbodals kommunalförbund angående utjämningskommittens slutbetänkande avseende det kommunalekonomiska utjämningsystemet "Nätt och jämt".

Direktionen har tagit del av informationen och lägger den till handlingarna.

Sammanfattning

Liselott Fröjd (M) anmäler övrig fråga: Remissvar på utjämningskommittens slutbetänkande avseende det kommunalekonomiska utjämningsystemet "Nätt och jämt".

Finansdepartementet har skickat Utjämningsutredningens förslag "Nätt och jämt – Likvärdighet och effektivitet (SOU 2024:50) på remiss. Fyrbodals kommunalförbund är INTE en av remissinstanserna men förbundets medlemskommuner är. Svar ska lämnas till Finansdepartementet senast den 8 november 2024. Utjämningskommittén 2022 har haft i uppdrag att göra en bred översyn av systemet för kommunalekonomisk utjämning och LSS-utjämningen samt vid behov föreslå förändringar.

Kommunerna i Fyrbodals välkomnar i huvudsak utredningens förslag men att kommunerna i fortsättningen inte skulle få ta del av de inkomster fastighetsavgiften ger idag skulle innebära ett hårt slag för kommuner i Fyrbodals att bygga och underhålla kommunernas infrastruktur.

Peter Eriksson (M) anmäler övrig fråga: Studiebesök från Ukraina.

Michael Johansson, chef regional utveckling informerar om att under perioden 241104-241108 kommer Vänersborgs kommun att vara värd för ett studiebesök från det regionala kommunförbundet Vinnitsya Oblast i Ukraina. Det är 11 borgmästare och 2 tjänstepersoner som beräknas komma för att utforska möjligheterna till samarbetsformer mellan kommuner i utveckling av tjänster och "best practice". Av de ukrainska kommunerna som medverkar finns det ett tydligt intresse för samarbete och att knyta långsiktiga kontakter med motsvarande svenska kommuner. Gruppen kommer även att medföra sk MoU "Memorandum of Understanding" vilket ska ses som den enklaste formen av dokument för intresse för fortsatt kontakt mellan partners.

Vänersborg kommer att arrangera studiebesök runt om i Fyrbodals och 241107 kommer de till Fyrbodals kommunalförbund i syfte att träffa kommunföreträdare. Anmäl deltagande till Michael Johansson.

Detta dokument är elektroniskt signerat och juridiskt bindande.

Signed by: Peter Eriksson

Date: 2024-11-07 16:44:33

BankID refno: 4cc21689-00a3-48d5-830a-5d717759a1eb

Ordförande: Peter Eriksson

Från: [Anna Lärk Ståhlberg](#)
Till: [Kansliet Fyrbodals Kommunalförbund](#)
Kopia: [Carina Wiberg Borgh](#)
Ärende: Fwd: Svar på yttrande från Fyrbodal
Datum: den 15 november 2024 19:31:52

Hej!

Är tacksam för hjälp med att skicka ut Annika Wallenskogs förtydligande till förbundsledningens ledamöter (om det är så vi borde hantera ärendet?).

Med vänlig hälsning
Anna Lärk Ståhlberg
Fyrbodals kommunalförbund

Från: Wallenskog Annika <Annika.Wallenskog@skr.se>
Skickat: fredag, november 15, 2024 09:09
Till: Anna Lärk Ståhlberg <anna.lark.stahlberg@fyrbodal.se>
Kopia: Norberg Måns <Mans.Norberg@skr.se>
Ämne: Svar på yttrande från Fyrbodal

Hej!

SKR har mottagit en kopia av Fyrbodal kommunalförbunds yttrande till utjämningskommitténs betänkande, SOU 2024:50. Orsaken är att SKR delgivits yttrandet är att vissa av förbundets medlemmar motsätter sig SKR:s yttrande till motsvarande betänkande, där invändningen gäller skrivningar om den kommunala fastighetsavgiften. SKR vill i anslutning till detta göra följande förtydligande.

SKR har inte tagit ställning för eller emot att intäkter från fastighetsavgiften ska utgöra underlag för utjämning, utöver den utjämning av intäkterna som redan görs. Utjämningskommittén föreslog heller inte detta. SKR:s synpunkter på fastighetsavgiften som kommunal intäktskälla gäller primärt systemets praktiska hantering med utbetalningar och prognoser. Detta har också framförts till regeringen.

När det gäller skrivningen i yttrandet om att "fastighetsavgiftens

syfte, funktion som styrmedel, kommunvisa fördelning och redovisningsmässiga effekter måste klargöras” syftade denna på att avgiftsintäkterna tillfördes kommunsektorn med ett uttalat syfte – att stimulera bostadsbyggande. SKR:s uppfattning, vilket torde vara svårt att argumentera emot, är att detta syfte blivit förfelat, som en konsekvens av avgiftens nivå för olika fastighetstyper samt uppskovsregler vid nybyggnation, vilket innebär att kommunerna inte kunnat tillgodogöra några intäkter från fastighetsavgift de första 15 åren efter att en fastighet byggts.

Om fastighetsavgiftens kommunala fördelning ändå är under lupp är det enligt SKR rimligt att också genomlysas hur syftet med avgiften uppnåtts. Om intäkterna från fastighetsavgiften istället ska uppnå ett annat, eller tillkommande, syfte – t.ex. för att utjämna skillnader i merkostnader på grund av många ferieboenden, är det SKR:s uppfattning att detta också bör utredas, och huruvida skillnader i samlade taxeringsvärden i så fall bäst speglar dessa merkostnader.

MVH Annika

Med vänlig hälsning Annika

Annika Wallenskog
Chefsekonom/Direktör

Sveriges Kommuner och Regioner
Hornsgatan 20
118 82 Stockholm
+46 8 452 77 46
+46 76 769 77 46
www.skr.se
<https://skr.se/skr/tjanster/bloggarfranskr/ekonomibloggen.48979.html>

ÄRENDE 20 – Tema Velfärdsutveckling kl. 15,00-15,45

Förbundsdirektionens beslut

Förbundsdirektionen har tagit del av informationen.

Sammanfattning

Dialog med Eva-Maria Persdotter, socialstrateg och Dan Nyberg, socialnämndsordförande-nätverkets ordförande kring kommunal primärvård.

Lisa Svanberg, utvecklingsledare och Karin Jernberg, utvecklingsledare individ- och familjeomsorg informerar om nya Socialtjänstlagen

ÄRENDE 21 – Utvärdering av direktionens arbete 2024 kl. 15,45-16,05

Förbundsdirektionens beslut

Förbundsdirektionen har tagit del av informationen.

Sammanfattning

ÄRENDE 22 – Delegationsbeslut kl. 16,05-16,10

Förbundsdirektionens beslut

Förbundsdirektionen beslutar att godkänna redovisningen

Sammanfattning

Direktionen har beslutat att överlåta viss beslutanderätt till arbetsutskottet, Ordförande och tjänstemän enligt gällande delegationsordning. Vid varje mötestillfälle ska förbundet redovisa till direktionen vilka beslut som tagits. Redovisningen medför inte att direktionen får fastställa eller ompröva dessa beslut, direktionen kan dock återkalla delegationen.

Beslutsunderlag

Delegationsbeslut 2024-11-21

Förteckning av delegationsbeslut som är fattade t o m 2024-11-21

Hänvisning till delegationsordningen:

Datum	Diarie-nummer	punkt	beskrivning	Ärende	Delegat
2024-11-13		3.1.1	Beslut om anställning, uppsägning, varsel, lön och andra förmåner för personal inom beslutad verksamhet och projekt	Processledare, ändring av anställningsform befintlig tjänst samt tilläggsavtal på ökad sysselsättningsgrad under en period.	ChReg

ÄRENDE 23 – Meddelanden kl. 16,05-16,10

Förbundsdirektionens beslut

Förbundsdirektionen har tagit del av informationen.

Sammanfattning

Jörgen Andersson (SD) har avsagt sig sitt uppdrag som ersättare i Fyrbodals kommunalförbund. Ny ersättare är Christoffer Wallin (SD).

Protokoll och handlingar från VästKom styrelse 10 oktober 2024

Beslutsunderlag

Färgelanda kommuns kommunfullmäktigeprotokoll 241106

Protokoll och handlingar från Västkoms styrelse 241010

Kommunfullmäktige

Datum och tid: onsdag 6 november 2024, kl. 18:30 – 19:42

Plats: Torps bygdegård, Torp 6, 45892 Färgelanda

**Vid sammanträdes öppning äger en parentation rum över
Ann-Marie Jacobsson**

Beslutande:

Se nästa sida

Närvarande ej tjänstgörande ersättare:

Se nästa sida

Övriga närvarande:

Se nästa sida

Eventuella jäv och ersättares tjänstgöring vid jäv anges i respektive paragraf
Sammanträdet är öppet för allmänheten

Utses att justera:

Elisabet Örn (C) Olle Hagström (L)

Justeringsplats och tid:

Digital justering

Paragrafer 62-80

Underskrifter

Ordförande:

Kenneth Carlsson (L)

Justerare:

Elisabet Örn (C) Olle Hagström (L)

Sekreterare:

Niklas Englund

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Beslutsorgan: Kommunfullmäktige

Sammanträdesdatum: 2024-11-06

Anslaget sätts upp: 2024-11-15

Anslaget tas ned: 2024-12-06

Protokollet förvaras på kommunkontoret

Underskrift

Niklas Englund

Beslutande

Ledamöter

Kenneth Carlsson (L), Ordförande
Faraah Mohamud (C), Andre vice ordförande
Håkan Ekman (S) tjänstgörande ersättare för Kerstin Fredriksson (S)
Ulla Börjesson (S)
Johan Dahlström (S) tjänstgörande ersättare för Kenneth Öhman (S)
Tommy Larsson (S)
Olle Hagström (L) tjänstgörande ersättare för Ingo Asplund (L)
Linda Jansson (M)
Hans Göran Palmqvist (M)
Bengt Melin (M)
Christoffer Wallin (SD)
Jörgen Andersson (SD)
Karl-Erik Segersax (SD)
Jane Glamér (SD)
Hanna Clemens (SD)
Hans Johansson (SD)
Pontus Westerman Hansson (SD)
Tommy Johansson (SD)
Nathalie Wallin (SD)
Ann Blomberg (C)
Louise Blom (C) §§ 65–80
Håkan Melin (C)
Elisabet Örn (C)
Kristina Ivarsson (C)

Ersättare

Christina Svedberg (M)
Per Krokström (M)
Maino Svensson (C) tjänstgörande §§62–64

Övriga närvarande

Katrin Siverby, kommundirektör
Niklas Englund, nämndsekreterare
Lars Sergård, kommunikationsstrateg
Alexander Karlsson, nämndadministratör
Hugo Hultgren, ledamot revisionen

Innehållsförteckning

	Upprop		
§ 62	Val av justerare		5
§ 63	Godkännande av dagordning		6
§ 64	Inkomna motioner	2024/51	7
§ 65	Inkomna frågor	2024/53	8
§ 66	Inkomna interpellationer	2024/52	9
§ 67	Val av politiska uppdrag- Länsstyrelsen meddelar 2024	2024/133	10 - 11
§ 68	Inkomna ej behandlade motioner 2024	2024/22	12
§ 69	Godkännande av timtaxa för Dalslands miljö- och energinämnd 2025	2024/209	13 - 15
§ 70	Godkännande av reviderad taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område, Dalslands miljö-och energinämnd	2024/206	16
§ 71	Godkännande av reviderad taxa för offentlig kontroll enligt livsmedelslagstiftningen, Dalslands miljö-och energinämnd	2024/207	17
§ 72	Godkännande av reviderad taxa för tillsyn enligt lagen om sprängämnesprekursorer, Dalslands miljö-och energinämnd	2024/208	18
§ 73	Godkännande av styrdokument för krisberedskap i Färgelanda kommun mandatperioden 2023– 2026	2023/246	19 - 20

Kommunfullmäktige

§ 74	Godkännande av partistöd – Utbetalning av kommunalt partistöd 2025	2024/20	21 - 22
§ 75	Beslut avseende ramjustering i samband med beslut från Valmyndigheten	2024/233	23
§ 76	Beslut avseende upphävande av bolagsordning och ägardirektiv för Gatersbyn 120 Fastighets AB	2022/375	24
§ 77	Antagande av sammanträdesplan för Kommunfullmäktige 2025	2024/245	25
§ 78	Rapport över ej verkställda gynnande beslut enligt Socialtjänstlagen, SoL och Lagen om stöd och service, LSS 2024	2023/14	26 - 27
§ 79	Avsägelse av politiska uppdrag	2024/50	28
§ 80	Val av politiska uppdrag	2024/49	29

Justering

Utdragsbestyrkande

Kommunfullmäktige

KF § 79 **Dnr 2024/50**
Avsägelser av politiska uppdrag 2024

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige godkänner Jörgen Andersson (SD) avsägelse som ersättare i direktionen för Fyrbodals kommunalförbund.

Kommunfullmäktige godkänner Jörgen Andersson (SD) avsägelse som ledamot i direktionen för Dalslands Miljö & Energiförbund.

Beslutsunderlag

Avsägelse Jörgen, dat 2024-10-31

Avsägelse Jörgen, dat 2024-10-31

KF § 80 Dnr 2024/49
Val av politiska uppdrag 2024

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar att som ny ersättare i direktionen för Fyrbodals kommunalförbund efter Jörgen Andersson (SD) utse Christoffer Wallin (SD).

Kommunfullmäktige beslutar att som ny ledamot i direktionen för Dalslands Miljö & Energiförbund efter Jörgen Andersson (SD) utse Christoffer Wallin (SD).

Yrkande

Karl-Erik Segersax (SD), ordförande i val- och arvodesberedningen, yrkar följande:

- Att fullmäktige utser Christoffer Wallin (SD) till ny ersättare i direktionen för Fyrbodals kommunalförbund.
- Att fullmäktige utser Christoffer Wallin (SD) till ny ledamot i direktionen för Dalslands Miljö & Energiförbund.

Propositionsordning

Ordförande ställer proposition på Karl-Erik Segersax (SD) yrkanden och finner att fullmäktige bifaller dessa.

Sändlista

Fyrbodals kommunalförbund
Dalslands Miljö & Energiförbund

Detta dokument är elektroniskt signerat och juridiskt bindande.

Signed by: KENNETH CARLSSON

Date: 2024-11-15 09:55:37

BankID refno: cb8f5c94-900e-43ac-b71b-4aef6dcb61f8

Kommunfullmäktiges 1e Vice ordförande: Kenneth Carlsson

Signed by: ELISABET ÖRN

Date: 2024-11-15 10:00:52

BankID refno: 58ac61f9-5f2f-471e-8184-ba1db5db106a

Utbildningsnämnd, : Elisabeth Örn

Signed by: OLOF HAGSTRÖM

Date: 2024-11-15 09:52:19

BankID refno: 6fa19142-a3ac-45d9-96c3-2238f91b1bdf

Kommunfullmäktige, Bygg och trafiknämnd: Olle Hagström

Signed by: NIKLAS ENGLUND

Date: 2024-11-15 10:13:12

BankID refno: 5f99c373-0545-4224-b77d-22cad4473138

Nämndsekreterare: Niklas Englund

A decorative graphic on the right side of the slide, consisting of several white triangles of various sizes and orientations arranged in a geometric pattern against a solid blue background.

Avtalsform för nytt Hälso- och sjukvårdsavtal

VästKom Styrelse
2024-10-10

VästKoms styrelse 7 mars, 2023

1. Ett förslag till nytt Hälso- och sjukvårdsavtal tas fram i samverkan mellan kommunerna i Västra Götaland via VästKom och Västra Götalandsregionen. I framtagandet beaktas både nya synpunkter och sedan tidigare inkomna synpunkter.
2. De lagreglerade överenskommelserna revideras utifrån såväl nya synpunkter som sedan tidigare inkomna synpunkter. Anpassning görs även till det nya förslaget till Hälso- och sjukvårdsavtal.

Hälso- och sjukvårdsavtal

- Avskalat och övergripande
- Tydliga ansvarsgränser
- Viljeinriktning bör flyttas till Färdplan – läns-gemensam strategi för god och nära vård
- Fokus på områden där kommun och region har ett gemensamt ansvar för patienterna
- Beskriva *VAD* inte *HUR*
- Använda skarpare skrivningar, använd *ska* istället för att *rekommendera*
- Hälso- och sjukvårdsavtalet ska vara överordnat andra styrdokument som tas fram i samverkan
- Lagreglerade överenskommelser föreslås vara underavtal, men med möjlighet att revideras separat

Följande områden har särskilt lyfts fram i dialogerna som viktiga:

- Avtalstid och regler kring uppsägning m.m.
- Vårdnivåer
- Vård i hemmet
- Parternas ansvar
- Definitioner
- Tvistehantering
- Sanktionsmöjligheter
- Kostnader, skatteväxling och ekonomisk kompensation

Omfattning

Avtalet bör vara avgränsat till primärvård och reglera ansvarsfördelning och samverkan inom de områden där kommunen och VGR har ett gemensamt hälso- och sjukvårdsansvar enligt hälso- och sjukvårdslagen.

Avtalstid - förslag

- Avtalslängd 4 år
- Förlängning av avtal 3 år i taget
- Villkor för uppsägning senast 18 månader före avtalstiden löper ut

Vårdnivå

Primärvård är en vårdnivå som utförs av både kommun och region där huvudmännen ska samverka och samordna vården både på individnivå och på organisatorisk nivå.

Vårdnivå behöver tydligt finnas beskrivet i avtalet.

- Primärvård
- Specialiserad vård

Vård i hemmet

Vård i hemmet är ett ansvar för både den kommunala och regionala primärvården men även för regionens specialistvård.

Gemensamt ansvar och samverkan

Patienter med kommunal primärvård

- Ansvarsfördelning
- Patientsäkerhet
- Patienten ska uppleva trygghet, säkerhet, kontinuitet och värdighet
- Främja gott samverkansklimat

Kommunens åtagande och ansvar

Kommunens hälso- och sjukvårdsansvar omfattar primärvård och är avgränsat

- Särskilda boendeformer
- Bostäder med särskild service
- Biståndsbedömd dagverksamhet och daglig verksamhet
- Hälso- och sjukvård (hemsjukvård) i ordinärt boende
- Kompetenserna är sjuksköterska, arbetsterapeut och fysioterapeut.

Nuvarande beskrivning av kommunens begränsade hälso- och sjukvårdsansvar ska kvarstå.

Definitioner av vikt

- Vårdnivå
 - Primärvård
 - Specialiserad vård
- Kommunal primärvård
- Regional primärvård
- Vård i hemmet
- Långvarigt behov

Viktigt att definitionerna finns beskrivna i avtalet

Tvister

Det finns behov av en skarpare reglering vid tvistehantering.

Det är inte tillräckligt att vårdsamverkan på delregional och på länsnivå rekommenderar parterna i ett tvisteärende.

Sanktionsmöjligheter

Det kan vara aktuellt att i avtalet reglera sanktionsmöjligheter för till exempel:

- Läkarmedverkan
- Avsaknad av uppgifter vid hemgång från sjukhus

Idag finns enbart sanktionsmöjlighet riktad till kommunerna och regleras i både lagstiftning och i Överenskommelsen om samverkan vid in- och utskrivning från slutenvård och sjukvård.

Ekonomisk reglering

- Ekonomiskt ansvar
- Skatteväxling
- Tjänsteköp

Region- och kommundialoger

Sammanfattning av regiondialogen

Följande punkter har särskilt lyfts fram i dialogerna som viktiga:

- Samverkan mellan vårdens aktörer
- Likvärdig och jämlik vård
- Tydlig ansvarsfördelning
- Politisk förankring och öppenhet
- Patientnytta och invånarfokus
- Kommunikation och transparens
- Involvering och delaktighet
- Långsiktighet och hållbarhet

Sammanfattning av kommundialogen

Följande områden har särskilt lyfts fram i dialogerna som viktiga:

- Avtalstid och reglering kring uppsägning m.m.
- Vårdnivåer
- Vård i hemmet
- Parternas ansvar
- Definitioner
- Tvistehantering
- Sanktionsmöjligheter
- Kostnader, skatteväxling och ekonomisk kompensation

Göteborg 2024-09-23

Tjänsteutlåtande

Utformning av nytt hälso- och sjukvårdsavtal med tillhörande lagreglerade överenskommelser

Mottagare

VästKom Styrelse

Förslag till ställningstagande

VästKoms styrelse beslutar för egen del att beakta tjänsteskrivningen daterad 2024-02-14 i arbetet med ett nytt hälso- och sjukvårdsavtal och med tillhörande lagreglerade överenskommelser.

Ärendet

Under hösten 2023 genomfördes kommundialoger och i januari 2024 genomfördes två dialogkonferenser med syfte att nå enighet på kommunsidan om avtalsform inför dialog med Västra Götalandsregionen.

Det som framkom på dialogerna som särskilt viktigt att beakta i ett nytt hälso- och sjukvårdsavtal och i nya lagreglerade överenskommelser har summerats i en rapport, *Summering, kommungemensamma synpunkter på avtalsform vid framtagandet av nytt hälso- och sjukvårdsavtal och tillhörande överenskommelser, kommunerna i Västra Götaland 2024-02-14*.

Det fanns samsyn kring utformning av nytt avtal samt områden av särskild vikt att tydligt reglera i ett nytt avtal och i nya överenskommelser.

Bakgrund

VästKoms styrelse beslutade den 7 mars, 2023 att ett förslag till nytt Hälso- och sjukvårdsavtal tas fram i samverkan mellan kommunerna i Västra Götaland via VästKom och Västra Götalandsregionen.

Under hösten 2023 har Västkom tillsammans med de fyra kommunalförbunden Göteborgsregionen, Skaraborg, Boråsregionen och Fyrbodal genomfört dialoger med kommunerna i Västra Götaland. Totalt har ca 15 dialoger kring avtalsform genomförts med nätverk och utsedda arbetsgrupper inom respektive kommunalförbund. Fokus vid dialogerna var avtalsform, omfattning, lagreglerade överenskommelser och den gemensamma processen mellan kommuner och Västra Götalandsregionen, VGR, vid framtagande av nytt Hälso- och sjukvårdsavtal och lagreglerade överenskommelser.

I början av 2024 genomfördes två dialogkonferenser. Konferenserna hade fokus på det som särskilt lyfts upp som viktigt för ett nytt hälso- och sjukvårdsavtal vid höstens dialoger.

Ett nytt hälso- och sjukvårdsavtal och nya lagreglerade överenskommelser bör:

- Vara avskalat och övergripande
- Innehålla tydliga ansvarsgränser
- Bör ändra form så att viljeinriktning i nuvarande hälso- och sjukvårdsavtal bör flyttas till Färdplan – läns-gemensam strategi för god och nära vård
- Ha fokus på områden där kommun och region har ett gemensamt ansvar för patienterna
- Skrivas så att avtal och överenskommelser beskriver VAD inte HUR
- Använda skarpare skrivningar, använda ska i stället för att rekommendera

Summering

Kommungemensamma synpunkter på avtalsform vid framtagande av nytt Hälso- och sjukvårdsavtalet och tillhörande överenskommelser

Kommunerna i Västra Götaland

2024-02-14

Malin Swärd Davidsson, Strateg, välfärdsutveckling Nära Vård

Angela Olausson, Processledare Nära vård

Västsvenska kommunalförbundens samorganisation

Box 5073, 402 22 GÖTEBORG
E-post: info@vastkom.se
Org.nr: 858501-2084

Besök: Anders Personsgatan 8 GÖTEBORG
www.vastkom.se

Innehåll

Inledning	3
Bakgrund.....	3
Sammanfattning av genomförda dialoger	4
Avtalsform	4
Avtalsparter	5
Ekonomiskt ansvar	5
Skatteväxling	5
Avtalstid.....	5
Uppföljning av avtal och överenskommelser.....	6
Parternas ansvar och omfattning, dvs. inbördes rättigheter och skyldigheter	6
Gemensamt ansvar	6
Regionens ansvar	7
Kommunens ansvar	7
Information, främja gott samverkansklimat.....	7
Avvikelser i samverkan.....	8
Vid dialogerna samtalades om vikten av att tydligt beskriva hanteringen av avvikelser i samverkan. Det är ett Gemensamt ansvar mellan parterna att identifiera, dokumentera och utreda avvikelser i samverkan.....	8
Tvister	8
Sanktionsmöjligheter	8
Gemensam stödstruktur	8
Definitioner	9
Lagreglerade överenskommelser.....	9
Ramavtal läkarmedverkan	9
Överenskommelse kring personer med psykisk funktionsnedsättning och personer med missbruk av alkohol och droger och spel om pengar	9
Överenskommelse om munhälsa – uppsökande och nödvändig tandvård	9
Överenskommelse om samverkan vid in- och utskrivning från slutna hälso- och sjukvård	10
Övrigt.....	10
Gemensam process mellan kommunerna och VGR.....	11

Inledning

VästKoms styrelse beslutade den 7 mars, 2023 att ett förslag till nytt Hälso- och sjukvårdsavtal tas fram i samverkan mellan kommunerna i Västra Götaland via VästKom och Västra Götalandsregionen.

Under hösten 2023 har Västkom tillsammans med de fyra kommunalförbunden Göteborgsregionen, Skaraborg, Boråsregionen och Fyrbodal genomfört dialoger med kommunerna i Västra Götaland. Totalt har ca 15 dialoger kring avtalsform genomförts med nätverk och utsedda arbetsgrupper inom respektive kommunalförbund.

I början av 2024 har två dialogkonferenser genomförts. Konferenserna har fokuserat på det som särskilt lyfts upp som viktigt för ett nytt hälso- och sjukvårdsavtal från höstens dialoger.

Rapporten är en summering av de synpunkter som inkommit i samband med höstens dialoger och vid de två dialogkonferenserna i början av 2024.

Syfte

Enighet på kommunsidan om avtalsform inför dialog med Västra Götalandsregionen

Mål

Kommungemensam inriktning kring avtalsform för hälso- och sjukvårdsavtalet inför förhandling om ett nytt hälso- och sjukvårdsavtal i samverkan mellan kommunerna och Västra Götalandsregionen

Bakgrund

Inför regionbildningen 1999 gjordes en ansvarsfördelning mellan kommuner och Västra Götalandsregion, VGR enligt avtal, *Huvudavtal om reglering av ansvar och finansiellt gränssnitt mellan landsting och kommuner*. Utifrån upprättad ansvarsfördelning skrevs ett primärvårdsavtal som numera heter Hälso- och sjukvårdsavtal. Nuvarande Hälso- och sjukvårdsavtal preciserar den tillämpning av Hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) som gäller i Västra Götaland och innefattar vård och behandling oavsett boendeform samt reglerar ansvar och samverkan. Avtalet har sedan det upprättades reviderats flertalet gånger.

Nuvarande Hälso- och sjukvårdsavtal Västra Götaland är ett huvudavtal för hälso- och sjukvård där övriga överenskommelser som enligt hälso- och sjukvårdslagen 2017:30 ska upprättas mellan parterna utgör underavtal till detta avtal.

Avtalet omfattar även samverkan mellan VGR:s hälso- och sjukvård och kommunernas socialtjänst.

Ett arbete med att revidera nuvarande hälso- och sjukvårdsavtal samt lagreglerade överenskommelser pågick fram till början 2022. Under 2022 pågick en beslutsprocess kring reviderat avtal samt överenskommelser inom samtliga kommuner i Västra Götaland och Västra Götalandsregionen, med planerat ikraftträdande 2023-01-01. Samtliga parter ställde sig inte bakom det reviderade avtalet med tillhörande överenskommelser. Hälso- och sjukvårdsavtalet som upprättades 2017 gäller därför fortfarande.

Sammanfattning av genomförda dialoger

Hälso- och sjukvården är idag mitt i en förändring där utveckling sker och arbetssätt förändras i högt tempo. Ett tydligt avtal utifrån ansvar blir då grunden för en välfungerande primärvård där kommunerna i Västra Götaland och Västra Götalandsregionen, VGR har ett gemensamt ansvar för patienterna.

Som komplement till hälso- och sjukvårdsavtalet behöver samverkan och ansvar kring vissa områden beskrivas i andra typer av styrdokument.

För det långsiktiga arbetet finns sedan 2023 *Färdplan – läns-gemensam strategi för god och nära vård* som ska bidra till Västra Götalandsutveckling inom hälsa, vård och omsorg. Samverkan genomsyrar både färdplanens målbild, de förändrade arbetssätt som lyfts fram och ger förutsättningar för utveckling.

Synpunkter där övervägande andel av kommunerna har samsyn har genomgående tagits med i denna summering och beskrivets på det sätt det lyfts upp under dialogerna. Några synpunkter har tagits med trots att det inte råder övervägande samsyn, det framgår då av texten.

Rapporten är inte heltäckande i alla delar då enbart det som lyfts fram under dialogerna är summerade i rapporten. Den innehåller inte heller några färdiga förslag.

Följande områden har särskilt lyfts fram i dialogerna som viktiga:

- Avtalstid och reglering kring uppsägning m.m.
- Vårdnivåer
- Vård i hemmet
- Parternas ansvar
- Definitioner
- Tvistehantering
- Sanktionsmöjligheter
- Kostnader, skatteväxling och ekonomisk kompensation

Avtalsform

Vid dialogerna efterfrågades ett tydligt avskalat avtal. Det bör hållas mer övergripande än nuvarande avtal för att bli hållbart över tid. Innehållet ska koncentreras till områden där kommun och region har ett gemensamt ansvar, beskriva *vad* inte *hur* och ta sikte på framtidens primärvård.

Ett hälso- och sjukvårdsavtal ska reglera det vi behöver vara överens om för att säkerställa en god hälso- och sjukvård på lika villkor. Det föreligger alltid ett gemensamt ansvar för primärvård. Kommunerna har ett hälso- och sjukvårdsansvar på primärvårdsnivå men med avgränsning till bland annat sjuksköterska, arbetsterapeut och fysioterapeut.

Lagreglerade överenskommelser kan vara underavtal till hälso- och sjukvårdsavtalet men bör kunna revideras enskilt.

Hälso- och sjukvårdsavtalet ska vara överordnat andra styrdokument som är framtagna i samverkan så som:

- Överenskommelser
- Handlingsplaner
- Riktlinjer
- Rutiner

Avtalsparter

Avtalsparter är var och en av kommunerna i Västra Götaland och Västra Götalandsregionen. Avtalet gäller under förutsättning att beslut tas av regionfullmäktige respektive kommunfullmäktige hos samtliga kommuner.

Ekonomiskt ansvar

I gällande avtal står att *Huvudprincipen är att parterna var för sig har ett ekonomiskt ansvar för beslut, ordinationer och förskrivning som görs av respektive huvudman.* Denna skrivning bör kvarstå.

Det bör finnas skrivning om att tjänst kan köpas, alternativt att det regleras i separata styrdokument framtagna i samverkan.

Skatteväxling

Inför regionbildningen 1999 gjordes en ansvarsfördelning och skatteväxlingen mellan kommunerna och regionen. Ett huvudavtal upprättades om reglering av ansvar och finansiellt gränssnitt mellan landsting och kommun avseende primärvård samt ett avtal med anledning av förslag till gränsdragning mellan kommunerna och regionen i Västra Götaland avseende primärvård, det så kallade Primärvårdsavtalet.

Ett nytt hälso- och sjukvårdsavtal bör innehålla en sammanfattning av vad ansvarsfördelningen och skatteväxlingen innebär då ingen ny sådan är gjord efter 1999. Det bör framgå att det kommunala hälso- och sjukvårdsansvaret har utvidgats sedan skatteväxlingen gjordes då utvecklingen ständigt går framåt.

Ett nytt avtal förutsätter att en genomgång görs utifrån ursprungliga avtalet i relation till utvecklingen. Därefter behövs en dialog om hur kunskapen ska användas i ett nytt avtal.

Avtalstid

Det har funnits stor enighet vid dialogerna om att förslaget på avtalstid är rimlig.

Följande förslag presenterades under dialogerna:

Avtalslängd 4 år

Förlängning av avtal 3 år i taget

Villkor för uppsägning senast 18 månader före avtalstiden löper ut

Vid uppsägning av avtalet innebär det att avtalet upphör att gälla när den aktuella 4-årsperioden tagit slut alternativt när förlängningstiden löpt ut.

Förslaget grundar sig i den omarbetning av avtalstid som genomfördes inför beslutsprocess kring förslag på reviderat hälso- och sjukvårdsavtal 2022. Omarbetningen skedde utifrån inkomna synpunkter då förslaget var ute på remiss under hösten 2021.

Följande framkom även under dialogerna:

- Avtalet behöver reglera hur ändrade förhållanden till exempel lagförändring, under avtalstiden omhändertas,
- Hur uppsägning av avtalet och lagreglerade överenskommelser ska hanteras.
- Ett hälso- och sjukvårdsavtal som sträcker sig över lång tid ses som möjligt förutsatt att det är mer avskalat och övergripande.
- Ett avtal som sträcker sig över lång tid förutsätter en reglering av uppföljning
- De lagreglerade överenskommelserna bör följa samma avtalstid som hälso- och sjukvårdsavtalet men vara självständiga.

Uppföljning av avtal och överenskommelser

Avtalet bör innehålla en tidsbestämd och gemensam plan med nyckeltal för att kvalitetssäkra uppföljning av avtalet.

Vid dialogkonferenserna beskrevs exempel på nyckeltal av betydelse. Så som nyckeltal kopplat till läkarmedverkan och nyckeltal för hemtjänst samt regional primärvård.

Parternas ansvar och omfattning, dvs. inbördes rättigheter och skyldigheter

Under dialogerna framkom att avtalet enbart bör reglera primärvårdsnivån och inkludera beskrivning om vårdnivå hämtat från lagstiftning. Det bör framgå att primärvård är en vårdnivå som utförs av både kommun och region där huvudmännen ska samverka. Det är viktigt att vi når samsyn mellan huvudmännen gällande vad som är insatser på primärvårdsnivå.

Vad specialiserad och regional/kommunal primärvård har ansvar för när vården sker samtidigt i hemmet, behöver tydliggöras i avtalet så att det skapar en trygghet längst ut i linjen. Det lyftes även fram att parternas ansvar när hälso- och sjukvårdsansvaret är kvar hos en huvudman men insatsen utföres av en annan behöver beskrivas i avtalet.

Eftersom vård i hemmet är en alltmer vanlig vårdform så föreslås det lyftas fram i avtalet under ett eget avsnitt. Vård i hemmet är ett ansvar för både den kommunala och regionala primärvården men även för regionens specialistvård.

Gemensamt ansvar

Parterna har ett gemensamt ansvar för att samverka kring hälso- och sjukvårdsavtalet samt i hälso- och sjukvårdsfrågor på både läns-, delregional samt lokal nivå. Ansvarsfördelning och samverkan ska alltid grundas i patientsäkerhet både på individnivå, organisations- och

ledningsnivå. Både kommun och region ska arbeta för att patienten upplever trygghet, säkerhet, kontinuitet och värdighet.

Parterna ansvarar även för att enbart genomföra verksamhetsförändringar som inte leder till förskjutningar i parternas ansvarsförhållanden.

Det finns tveksamheter från ett kommunalförbundsområde till att i avtalet ta med det som omfattas av gemensamt ansvar.

Vid dialogkonferenserna lyftes det gemensamma ansvaret utifrån varje kompetensområde. Vi behöver gå ifrån den gamla hierarkiska synen där läkaren står överst. Tillsammans utgör vi ett team där alla har ansvar utifrån den egna professionen.

Regionens ansvar

Vid dialogmötena presenterades bland annat att regionens ansvar omfattar dels läkare och specialistinsatser, dels de hjälpmedel som inte är ett ansvar för kommunen. Samtalen handlade bland annat om att tydliggöra att regionen även har psykiatriskt behandlingsansvar.

Under dialogerna framkom även behov av att förtydliga regionens behandlingsansvar för beroendevården och inkludera substansberoende som en psykiatrisk diagnos.

Vid dialogkonferenserna påtalades vikten av att det i avtalet framgår att regionens ansvar gäller dygnet runt, det vill säga både kvällar, nätter och helger. Regionens primärvårdsåtagande behöver beskrivs tydligt för att minska tolkningsutrymmet för bland annat privata primärvårdsaktörer.

Viss beskrivning kring den specialiserade vården kan också behöva finnas med i avtalet då det angränsar till primärvård.

Kommunens ansvar

Det fanns en enighet vid dialogerna om att det kommunala hälso- och sjukvårdsansvaret är på primärvårdsnivå och kompetenser inom kommunens hälso- och sjukvårdsverksamheter är upp till sjuksköterska, arbetsterapeut och fysioterapeut.

Vid dialogkonferenserna påtalades behov av att gå ifrån uttryck som "upp till sjuksköterskenivå" och i stället beskriva vilka kompetenser som ingår i kommunens hälso- och sjukvårdsansvar, vilket är sjuksköterska, arbetsterapeut och fysioterapeut. Begreppet "nivå" bör enbart användas i förhållande till vårdnivåer, det vill säga primärvårdsnivå och specialiserad nivå.

Vikten av att även belysa angränsande socialtjänst och egenvård i beskrivningen av kommunal primärvård.

Information, främja gott samverkansklimat

Under dialogerna fanns samsyn kring att avtalet även ska innehålla krav på att delge varandra information för att främja gott samverkansklimat. Information som kan påverka den andra huvudmannen och den vård denne utför ska delges i tidigt skede. För att på så vis ges möjlighet att analysera konsekvenser av vad förändringar kan innebära.

Avvikelser i samverkan

Vid dialogerna samtalades om vikten av att tydligt beskriva hanteringen av avvikelser i samverkan. Det är ett Gemensamt ansvar mellan parterna att identifiera, dokumentera och utreda avvikelser i samverkan.

Twister

Det finns behov av en skarpare reglering vid tvistehantering. Det är inte tillräckligt att vårdssamverkan på delregional och på länsnivå rekommenderar parterna i ett tvisteärende. Här finns behov av tydligare krav.

Kan man inte nå enighet i tvister av ekonomisk karaktär föreslås en fördelning på 50/50 mellan inblandande parter.

Sanktionsmöjligheter

Idag finns enbart sanktionsmöjlighet riktad till kommunerna och regleras i både lagstiftning och i Överenskommelsen om samverkan vid in- och utskrivning från slutna hälso- och sjukvård.

Det finns enighet på kommunsidan om att det kan vara aktuellt att i avtalet även reglera sanktionsmöjligheter för andra sammanhang.

Till exempel:

- Läkarmedverkan
- Avsaknad av uppgifter vid hemgång från sjukhus

Nuvarande betalningsansvar bör endast gälla om erforderlig information har givits, vilket tydligare behöver regleras i överenskommelsen om samverkan vid in- och utskrivning från slutna hälso- och sjukvård.

Gemensam stödstruktur

Det framkom inga motsättningar under dialogerna angående förslaget om att ett avsnitt om den gemensamma stödstrukturen ska finnas med även i ett nytt hälso- och sjukvårdsavtal. En välfungerande samverkan och ett bra samarbete mellan olika aktörer, verksamheter och vårdnivåer ger förutsättningar för en god och nära vård. Inom vårdssamverkansstrukturen bör dialoger föras kring hur vi samverkar på bästa sätt, där bör det ske gemensamma bedömningar och analyser. Vårdssamverkan bör ansvara för implementering, utbildning och uppföljning av länsgemensamma styrdokument.

Ett kommunalförbund lyfter särskilt in vikten av att mötas på lika villkor, det uppstår svårighet och hinder för samverkan då mandatet skiljer sig åt mellan parterna som möts.

Definitioner

Det framgick tydligt under dialogerna att ett avtal behöver innehålla definitioner kring de områden som avtalet hanterar. Avtalet behöver bland annat innehålla definitioner av *vårdnivå* liksom skillnaden mellan *kommunal och regional primärvård*.

Även för *vård i hemmet* är det viktigt att det finns en gemensam definition för och som omfattar både kommunernas och regionens hälso- och sjukvårdsansvar.

I nuvarande avtal används begreppet *långvarigt behov*, även det behöver en tydlig definition för att kunna reglera vart ansvaret ligger.

Lagreglerade överenskommelser

Under dialogerna framkom att de lagreglerade överenskommelserna behöver harmonisera med både hälso- och sjukvårdsavtal och övriga länsgemensamma styrdokument. Ett kommunalförbundsområde bedömer dock att om hälso- och sjukvårdsavtalet är tillräckligt tydligt så behövs inga underavtal. Men man säger samtidigt att det är bra att underavtal är definierade och tydliga. Det vore en fördel om revideringen kan göras av underavtal under avtalstiden, då behov har identifierats.

Ramavtal läkarmedverkan

Viktigt att säkerställa läkartillgång för att upprätta patientsäkerheten i den kommunala verksamheten.

Det finns tydlig skrivning om mobil hemsjukvårdsläkare i KOK-boken.

Vid dialogkonferenserna lyftes behovet av att ställa krav på kontinuitet kring läkarmedverkan, man lyfte även in behovet av att beskriva ramar kring antal patienter i förhållande till avsatt tid. Tillsammans med nyckeltal för uppföljning kan det ge förutsättningar för att tillämpa sanktionsmöjligheter kopplat till läkarmedverkan.

[Länk](#)

Överenskommelse kring personer med psykisk funktionsnedsättning och personer med missbruk av alkohol och droger och spel om pengar

Det behövs förtydligas vad som ingår i specialiserad vård gällande Psykiatrin och vad som är på primärvårdsnivå.

Vid dialogkonferenserna lyftes problematiken som kommunerna står inför när regionen stänger platser bland annat på grund av bemanningsproblem. Här ställdes även frågan om möjligheten för regionen att köpa platser av annan region.

[Länk](#)

Överenskommelse om munhälsa – uppsökande och nödvändig tandvård

[Länk](#)

Överenskommelse om samverkan vid in- och utskrivning från sluten hälso- och sjukvård

Vid dialogkonferenserna påtalades avsaknaden av den regionala primärvårdens medverkan vid in- och utskrivning från sluten hälso- och sjukvård. Kan vi med hjälp av tydlig reglering få en förändring där samtliga berörda parter blir aktiva i processen.

Idag uppstår situationer där slutenvården i sent skede ändrar utskrivningsdatum vilket kan leda till att kommunen står med utökad bemanning kring insatser som inte är aktuella att utföra. Detta medför i sin tur ökade kostnader för kommunerna.

[Länk](#)

Övrigt

Under höstens dialoger har även nedanstående samtalats om.

I nuvarande hälso- och sjukvårdsavtal finns en gemensam viljeinriktning beskriven, vilket försvårar tolkningen av avtalet. Den gemensamma viljeinriktningen föreslås därför lyftas bort från framtida hälso- och sjukvårdsavtal och i stället bör den framgå av Färdplan - länsgemensam strategi för god och nära vård.

I nuvarande hälso- och sjukvårdsavtal finns en rad områden beskrivna. Flertalet av dessa finns även reglerade i andra styrdokument framtagna i samverkan. För att nå ett hållbart och långsiktigt avtal kan det vara lämpligt att lyfta bort skrivningar om vad olika områden innebär och koncentrera dokumentationen till färre styrdokument per område.

I nuvarande hälso- och sjukvårdsavtal finns en ekonomisk reglering som säger följande:

Huvudprincipen är att parterna var för sig har ett ekonomiskt ansvar för beslut, ordinationer och förskrivning som görs av respektive huvudman.

Ekonomisk reglering av sådan vård och behandling som faller utanför hälso- och sjukvårdsavtalet bör regleras i specifika styrdokument för respektive område.

Exempel är:

- Kostnadsfördelning för individer med samsjuklighet, både barn, unga samt vuxna när kommunen tagit beslut om placering och en SIP finns upprättad.
- Kostnad för läkemedel. Oavsett vart patienten befinner sig och vem som förskrivit läkemedel så ligger kostnadsansvaret på regionen.
- Kostnadsfördelning vid tjänsteköp

Det har framkommit önskemål om en fördjupad utredning och juridisk bedömning i länet om och i så fall när det ska vara möjligt med tjänsteköp. En sådan utredning kan då även belysa eventuell möjlighet för båda huvudmännen att nyttja tjänsteköp.

Avtalet ska handla om primärvård då det är på primärvårdsnivå vi har ett gemensamt ansvar kommun och region. Det finns behov av att ta fram gemensamma styrdokument kring specialiserad vård i hemmet, men det bör separeras från hälso- och sjukvårdsavtalet då det är regionens ansvar men tangerar kommunens ansvar utifrån bland annat

socialtjänstlagen. Inför ett sådant arbete kan det vara av värde att vi nått samsyn på kommunsidan kring kommunal primärvård.

För att säkerställa följsamhet krävs en samordnad implementering av både hälso- och sjukvårdsavtal, överenskommelser och andra länsgemensamma styrdokument. implementeringsmaterial bör finnas tillgängligt och sökbart.

Ett gemensamt kvalitetsledningssystem bör finnas med alla gällande länsgemensamma styrdokument.

Med ett mer avskalat och övergripande avtal finns risk för att det som inte framgår av avtal eller andra styrdokument blir diskussionsfrågor mellan huvudmännen och då blir ett hinder för samverkan.

Gemensam process mellan kommunerna och VGR

I samband med dialogerna under hösten presenterades ett förslag på gemensam process mellan kommunerna och VGR. Förslaget bedömdes av flertalet som rimligt.

- Steg 1 En mindre arbetsgrupp, bestående av ett fåtal representanter från kommunerna och regionen skriver fram ett utkast till avtal.
VästKom och VGR står för process stöd och juridisk kompetens.
- I varje kommunalförbund och inom VGR utses referensgrupper för dialog och förankring.
- Steg 2 Förslag på avtal processas i workshops dit alla parter bjuds in, VästKom och VGR håller samman.

- Beskriva att Hälso- och sjukvårdsavtalet ska vara överordnat andra styrdokument som tas fram i samverkan
- Lagreglerade överenskommelser ska vara underavtal, men med möjlighet att revideras separat

Följande områden lyfts fram i dialogerna som särskilt viktiga:

- Avtalstid och reglering kring uppsägning
- Vårdnivåer
- Vård i hemmet
- Parternas ansvar
- Definitioner
- Tvistehantering
- Sanktionsmöjligheter
- Kostnader, skatteväxling och ekonomisk kompensation

I mars 2024 inleddes dialog mellan VästKom och Västra Götalandsregionen, VGR, och den 23 maj ställde sig det politiska samrådsorganet, SRO, bakom att:

1. Ett nytt hälso- och sjukvårdsavtal tas fram, med tillhörande lagreglerade överenskommelser som kan tillämpas från 2027-01-01
2. Parterna bemannar den arbetsgrupp som på uppdrag av parterna ska ta fram förslag; arbetet ska påbörjas i september 2024, i enlighet med föreslagen tidsplan.
3. En första delrapport ges i oktober 2024 avseende hur arbetet har påbörjats.

Under september 2024 startade en gemensam arbetsgrupp upp för att ta fram förslag på nytt hälso- och sjukvårdsavtal och nya lagreglerade överenskommelser. Arbetet leds av en processledare från VästKom och en processledare från VGR.

Ansvarig chef
Kristina Lännergren
Direktör
VästKom

Handläggare
Malin Swärd Davidsson
Strateg Hälso- och sjukvård
Processledare framtagande av nytt hälso- och sjukvårdsavtal
VästKom

Göteborg 2024-09-24

Tjänsteutlåtande

Beslutsärende Interim Förvaltningsorganisation Millennium

Mottagare

VästKom Styrelse

Förslag till ställningstagande

VästKoms styrelse ställer sig bakom att Styrgrupp Millennium ges uppdraget att utgöra Interimslösning för att hantera frågor kring förvaltning av Millennium.

Ärendet

Det saknas ett uppdrag för hur förvaltningsorganisationen skall se ut efter att Millennium startar upp den 12 november. VästKoms Styrelse ställer sig bakom att ge Styrgrupp Millennium i uppdrag att utgöra interimslösning kring förvaltning till dess beslut tagits avseende en permanent förvaltningsorganisation.

Bakgrund

VästKom skall enligt angivet grunduppdrag inte ansvara för den förvaltningsorganisation som behövs för den löpande förvaltningen kring Millennium från driftstart den 12 november 2024.

En förvaltningsorganisation krävs för att representera alla 49 kommuner i den löpande relationen med VGR och Oracle/Cerner vad gäller drift, support och utveckling av Millennium samt hur Millennium förhåller sig till Vårdsamverkan och berörda delar av Vårdens processer.

Beredningsgrupp Millennium ges i uppgift att utreda hur en permanent förvaltningslösning kan etableras.

Konsekvenser

Ett uteblivet beslut medför en oklar situation för hur de 49 kommunerna i Västra Götaland skall representeras och risk finns då att kommunernas påverkansmöjlighet på Millenniums utveckling begränsas eller uteblir.

Beslut skickas till

- 49 Kommunerna i Västra Götalands län
- VästKoms Direktör
- VästKoms Huvudprojektledare

Ansvarig chef

Kristina Lännergren

Direktör VästKom

Handläggare

Isaac Keren

Delprojektledare Projekt Program Millennium Option 1 Juridik / IT / Teknik

VästKom

Västsvenska kommunalförbundens samorganisation

Box 5073, 402 22 GÖTEBORG

E-post: info@vastkom.se

Org.nr: 858501-2084

Besök: Anders Personsgatan 8 GÖTEBORG

www.vastkom.se

Göteborg 2024-09-24

Tjänsteutlåtande

Interimsavtal IS/IT-tjänst

Mottagare

VästKom Styrelse

Förslag till ställningstagande

VästKoms styrelse rekommenderar de åtta kommunerna i Etapp 1 att med Västra Götalandsregionen teckna att "Avtal om samverkan kring IS/IT-tjänst" med tillhörande bilagor kan ingås mellan de åtta (8) kommunerna i Etapp 1 och Västra Götalandsregionen (VGR), inklusive Personuppgiftsbiträdesavtal med Cerner/Oracle Health, mot bakgrund av att Avtalet senare kan komma att ändras till ett slutligt gemensamt Avtal som ingås med samtliga 49 kommuner i Västra Götaland.

Ärendet

Varje kommun har ett självständigt ansvar att gå igenom avtalen och se till att dessa motsvarar de krav som ställs på varje kommun enligt gällande lagstiftning.

VästKoms styrelse rekommenderar de åtta kommunerna i Etapp 1 att med Västra Götalandsregionen teckna att "Avtal om samverkan kring IS/IT-tjänst" med tillhörande bilagor kan ingås mellan de 8 kommunerna i Etapp 1 och VGR, inklusive Personuppgiftsbiträdesavtal med Cerner/Oracle Health, mot bakgrund av att Avtalet senare kan komma att ändras till ett slutligt gemensamt Avtal som ingås med alla 49 kommuner i Västra Götaland.

Avtal om samverkan kring IS/IT-tjänst

Bilaga 1 Tjänstebeskrivning och Servicenivå (SLA) Kommuner

Bilaga 2 Personuppgiftsbiträdesavtal

Bilaga 3 Ersättnings- och betalningsvillkor Kommuner

Bilaga 4 Avtal om sammanhållen journalföring

Bilaga 5 Datadelningsavtal

Bilaga 6 Utbildning Kommuner

Bakgrund

Kommunerna har sedan tidigare ingått avtal med Cerner/Oracle Health gällande Millennium Option 1.

VGR skall på kommunernas uppdrag driftsätta och förvalta Millennium inklusive Option 1 och den leverans av Option 1 som Kommunerna har tecknat avtal om med Leverantören Cerner/Oracle Health. Inför driftstart så krävs att det avtalsunderlag som styr avtalsrelationen mellan Kommunerna och VGR förankras väl med alla 49 kommuner.

Driftsavtalet som baseras på huvudavtalet är en konsekvens av det ingångna huvudavtalet och ändrar inte avtalsrelationen mellan kommunerna och Cerner/Oracle Health. Däremot så reglerar avtalet de instruktioner som skall gälla enligt det Personuppgiftsbiträdesavtal som redan ingåtts genom det ursprungliga Avtalet med Cerner/Oracle Health. Avtalet reglerar också den relation som genom driften nu också uppkommer med VGR vilket också inkluderar personuppgiftsbiträdesroll samt när Kommunerna och VGR har ett delat Personuppgiftsansvar.

VGR har med hjälp av extern byrå tagit fram, utvärderat och rekommenderat ett avtalsunderlag som behövs för driftsättning. VästKom har mottagit ett utkast och haft möjlighet att lämna kommentarer till VGR som därefter har gjort vissa justeringar. Det har också helt nyligen tillkommit flera bilagor som närmare beskriver

Västsvenska kommunalförbundens samorganisation

Box 5073, 402 22 GÖTEBORG

E-post: info@vastkom.se

Org.nr: 858501-2084

Besök: Anders Personsgatan 8 GÖTEBORG

www.vastkom.se

Göteborg 2024-10-03

Tjänsteutlåtande

Val av representanter till politisk referensgrupp för framtagande av nytt hälso- och sjukvårdsavtal

Mottagare

VästKoms styrelse

Förslag till ställningstagande

VästKoms styrelse utser Marina Johansson, Göteborg Stad, Bengt Hilmerzon, Vårgårda, Adam Johansson, Falköping och Dan Nyberg, Vänersborg till representanter i politisk referensgrupp för framtagande av nytt hälso- och sjukvårdsavtal.

Sammanfattning av ärendet

Det politiska samrådsorganet (SRO) tog den 23 maj 2024 ställning till att ett nytt hälso- och sjukvårdsavtal ska tas fram mellan Västra Götalandsregionen (VGR) och de 49 kommunerna i regionen.

Ställningstagandet gäller även de fyra tillhörande lagreglerade överenskommelserna.

- Ramavtal om läkarinsatser inom kommunernas hälso- och sjukvård
- Överenskommelse om samverkan vid in- och utskrivning från slutna hälso- och sjukvård
- Överenskommelse kring personer med psykisk funktionsnedsättning och personer med missbruk av alkohol, droger och spel om pengar.
- Överenskommelse om samverkan Munhälsa

SRO tog även ställning till att en arbetsgrupp ska bemannas som på uppdrag av parterna ska ta fram förslag på nytt avtal. Arbetet processleds av en processledare från Västra Götaland och en Strateg från VästKom. Arbetsgruppen består av fem personer från kommunerna och fem från VGR.

En första delrapport ska ges till SRO i oktober 2024 avseende hur arbetet har påbörjats.

Västra Götalandsregionens kommer utse två representanter till en politisk referensgruppen och önskan är nu att även kommunsidan utser två representanter.

Vid dialogen på SRO den 23 maj konstaterades att det är av vikt att parterna är överens, får fram ett avtal och att samverkan alltid leder till förbättring. Den politiska referensgruppens uppdrag ska utgå från den intentionen och ska förankras på SRO. Det övergripande syftet med gruppen är skapa så goda förutsättningar som möjligt att nå ambitionen att samtliga parter ska kunna fatta beslut om nytt hälso- och sjukvårdsavtal under mandatperioden.

Uppdraget påbörjas i oktober 2024 och sträcker sig fram till dess att färdigt förslag skickas ut för beslut hos respektive part, preliminärt januari 2026.

Kommunernas representanter återskärporterar löpande till VästKoms styrelse.

Kristina Lännergren
Direktör VästKom

Angela Olausson
Strateg hälso- och sjukvård, VästKom

Tidigare beslut

VästKoms styrelse tog följande beslut 7 mars 2023.

"Ett förslag till nytt Hälso- och sjukvårdsavtal tas fram i samverkan mellan kommunerna i Västra Götaland via VästKom och Västra Götalandsregionen. I framtagandet beaktas både nya synpunkter och sedan tidigare inkomna synpunkter."

Personuppgiftsbiträdes-relationen till Cerner/Oracle Health samt det delade Personuppgiftsansvaret mellan Kommun och VGR. Dessa har inte närmare under givna tidsramar kunnat utvärderas. VästKom konstaterar att upprättandet av denna avtalskonstruktion kräver mer tid för förankring hos alla 49 kommuner. Därför har avtalet justerats så att även de 8 kommunerna i Etapp 1 som nu går in i Avtalet kommer ta del av det Avtal som slutligen kommer att fastställas enhetligt för alla 49 kommuner. Varje kommun behöver aktivt ta del i den förankrings- och utvärderingsprocess som nu kommer påbörjas. VästKom genom Projekt Millennium Option 1 kommer att fortsätta att bistå kommunerna i detta arbete.

Konsekvenser

Ett uteblivet beslut medför att de 8 kommuner som ingår i Etapp 1 riskerar att bindas vid ett permanent avtal som med all sannolikhet kan komma att behöva ändras i samråd med övrigt kommuner. Att inte teckna avtal i någon form skulle föranleda risk för brist i lagefterlevnad utifrån gällande Dataskyddslagstiftning samt en oreglerad situation gällande den servicenivå och kostnadsmodell som skall gälla för drift och förvaltning.

Beslut skickas till

- 49 Kommunerna i Västra Götalands län
- VästKoms Direktör
- VästKoms Huvudprojektledare

Ansvarig chef

Kristina Lännergren
Direktör VästKom

Handläggare

Isaac Keren
Delprojektledare Projekt Program Millennium Option 1 Juridik/IT/Teknik
VästKom

ÄRENDE 24 – Övriga frågor kl. 16,05-16,10

Förbundsdirektionens beslut

Förbundsdirektionen har tagit del av informationen.

Sammanfattning

x

ÄRENDE 25 – Nästa möte kl. 16,05-16,10

Förbundsdirektionens beslut

Förbundsdirektionen har tagit del av informationen.

Sammanfattning av ärendet

Direktionsmötet äger rum den 13 februari i Uddevalla kl. 09,00-16,30

Ärenden enligt årshjul är:

- Avstämning IK-plan 2024 internkontrollplan
- Riskanalys IK-plan 2025
- Arvodesreglemente 2025
- Handlingsplan 2025